

Debreceni
független Újság
 politikai napilap

**Véres forradalmi összeesküvés
 Németországban**

Röhmöt, a rohamosztagosok vezérkari főnökét Hitler személyesen tartóztatta le

Az összeesküvés egyik vezéré, Schleicher tábornok, volt kancellárt feleségével együtt agyonlőtték

A rohamosztagparancsnokok egész sorát agyonlőtték, vagy letartóztatták, sok öngyilkos lett

Papen alkancellárt rövid letartóztatás után szabadon engedték

Homoszekszualitással és idegen államokkal való szövetkezéssel vádolják az összeesküvőket

Hindenburg állapota válságos

Történelmi jelentőségű események hírét repíti szerte a világra a Német Távirati Iroda. A Hitler-rezsim életében szombaton olyan események történtek, amelyekre a meglehetősen tájékozatlan külföldi közvélemény aligha számíthatott, hiszen a hivatalos német hírszolgálat állandóan azt hirdette, hogy a Hitler-uralom tökéletesen szilárd, belső ellenfeleiket maradéktalanul megsemmisítették s a kormány olyan hatalmas karhatalommal rendelkezik, amelynek megbízhatóságához szó sem férhet. A szombati események alaposan rácsáfoltak ezekre a hírszolgálati állításokra és a késő éjszakai órákban, mikor e sorokat írjuk, még közelről sem lehet áttekinteni a vérbefojtott puccskíséret méreteit és jelentőségét. Annyi bizonyos, hogy Hitlerék első nagy erőpróbját éppen azokról a helyekről provokálták, ahonnan a legkevésbé lehetett számítani rá: a rohamosztagok sorából. A rohamosztagok szerezték meg a hatalmat Hitlernek és úgy látszott, mintha a rohamosztagok lennének a barna birodalom legbiztosabb támaszai. Éppen ezért kétségtelen, hogy a szombati puccskíséret nem egy jelentéktelen megmozdulás volt, hiszen a rohamosztagok vezetőinek színéjára, az élén Röhmrel, a rohamosztagok vezérkari főnökével, kíséreltek új forradalmat kirobbantani, még pedig Hitler ellen.

Ugy látszik, hogy Röhméknek jelentékeny összeköttetések voltak az úgynevezett német nemzeti párttal és a monarchistákkal, akiknek a tragikus véget ért Schleicher tábornok, a volt kancellár lehetett a megbízottja. Miután a véres szombat történetéről eddig jóformán csak a német hivatalos kormányjelentések nyújtanak felvilágosításokat, az sincs teljesen kizárva, hogy a lázadás előkészületei sokkal szélesebb körökben találtak talajra, mint ahogy azt a szűkszavú hivatalos jelentésben felvázolják és bár e hivatalos jelentések arról szólnak, hogy a puccskíséretet teljesen lokalizál-

ták, a világ közvéleménye feszült érdeklődéssel tekint Németország felé, vajjon a legközelebbi napok csakugyan igazolják-e a hivatalos jelentéseket, amelyek szerint a forradalmi próbálkozás teljes hajótörést szenvedett. Különösen bonyolultá teszi a helyzetet az a tény, hogy a német köztársaság aggasztánszerű elnöke, Hindenburg tábornagy súlyos beteg és állapota — magas korához képest — válságosnak nevezhető.

Alább közöljük az érkezés sorrendjében a szenzációs német eseményekről szóló távirati tudósításokat:

Hitler: „ítélkezünk felettük!“

München, június 30. A nemzeti szocialista párt birodalmi sajtóosztálya Hitler következő rendelkezését közli:

Röhm vezérkari főnököt a mai nappal állásából elmozdítottam s a pártból, valamint a rohamosztag kötelékéből kizavartam. A vezérkar főnökévé Lutze főcsoportvezetőt neveztem ki.

Rohamosztagos vezetők és rohamosztagosok! Azokat, akik nem engedelmeskednek parancsaimnak, vagy azokkal ellentétesen cselekednek, kizárjuk a rohamosztagból és a pártból, illetőleg letartóztatjuk és ítélezünk felettük.

Hitler Adolf.

Schleicher és Röhm halott

Berlin, június 30. Az S. A. alakulat egyes főemberei, Röhm, Ernst pozíciójukkal nem voltak megelégedve és magasabbra törtek s ebből a célból az úgynevezett második forradalmat akarták megvalósítani. Velük együtt dolgoztak bizonyos elégedetlen jobboldali elemek, így Schleicher tábornok is, akit siker esetén minisz-

terelnöknek szemeltek ki. Hitler kancellár a múlt éjjel hirtelen Münchenbe repült és ott maga tartóztatta le az összeesküvőket. Egyidejűleg más városokban is letartóztatások történtek. Schleicher és Röhm halott. A többi összeesküvőre halálbüntetés vár. A mozgalom ma már csak történelmi jelentőségű. Az összeesküvés meg-hiusulása Hitler, Göhring és Imler műve és győzelme.

Bécs, június 30. Berlinből érkezett magánjelentés szerint Göhring ma délután fogadta a külföldi sajtó képviselőit és néhány szóval közölte, hogy a rohamosztagosok vezetője a második forradalom kikiáltására törekedett. Hitler Adolf Münchenbe ment és a rohamosztagosok vezérért értekezleten érte. Azonnal beavatkozott és megbízta Göhringet, hogy északon hasonlóképpen cselekedjék. Röhm birodalmi minisztert, a rohamosztagosok vezérkari főnökét letartóztatta. Ugyancsak letartóztatta Ernst rohamosztagos vezetőt, a berlin-brandenburgi rohamosztag-főcsoport vezérét is.

Bécs, június 30. Berlieni magánjelentés szerint Schleicher tábornokot agyonlőtték. Göhring kijelentése szerint a rohamosztagos vezetők egész sora öngyilkosságot követett el, vagy kötelességszerűen agyonlőtték őket, mert ellenállást tanúsítottak.

Mostani vetésre ajánljuk:

Piros köles, muharmag, tengeri, tarlórépamagot, szöszös-bükköny, biborhere és ősszel vethető konyhakerű és virágmagvakat.

Kontsek Géza
krt. KOSSUTH UCCA.

München, június 30. Hitler kancellár a következő levelet intézte Lutzehez, a rohamosztagosok főcsoportvezetőjéhez:

A lázadó rohamosztagosokról most kiderítik, hogy homoszexuálisok

München, június 30. Német T. I.: Hitler kancellár Göring porosz miniszterelnököt utasította, hogy Berlinben hasonlóképpen cselekedjék és ott különösen e politikai összeesküvés reakciós szövetségeit tegye ártalmatlanokká. Délben a vezér a Münchenben egybegyűlt főbb roham-

Kedves Lutze főcsoportvezető! Ed-digi vezérkari főnököm igen súlyos vétsége arra kényszerített engem, hogy állásától felmentsem. Ön, kedves Lutze főcsoportvezetőm, aki hosszú éveken át, jó és rossz napokban hűséges és példás rohamosztagos vezető volt, amikor Önt a mai nappal kinevezem vezérkari főnökké, ez abban a szilárd meggyőződésben történik, hogy Ön hűséges és engedelmes munkájával sikerül a rohamosztag szervezetemből kifejleszteni azt az eszközt, amelyre a nemzetnek szüksége van, úgy, ahogy azt elgondolom. Az a kívánságom, hogy a rohamosztag a nemzeti szocialista mozgalom hűséges és erőteljes tagjává fejlődjék.

Röhmék a nációk szerint egy külföldi hatalommal paktáltak

München, június 30. Német T. I.: A német nemzeti szocialista munkáspárt birodalmi sajtóirodája közli, hogy bizonyos elemek több hónappal ezelőtt megkísérelték a rohamosztagosok, a párt és az állam közé éket verni és közöttük ellentéteket előidézni. Röhm vezérkari főnök, akit Hitler kancellár súlyos bizalmával tüntetett ki, nemcsak hogy nem szállt szembe ezekkel a jelenségekkel, hanem elő is mozdította ezeket. Ismert szerencsétlen hajlama lassanként a legsúlyosabb lelkiismereti összeütközésbe sodorta. Röhm vezérkari főnök a vezérkar tudta nélkül összeköttetésbe lépett Schleicher tábornokkal és egy Berlinben ismert obskurus egyénnel, akinek személyéről Hitler Adolf hallani sem akart. Minthogy ezek a tárgyalások a vezér tudta nélkül egy

osztagos vezetők előtt beszédet mondott, hangsúlyozta, hogy a társadalomellenes, vagy beteges elemeket mostantól kezdve könyörtelenül kirtja s megsemmisíti. Minden rohamosztagos egység vezetőjétől elvárja, hogy mintaszerű életmódot folytasson ebben a kötelékben.

külföldi hatalom, illetve annak képviselőiig terjedtek, sem a párt, sem az állam szempontjából nem volt többé elkerülhető a beavatkozás. Hitler kancellár ma éjszaka 2 órakor Bonn-ból repülőgéppel Münchenbe szállt, hogy elrendelje a legsúlyosabban terhelt vezetők letartóztatását. A kancellár néhány kísérővel ment Weisbe. A letartóztatás erkölcsileg oly szomorú képet mutatott, hogy a részvét legcsekélyebb nyoma sem lehetett helyénvaló. Ezek közül a rohamosztagos vezetők közül néhányan örömfüvetek vitték magukkal. A vezér parancsot adott, hogy ezt a kelevényt kíméletlenül irtásák ki. A jövőben nem fogja tűrni, hogy a tisztességes emberek millióinak terhére legyenek egyes beteges hajlamú emberek.

Göring azt állítja, hogy már két hete tudtak az összeesküvésről

Páris, június 30. A Havas Iroda berlini értesülése szerint a porosz miniszterelnök fogadta a külföldi sajtó képviselőit s kijelentette, hogy határozott rendelt el, hogy megakadályozza a hírek továbbjutását, de meg akarja mondani az igazságot a sajtó képviselőinek. Két hét óta tudjuk — mondotta —, hogy a rohamcsapatok vezetőségének egy kis klikkje újabb forradalmat akart előkészíteni a derék rohamosztagos soraiból s felfordulást az államban. A Führer példát akar statuálni és Röhm vezérkari fő-

nököt felfüggesztette hivatalától, kizárta a pártból s letartóztatta, azonkívül nagyobb számú rohamosztag vezetőket tartóztatott le s átadta őket az igazságszolgáltatásnak. Azoknak egyrésze, akiket ez az intézkedés érintett, öngyilkosságot követett el, másokat, akik ellenálltak, megölték.

Göring ezután hangsúlyozta, hogy a rend mindenütt helyreállott.

Páris, június 30. A Havas Iroda legújabb berlini jelentése szerint a hírek továbbítása ellen elrendelt határozatot megszüntették.

Papen a kancellárt letartóztatták majd szabadon engedték

London, június 30. A Reuter Iroda müncheni jelentése szerint a város csendes, de kb. tucatnyi rohamcsapatokkal s katonasággal megrakott teherautó járja be a város központi részét. Egyes utcákban a közönségnek tilos a közlekedés.

London, június 30. Anglia és Németország között a táviró- és távbeszélőösszeköttetés rövidebb időre megszakadt s csak a késő délutáni órákban állott helyre, úgy, hogy ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el a németországi eseményekről. Főleg azok a hírek tartják magukat, hogy Schleicher tábornok, volt kancellárt egy szanatóriumban agyonlőtték, midőn az ellenállást meg akarta kísérel-

ni. Papen alkancellárt ma délelőtt hivatalában letartóztatták, de újból szabadon bocsátották. Röhmöt, a rohamcsapatok vezérkari főnökét letartóztatták, Ernst Károlyt, a berlini rohamcsapatok vezérét és a német vidéki összes magasrangú rohamcsapatok vezéreit szintén letartóztatták.

Berlin külsőleg rendes képet mutat, csak néhány acélsisakos és karabélyos csapattal telt teherautók ünek fel. Göring hivatalos nyilatkozatában kijelentette, hogy mindenkit agyonlőttek, akik ellenálltak.

Berlin, június 30. Német T. I.: Hitler kancellár Lutzehez, a rohamosztagos új vezérkari főnökéhez a következő parancsot intézte:

Megkövetelem, hogy minden rohamosztagvezető, úgy, mint a politikai vezető, legyen tudatában annak, hogy viselkedésével és fellépésével példát kell szolgáltatnia mind a saját emberei, mind pedig hívei összessége számára. Megkövetelem, hogy azokat a rohamosztagvezetőket ugyanúgy, mint politikai vezetőket, akiknek hivatalos viselkedése megrovásra ad okot, a pártból s a rohamosztagból eltávolítsák. Megkövetelem különösen a rohamosztagvezetőktől, hogy mintaképei legyenek az egyszerű életnek, nem pedig a költekezésnek. Nem akarom, hogy a rohamosztagvezetők költséges vacsorákat adjanak, vagy ilyeneken vegyenek részt. Korábban

— Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek. A forró égőv országában észlelt orvosi tapasztalatok igazolják a Ferenc József víz rendkívül értékes hatását vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek váltólással együtt lépnek fel.

nem hívtak meg minket ilyen vacsorákra, most sincs ott mit keresnünk.

Fegyverrel a kezében esett el Schleicher tábornok

London, jún. 30. Mint Münchenből jelentik, Schleicher tábornok feleségét férjével agyonlőtték. Röhm kapitány halálának hírére a Reuter Iroda berlini levelezője hivatalos forrásból cáfolja. Hitlert, akit Münchenbe érkezett, értesítették, hogy a rohamcsapatokat az előző éjszaka mozgósították azzal az ürüggyel, hogy Hitler és a birodalmi védőszövetség a rohamcsapatok ellenségei. Röhmöt hálósobájában maga Hitler tartóztatta le. A letartóztatás ellen Röhm egy szóval sem tiltakozott.

Páris, június 30. A Havas Iroda berlini jelentése szerint Schleicher volt kancellárt mégis megölték. — Schleicher letartóztatása egy Berlin közelében levő szanatóriumban történt. A letartóztatási parancsot kiküldött rohamosztagosoknak azonban Schleicher ellenszegült. Dulakodásra került a sor s eközben életét veszítette.

te, Schleicher tábornok felesége szintén áldozata lett a férje letartóztatása során lejátszódott jeleneteknek.

Berlin, június 30. Német T. I.: Legutóbbi napokban megállapították, hogy Schleicher szolgálaton kívüli tábornok, volt birodalmi hadügyminiszter az államot veszélyeztető kapcsolatot tartott fenn a rohamosztagvezetők államellenes köreiből s külföldi hatalmakkal. Ezzel bebizonyosodott, hogy Schleicher szóval és tettel a német állam és vezetősége ellen irányuló tevékenységet fejtett ki. E tény következtében az egész tisztogatási akcióval kapcsolatosan szükségessé vált letartóztatása. A letartóztatás céljából megjelent rendőrtisztviselőknek Schleicher fegyveres kézzel ellenszegült, ekkor történt, hogy lövésváltás során Schleicher és felesége, aki közbevetette magát, halálos sebeket kapott.

Hindenburg egészségi állapota aggasztó

Berlin, június 30. Hindenburg birodalmi elnök betegsége aggasztóra fordult. Sauebruch tanár, aki régebbi idő óta kezeli az agg tábornagyot, pénteken sürgősen Neudeckbe utazott és állandóan a nagybeteg

mellett tartózkodik. Mindennemű kihallgatást elhalasztottak, így a birodalmi kancellárét és a külügyminiszterét is. Hindenburghoz csak az orvosokat engedik be.

A nációk eddig hét rohamosztag parancsnok agyonlövéséről számolnak be

Berlin, június 30. (Bud. Tud.) Münchenből jelentik, hogy a nemzeti szocialistapárt hivatalos köznyomatosa a következőket közli:

A leleplezett összeesküvéssel kapcsolatban az S. A. a következő hét vezetőt agyonlőtte:

Schmeidhubert Ágost müncheni főcsoportvezetőt, Heines boroszlói csoportvezetőt, Ernst Károly berlini csoportvezetőt, Schmidt Vilmos müncheni csoportvezetőt, Hans Hayn hesseni csoportvezetőt, Hans Péter heideni csoportvezetőt és Hans Ervin spretti osztáparancsnokot.

Lutze, a rohamosztagos vezérkari főnöke a következő kiáltványt adta ki:

— Rohamosztagos bajtársak, vezetők és közkatonák! A vezér maga mellé szólított, mint a vezérkar főnökét. A bizalmat, amelyet ezrei irányomban tanúsított, a vezérhez való törhetetlen hűségemmel kell megköszönöm és fogom is megköszönni. Amikor mintegy 12 évvel ezelőtt először lettem vezetője egy kis rohamosztagnak, 3 erényt helyeztem cselekedeteim előterébe s ugyanezeket kívántam meg rohamosztagomtól. Ez a három erény tette nagyvá a rohamosztag szervezetemé ma én voltam az, akit a sors nehéz órájában a vezér oldalára állítottak. Ez a három erény a fel-

tetlen hűség, a legszigorúbb fegyelem és odaadó áldozatkészség. Mi nemzeti szocialisták ezekkel az erényekkel fogunk együtt menetelni. Lutze vezérkari főnök.

10 éves érettségi találkozó

A piarista gimnázium 1924-ben érettségizett növendékei Péter-Pálnapján tartották meg tizéves találkozójukat. Reggel 9 órakor szentmisét hallgattak.

Szentmise után átvonultak a gimnázium tanácstermébe ahol volt tanáraik közül Bán József, Vittkó József, Agárdi Lajos és Auer Kálmán jelentek meg, majd az intézet jelenlegi igazgatója, dr. Karl János is.

A tanárokat dr. Karácsonyi Ágoston üdvözölte, kinek szavaira Karl János dr. válaszolt s utána a volt tanítványok végigjárták azokat a tantermeket, amelyekhez nyolc év emlékei fűzik őket, majd kivonultak a temetőbe, ahol elbalt tanáraik és osztálytársaik sírját keresték fel.

Este az Angol Királynő éttermében gyűltek össze, ahol Horváth Adolf tanár mondott felköszöntőt a piarista rendre. A felköszöntőre dr. Karl János igazgató válaszolt.

A volt osztálytársak, akik közül sokan vidékről jöttek meg a találkozóra, a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ

ERDÉLY KARLSBADJA.

Megnyit május 15-én

Nagy orvostanároktól ajánlva az összes gyomor, epekő, cukor, hólyag, máj, prostata és gége megbetegedéseknél.

Szobák pensióval vagy anélkül igen olcsó árak mellett. Szigoruan diétás konyha házikezelésben.

Szénsavas, sós, ásványvízfürdők, hidegvízkurák és pakolások orvosi felügyelet mellett. Inhalatorium.

Különféle szórakozások: Tennispálya, strandfürdő, minden este tánc, hetenként kétszer tombola és táncverseny.

Teljesen ingyenes fürdővizum. — Félárú vasúti jegy.

Prospektust készséggel küld a fürdőigazgatóság B I K S Z Á D.

Letartóztatták a jogászt, aki üzletszerűen csapta zálogba a hitelbe és kölcsön kapott írógépeket

Egy másik jogász tanúskodott a zálogcédula hiénáknál, hogy a zálogbatett gép a jogász tulajdona volt — Ujságíróknak adta ki magát a megtévedt joghallgató

Nagy feltűnést keltett az a legutóbbi számunkban megjelent hírünk, amely szerint egy Havas László nevű joghallgatót a rendőrség őrizetbevette. Az történt ugyanis, hogy a fiatalember különböző ürügyekkel kicsalt két írógépet Huray Sándor írógépkereskedőtől. A gépeket zálogba tette és a zálogcédulákat eladta, a gépek kölcsönadíját sem fizetve ki a kereskedőnek.

Havas László ellen azonban ezt megelőzőleg már egy másik feljelentés is érkezett, amelyet egy másik, helybeli írógépkereskedő tett ellene. Ez a feljelentés is Havas László hasonló manipulációjáról számolt be. A fiatal jogászt azonnal beidézték a rendőrségre és kihallgatták. Havas László elcinte tagadni próbált, később azonban beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy gyakran volt pénzzavarban és pénzszerzés céljából kénytelen volt ezeket az írógép-üzelmeket folytatni.

A nyomozás során kiderült az is, hogy amikor Havas László a zálogcédulát elvitte az egyik zálogcédulakereskedőhöz, az nem akarta megvenni tőle a zálogjegyet. Nem bízott meg a fiatalemberben, aki erre méltatlankodva jelentette ki, hogy ez sértés ránézve, hiszen ő jónévű ujságíró Debrecenben. A zálogcédulakereskedő ezt nem hitte el, hiszen sohasem hallotta a fiatalember nevét, mire a diák valamilyen igazolványt szedett elő és azzal próbálta igazolni, hogy valóban ujságíró. Végül is a kereskedő elhitte állítását és megvette tőle a zálogcédulát.

Később megállapította a rendőrség azt is, hogy Havas Lászlónak egy másik diaktársa is segédkezett az üzelmekben. Egy vidéki jegyző Debrecenben tanuló orvostanhallgató fia volt ez. Ő ment el Havással egy másik zálogcédulakereskedőhöz és ott igazolta, hogy a zálogbatett írógép az övé. Előadta, hogy édesapja jegyző, — ezt okmányokkal igazolta is — majd kijelentette, hogy édesapjának hat írógépe van és az egyiket nekiadta. A zálogba tett írógép tehát neki a jogos tulajdona. — Ez a zálogcédulakereskedő is hitelt adott a fiatalemberek állításainak és a zálogjegyet megvette.

A kapitányságon kihallgatták ezt az orvostanhallgatót is, aki beismerte, hogy az írógép nem az édesapjáé volt és sem is az övé, hanem Havas kérte azt kölcsön az írógépkereskedőtől. De valómása során arra hivatkozott, hogy teki az egész dologból semmi haszna

nem volt, csupán barátja iránti sziveségből vezette félre a zálogcédulakereskedőt. Egy tanuvallomás szerint az orvostanhallgató, — amiért a zálogcédulakereskedőnek azt hazudta, hogy az

A Zenekedvelők Köre tiltakozott Barthou történelem hamisítása ellen

Ujváry Sándor üzletigazgatót alelnökkévé választotta a Kö,

Pénteken, Péter-Pál napján délben tartotta meg rendes évi közgyűlést a Zenekedvelők Köre. A Városi Zeneiskola dísztermében lefolyt közgyűlésen ott láttuk Márk Endre nyug. polgármestert, id. dr. Magoss Györgynét, Léтай Lajosnét, Losonczy Álmosnét, dr. Gál Zoltánét, dr. Fornét Béla egyetemi tanárt, a zeneiskola tanári karát és társadalmi életünk sok más vezető egyéniségét.

Márk Endre udv. tanácsos, a Kör elnöke nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelenteket, majd napirend előtt kifejezést adott felháborodásának a Barthou-féle történelemhamisítás miatt. A Zenekedvelők Köre — ugymond — nem foglalkozik politikával, a francia miniszter durva tévedé-

METEOR CSILLÁR

RÉSZLETRE VÉZET ÁRJEGYZÉK IS ADUNK INGYEN

FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKÁ MELLETT

írógép az övé — husz fillért kapott cigarettára Havastól. Az orvostanhallgató ezzel szemben azt állította a detektíveknek, hogy a husz fillért nem jutalmul kapta, hanem Havas tartozott neki.

A rendőrség Havas Lászlót kihallgatása után őrizetbevette, majd a bizonyítékok teljes egészében való beszerzése után előzetes letartóztatásba helyezte. Szombaton délelőtt átkisérték az ügyészség fogházába. A másik diák, az orvostanhallgató ellen pedig megindult az eljárás bűnrészesség miatt.

Havas László egyébként közismert és jónévű debreceni uri családból származik. A megtévedt diák édesapja közbecsülésben álló üzletember, nővére pedig szintén népszerű és közszeretettnek örvendő tagja a debreceni uritársaságoknak.

sét olvassa fel. Az évi jelentés visszapillantást vetett az elmúlt zenei szezonra, majd pedig kitért arra a vesztettségre, amely a debreceni zenei életet Balás Károly kormányfőtanácsos, vasuti üzletigazgató nyugalmabonulásával és Debrecenből való eltávozásával érte. Az évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette és köszönetet szavazott a főtítkárnak működéséért.

Ezután általános figyelem között dr. Kuthi Sándor, az intézőbizottság elnöke emelkedett szólásra, akinek javaslatára a Kör közgyűlése Balás Károlyt örökös tiszteletbeli alelnökkévé, dr. Ujváry Sándor üzletigazgatót alelnökkévé, Pénzes Géza főfelügyelőt a választmány tagjává megválasztotta.

Bárdos Géza terjesztette elő ezután a múlt szezon pénztári adatait, amelyeket Ackerman Pál és Glaczy Jolán számvizsgálók teljesen rendben találtak.

Márk Endre elnök javaslatára ezután köszönetet mondott a közgyűlés az intézőbizottság munkájáért és részére a felmentvényt megadta.

Mielőtt az ülést berekesztették volna, Szabó Emil titkár átadta a Kör üdvözlő iratát Márk Endre elnöknek, akinek szerencsés felgyógyulása alkalmából a Kör tagjai ragaszkodásukat fejezték ki.

Márk Endre elnök életével fejeződött be a közgyűlés.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a hó 30-án szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Koroknai Imre egyetemi altiszt, leány: Anna, Gyökös István napszámos, leány: Róza.

Házasságok: Székely Ferenc — Szoboszlai Lidia. Sárközy József — Péter Anna. Saly Emil — Hanna Irén. Dr. Sipos Tibor — Barabás Erzsébet. Ilyés József — Peterman Katalin. Pap Sándor — Bodnár Mária. Molnár Károly — Tóth Margit. Takács Endre — Dalmi Ilona. Mocsányi László — Tóth Ilona. Dr. Hegyvári Lajos — Székely Ilona. Vitéz Hegyesi Lajos — Németi Zsuzsa.

Halálozások: Váradi Ilona ref. 6 napos, Ebes 43-b. Farkas Zsuzsa g. kath. 12 hónapos, Fancsika 48. Özv. Molnár Istvánné Jenei Zsuzsanna ref. 68 éves, Veres u. 25. Tóth Ferenc ref. 6 hónapos, Ostor u. 43. Özv. Bódi Sándorné Kövér Zsuzsa ref. 77 éves, Munkács u. 88. Nagy István ref. 64 éves, Cserepes u. 16. Rácz Lajos ref. 44 éves, Nyírmártonfalva. Balogh Imre ref. 44 éves, Hajdúböszörmény.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Női, férfi és gyermek

FÜRDŐ DRESSZEK

rendkívül olcsó árban!

Gyermek fürdőtrikó P — 90-től	Dublé flaneltakaró gyönyörű színek . P 5.50-től
Női fürdődressz divat-színek és fazon 2.90 "	Apacsing 2.80 "
Férfi fürdőtrikó 1.20 "	Fürdőköpeny 10.— "
Fürdőcipő női divat-színek 1.60 "	Fürdősapka —.30 "
Melltartó —.40 "	Női harisnyatartó —.78 "

PETRIK KÁROLY

női és férfi divat üzletében

SZENT ANNA UCCA 5.

Tel. 12-44

Tel. 12-44

Tennisz-ütőjét
huroztassa
Szendrónéi
Batthyányi ucca 22.

ARATNAK...

Az ég azurkék tengere fenséges némasággal nyugszik fönt, fönt magasan. Rajta kicsi fehér, ezüstös szárnyú vitorlások úsznak ismeretlen mesetájuk felé...

Délnyugaton az égi-tenger végtelen mélyéről hatalmas csoda-gyémánt sugárzik vakító, varázsos ragyogással... És hinti, szórja reánk aranyos sugarainak megszépítő, érlelő sokaságát.

Kicsi fehér tanyák a láthatár sikkján. Fehér tanyák hűsölnek akác- és cserfák árnyas lombjai alatt. — Kalapjuk piros, barna, vagy szürke. Igen változatosak: már aszerint, ahogy az építető gazdának telett, — cserépre, nádra, vagy palára.

A kémények tetején itt-ott golyafészek: benne gyöngye szárnyú golyafiókák.

Golya-mama és golya-papa oda vannak tücsköt, bogarat, békát — aratni...

A tanyák meglehetősen üresek ilyenkor. Csak azok vannak otthon, akik még — vagy már — gyöngye gyermekek. Meg az aprójszág, meg a macska, meg a komondor. A gémeskút is érván tikkadozik az aklok alatt... pedig ő hosszú csutoráján a föld hús nedvéből időnként nyagot húz...

A határban itt is, ott is sárgára érett gabona-táblák susognak: alig lengő szellő suhan felettük.

Közben zöld vetések: kukorica- és krumplics, lucerna és répa-földek kisebb-nagyobb táblája. Meg egyéb. Sárga és zöld foltok a messzi határban mindenfelé...

— Ime a föld, a tisztántúli rónák arca június végén.

A csoda-gyémánt sugárzik... és lent parányi, parányi alakok mozognak... Férfiak és asszonyok, fiúk és lányok a gabonaföldciken; az élet napszámósa, kisigényű, rongyos emberek vágják a rendet, gyűjtik a markot, a kévét... Kicsi kereszteteket építenek belőlük hosszú, hosszú sorokban... Kora hajnaltól alkonyatig verejtékezve — aratnak... Búzát, gabonát, — „életet” aratnak; véres verejtéket, drága erőt adnak — olcsón... De ők boldogan adják, mert élni kell s az aratás az élet. A határban sokhelyen gyenge, sovány a termés: a gazda kevesebbet adhat aratóinak, mint máskor...

Azért azok mégis beállnak a rendbe és aratnak: mert élni kell. Az élet meg nem állhat...

Nincs megalkuvás! fönt változatlanul kék az ég, — ragyog a csoda-gyémánt... kicsi, fehér vitorlások suhannak... Olyan jó volna velük repülni valahová, kék meséjű csodatájuk határán, — fönt magasan...

... S itt lent a fényes, fényes határban parányi, parányi rongyos mondérú, aranyos szívű emberkék sűrögnek-forognak.

Kaszák suhognak, — dől a rend, — szaporán gyűl a marok, a kéve, — sorakoznak a kereszték, — boronák kotorásznak a tarlón: gyöngyözve hull, hull a verejték...

Kicsi, — kicsi emberkék dalolva, dalolva aratnak... — *iref* —

UJ BORONA

POLITIZÁLÁS, VAGY ÁLLÁSFOGLALÁS

Régóta magamban őrzött vágyam: elkészíteni azt az új szótárt, amelyben a szavak, fogalmak, kifejezések eredeti jelentésükben mutatkoznának be. Nem hiábavaló munka lenne ez és minden látszólagos szárazsága mellett is nem száraz munka, mert adati arra is rá tudnának világítani, hogy az emberi közönség él-tének korrupcióját vagy gyöngeségét a fogalmat nem tisztán vagy egyáltalában nem fedő szavak is mennyire illusztrálni tudják. A szavakat is el lehet sikkasztani vagy el lehet pazarolni. (Hiszen az igaz szavak is igaz gyöngyök s „a disznók elé vetett gyöngy” sorsához még a közönséges szállóige is fölöslegesnek ítéli a magyarázati-fűzést.) És reng: teg szónak, akárcsak az uralomra jutó politikai pártoknak le kell alkudniok eredeti tartalmi jelentésüket, hogy közhasználatká vagy közkeletűekké váljanak, vagyis, hogy a köznyelvben uralkodjanak.

A közbevett hasonlat is a politika és a politizálás fogalmához sodort.

Ahelyett, hogy a politika mibenlétén rágnánánk, fogadjuk el azt a beállítást, hogy a politika nem is olyan „ravasz” fogalom, ha mi magunk nem ugrunk neki (vagy nem kerüljük ki) zavaros szemekkel vagy görbe szándékkal vagy határozatlanul. A politika úgy nevez vissza reánk, ahogyan mi nézünk a politikára. Vagyis (függetlenül attól, hogy hogyan politizálnak) éppen úgy lehet az örökkévalóság és a végtelenség szintetikus méretei halhatatlan politikát elképzelni, mint halandó igények szerint készült halandó „szépirodalmi művet” halandó szobrot, vagy képet. Elképzelhetünk a politikában ugyanolyan hősi alkotásokat, mint amino szolgáló favágásokat látnunk.

Más ügy: a politika szereplés nehezsége azok számára, akik hősi alkotó politika érdekében próbálnak (vagy próbálnának) „politizálni”. Mert szociális politikai favágók között alkotó politikusnak lenni nehezebb és valószínűtlenebb sors, mint dilettáns favágók között alkotó művésznak lenni. Ennek a nehezebb és valószínűtlenebb sorsnak a próbátevő ereje és nem a politikának és politizálásnak állítólagos „alacsonyrendűsége” riaszt vissza olyan sok erkölcsi teljességre törekvő szellemi embert a gyakorlati politikai szerepléstől. Ezek nem is tarthatják szégyenletes fogalomnak a politikát, csak a gyakorlati politikai szereplés bizonytalansága helyett nagyon helyesen más, könnyebb, nem kevésbé bizonytalanabb alkotó életformában adnak és jelennek teljesebb emberességet és teljesebb erkölcsiséget. Ezeknek erkölcsi és szellemi súlyokkal egyenes arányban politikai jellegű állásfoglalásaik is vannak. Tőlük el kell választani azokat, akik „politizálásnak” tekintik a politikai állásfoglalást is, vagy azokat, akiknek azért nincs politikai állásfoglalásuk, mert másirányú állásfoglalásaik is korlátoztasúmuak. Az utóbbiaknak egyszerűen nincs is joguk magukat az „alacsonyrendű” politikánál magasabb létformában élőknek nevezni. — Esetleg azért sincs joguk ezt megtenni, mert a politikát, politikai szereplést és politikai állásfoglalást rendszerint logikátlanul összekavaró „állásfoglalásuk” egy bizonyos fokú neveltség hiánya. De valószínű, hogy a kérem, én nem politizálok” szövege szokásos „politika ellenes” „véleményekben” éppen alacsonyabbrendű,

érdekhajhásabb politika van, mint az általuk politikának esetelt legaalacsonyabbrendű s egyben legszolgáibb politikai favágásban.

A politika fogalmazásában nem ejtethet tévedésbe bennünket az adott politikai élet. A politika fogalmának rendes helyére való utalása mellett nem téveszthetjük össze a politikai szereplést a politikai állásfoglalással. Ha valaki — mint ahogyan e sorok írója is — egyetemesebb okok miatt egyetlen politikai pártnak sem tagja, a politikai szereplés kerülése nem zárhatja ki egyben a politikai állásfoglalást. Hejyesebben: állásfoglalás és közönséges értelemben értett politizálás két különálló fogalom. Mind a kettő adott körülmények között éppen úgy összetartozhat, mint amennyire nagyon sokszor kizárja az egyik a másikat.

Az állásfoglalás (természetesen az őszinte állásfoglalás) nem politizálás, mégha közvetlenül politikai állásfoglalásról is van szó. Viszont a nem-politizálás (az adott körülmények között politikai szerepléstől való tartózkodás) csak azok számára erény, akik tényleg egy teljesebb, emberibb és erkölcsibb politikai állásfoglalás sikkjából nem vesznek részt egy adott politikai mozgalomban sem. De maga az állásfoglalás: szükséges élettényező és az emberi szeretet és felelősség súlyos igazolója. Az állásfoglalás hiánya pedig emberi (szellemi vagy erkölcsi) fogyatkozás. Ha a politizálás: a politikus dolga, az állásfoglalás az emberi méltóság és az öntudatos ember dolga.

„Ma minden magyar elvállik, ki m. szse, ki messzebb”, de van egy-néhány kérdés, melyekben ennek a nemzedéknek föltétlenül döntenie kell pártok fölött és érdekek fölött. Egy-néhány kérdés van, amelyekben minden kultúrmentilitás-, nyelv-, sors- és földrajzi közösségek szerint való magyarnak állást kell foglalnia, anélkül, hogy állásfoglalása a kérdésekben föltétlenül politikai szereplés kényszerét igényelne. Az eszedékes kérdésekben való állásfoglalás nem politikai „jobb-oldaliság” vagy „baloldaliság” dolga, hanem mindenké föltét a magyarság dolga az élethez. Nem politizálásról van szó az itteni állásfoglalásokban, hanem erkölcsi szolidaritásról. Magasabbrendű vagy hitványabb erkölcsi szolidaritásokról, már aminő maga az állásfoglalás tartama. Ezek a kérdések: 1. A magyar teremtő osztályok szociális, gazdasági föl-szabadítása révén és 2. kulturális, morális föl-szabadulása révén a kijátszhatatlan magyar demokrácia és az új népi Magyarország megteremtése. 3. Egy olyan történelmi dunavölgyi külpolitika, amely bennünket minden időlegesen elválasztó súlyos ellentétek mellett is a földrajzilag, élet-, sors- és kultúrközösségileg, rokon kis dunai népekkel összekötne és az ókori görög-római vagy a középkor és újkori germán-latin kultúrközösséghez időrendben méltó és eszedékes sajátos dunavölgyi kisépek kultúrközösségét megteremtené.

3 pontos összesűrtetésben íme a magyarság és az új történelmi Magyarország értelme. Ma ezek fölött a pontok fölött érdemes az új és talán végleges magyar honfoglalás ügyét megbeszélni talán egy klasszikusabb s immár időszerű új vérszerződés jegyében. Ezek között a pontok között van ma a nagy választóvonal Hungáriában végesség és örökkévalóság

Villany és víz ondulálás

legmodernebb gépekkel
mérsékelt árban készít

Kolozsváry

hölgyfodrász-szalón

Dégenfeld-tér 2. • Tel. 33-12.

között. Többek között itt válik el a gondolkodó magyar a fatálista magyartól. Itt válik el a lelkes magyar a fanatikus magyartól, a teremtő magyar a negatív vagy a negatív magyartól.

Mert ezek a pontok: vagy nagyon szétválasztanak, vagy nagyon összekötnek.

Tiborc.

Este

Csönd van: suhan az este,
Mint egy végtelen szárnyú
Bársonyos lepke...

Leszáll a néma fákra,
Ide élem s a lelkem'
Simitja szárnya...

Ülök egy pad ölén és
Elfog valami ájult
Alomba-térés...

Hús szárnyak árnya fed be:
Fölöttem piheg lomhán
A bársony-lepke...

NAGY FERENC.

Drámabemutató a Hármaskertben

A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének műkedvelő ifjusága a Tégláskertben Létai ucca 26. sz. alatt a körhelyiség előadó nagytérjében július 1-én, vasárnap délután pontosan 4 órai kezdettel nagyszabású drámai darabot fog közkívánatra bemutatni. A darabot íj. Dóró Lajos 1933-34-ben írta. Lejátékozik a háborus időkben.

A műsor: Megnyitó beszédet mond a darab szerzője, íj. Dóró Lajos. — „Megrázkódott a föld, összeomlott a világ.” Dráma 4 felvonásban. Az első és második felvonás között három év időköz, a második és negyedik felvonás között három év időköz. A szereplők: Hubják András, Hubják Andrásné, Ujvári Sándor, Tókes Etelka, Gyurcsik Dezső, Csobor Gizike, Tóth István, Molnár Irénke, Orbán András, Orbán Andrásné, Pető Jucika, Ujvári Ilonka, Csoma Géza, Kiss László, Tóth Zsiga, Sipos Gábor, Sárándi Ica, Vágó László, Pikó Sándor, Nagy Ferenc, Sárközi Sándor, Nagy József, Gyurcsik Béla, Viski József, Tóth András, Juhász László, Márkus Tibor, Zsiros József. Sugó: Kiss József. Rendező: íj. Dóró Lajos. Műsor után tánc. Zenét a nyomdász-jazz szolgáltatta.

— Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör július 1-én, vasárnap este fél 8 óraker családias jellegű, táncal egybekötött műsoros estét rendez templomalapja javára. Színre kerül Zilahy Lajos: „Süt a nap” c. színmű három felvonásban. Játssza a Kerekestelep ifjusága. Vendégeket szeretettel hív és vár a rendezőség. Zenét Szláma Jancsi és zenekara szolgáltatta.

ELŐNYŰS SZEMÉLYKÖLCSÖNT

kaphatnak állami, városi, bank, magánalkalmazottak (tisztviselők) iparosok, kereskedők és nyugdíjasok lakbértörlesztéssel is.

JELZALOGKÖLCSÖNÖK olcsó kamattal; privátpénzt, bankpénzt, egy-tíz évig bárminő ingatlanra, birtokra, telkekre, házrészekre másodhelyre is folyósítok.

HARRACH OTTÓ Budapest, Baross ucca 19. (Válaszbélyeg.)

A Volt Iskolatársak Szövetségének közgyűlése

Most tartotta meg a Volt Iskolatársak Szövetsége a teljes tisztikar jelenlétében és a tagok élénk érdeklődése mellett évi rendes, ezúttal 9. közgyűlést.

A közgyűlést **Koncz Aurélné** elnök nyitotta meg, aki visszatekintve a szövetségi évi munkájára, boldog örömmel állapította meg, hogy

az a lendületes, áldozatkész, ügybuzgó munkakedv, ami a szövetség mult évi működését jellemezte, áthatotta ez évi munkálkodását is és azok az erkölcsi és anyagi sikerekben reményen felüli gazdag estélyek és ünnepek, amelyeket az idén rendezett és amelyeket a város egész társadalmá osztatlan érdeklődésével kísért, a szövetség nagyra-hivatottságára, felfelé ívelő pályájára mutatnak.

Dr. Görgey Mártonné titkári jelentését, valamint **Adamsik Ferencné** pénztári beszámolóját — mely közölte, hogy a szövetség ez évben 2120 pengőt fordított diáksegélyre — egyhangúan tudomásul vett a közgyűlés.

Hogy ez a szövetségi év ilyen gazdag volt eredményekben, az elsősorban **Koncz Aurélné** elnök érdeme, akinek bölcs irányítása, mindenre kiterjedő gondos figyelme a munka sikerét mindig hathatósan előmozdította.

A választói névjegyzékből kizárt 2000 ember közül csak 131 élt felszólalással

A törvényhatósági választók névjegyzékének összeállítása kapcsán 2000 szavazó maradt ki. A kihagyás ellen mindössze 131 ember élt felszólalással, amelyeket **dr. Vásáry István** polgármester elnöklelte alatt tartott ülésén az igazoló választmány szombaton tartott ülésén bírálta el. 81 felszólalót, akit 6 évi helybenlakás hiánya miatt hagytak ki, felvettek, 21 felszólalót, aki igazolta, hogy nem is kell 6 évi ittlakást kimutatnia, 18-at, akik igazolták, hogy magyar állampolgárok, 3-at, akik igazolták, hogy állandó debreceni lakosok, 3-at, akiket előzően kizáró ok miatt hagytak ki, egyet, aki igazolta, hogy nem katoná, csak polgári alkalmazott, felvettek a névjegyzékbe. Öt felszólalót kizáró okok miatt kihagytak. Ezek között volt **Kupás Sándor**, aki felszólalásában elmondta, hogy őt még nem itélték el s így kérte a névjegyzékbe való felvételét. A törvény értelmében azonban a letartóztatásban lévők sem vehetők föl s így a választmány kihagyta.

Az igazoló választmány egyébként a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Debrecen sz. kir. város igazoló-választmányától.

13-1934. igv. sz.

HIRDETMÉNY.

Az igazoló választmány értesíti a város közönségét, hogy a törvényhatósági összes választók névjegyzékének az 1929:XXX. tc. 11. szakasza szerinti összeállításával és a 140-1934. B. M. számú belügyminiszteri körrendelet II. rész 15. és 16. bekezdése értelmében történt kiigazításával kapcsolatban mindazokról, akiknek választójogát, a névjegyzékből történt törölésük ellen benyújtott felszólalásuk következtében ismerte el, külön névjegyzéket készített és ezt a névjegyzéket 1934. évi július hó 1-től 1934. július hó 15-ig bezárólag a városházán I. emelet 1. számú szobában közszemlére helyezte ki azzal, hogy az ott hétköznaponként a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. Az igazoló választmány a felszólalásokra hozott véghatározatai ellen, az 1929:XXX. tc. 11. szakaszának (4) bekezdése szerint az arra jogosult a határozat kézhezvételét követő naptól számított 15 nap alatt, illetőleg, ha a felszólalás alapján valakit felvettek

a névjegyzékbe, a felvétel ellen a törvényhatóság bármelyik választója a köz-

A házadómentesség vidékre kiterjesztését táviratilag kérte a kamara

A kereskedelmi és iparkamara ipari és keerskedelmi osztályai ülésén komoly érvekkel alátámasztott felszólalások hangzottak el mindkét osztályülésén az ellen, hogy míg a fővárosra vonatkozólag a kereskedelemügyi minisztert már egy hónappal ezelőtt kiadta a házadómentességről szóló rendeletet, addig a vidékre vo-

Alkalmi árban megvett
különböző
FÜRDŐ DRESSZEK
és
KÖPENYEK
hihetetlen olcsó árban
ismét kaphatók
HAVAS HARISNYAHÁZ
Bádogos ucca 1. szám

szemlére tétel ideje alatt, a közigazgatási bírósághoz panasszal élhet. A panaszt az igazoló választmánytól (városháza, emelet 1. számú szoba) kell előterjeszteni.

Debrecen, 1934. évi június hó 30.

Igazoló választmányi elnök.

A névtelen levélíró állítása szerint a meghalt asszonyon tiltott műtet hajtottak végre és ennek következtében beállott vérmérgezés vetett véget életének. A feljelentés egy hajdúsámsoni szülésznőt nevez meg a végzetes műtet végrehajtóként.

A csendőrség a névtelen feljelentésről azonnal értesítette az ügyészséget, amelynek indítványára **Preineszberger Jenő dr.** vizsgálóbíró elrendelte a helyszíni vizsgálatot. A vizsgálóbíró a törvényszéki orvosszakértő kíséretében kiszáll a helyszínre és exhumálás után felboncoltatta az elhunyt **Szilágyi Imréné** holttestét. A boncolás eredményétől függ, hogy bebizonyulnak-e a névtelen feljelentő állításai és terhel-e valakit az asszony haláláért felelősség.

Tiltott műtét gyanúja miatt exhumálnak egy hajdúsámsoni asszonyt

Vérmérgezést emleget és a szülésznőt is megjelöli a vádoló névtelen levél

Napokkal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a hajdúsámsoni csendőrségre. A feljelentés szerint a Hajdúsámszonban ez év június 22. napján meghalt **Szilágyi Imréné** nem természetes halállal hunyt el.

Felhívás öröklakás építésben résztvevők részére

A Debreceni Első Takarékpénztár pénzügyi támogatásával a **Poroszlay út 24. és 59. számú** telkünkön egy-egy társasházat (1924: XII. t.c. szerint) óhajunk építeni, amelyekben különállóan elkerített telkeken teljesen modern, felszerelt fürdőszobával ellátott 2-3-4 szobás lakások vannak.

Az egyes lakásokat 2000-5000 pengő lefizetése mellett örök áron eladjuk a jelentkezőknek, akik nemcsak tisztviselők, hanem szabadfoglalkozásúak is lehetnek, oly kölcsönt biztosítunk, hogy a fennmaradó összeg 20 év alatt a lakásnak megfelelő olcsó lakbérrel le is törleszthető.

Érdeklődőknek felvilágosításokat minden délután 3-5 óra között **Fürdő u. 2. számú** irodánkban készséggel adunk.

Tóth és Sebestyén R. T.

Tápay-Szabó Lászlót felmentette a törvényszék a debreceni bumerang perben

Budapest, június 30. Emlékeztetes még, hogy a mult év nyarán **Oláh Gábor** költő egy versében súlyosan megsértette **Dán Ilona** debreceni magánzónót, volt színésznőt. A vers miatt, amelynek címe: „A visszaperdült bumerang” volt, a törvényszék **Oláh Gábort** becsületsértés és rágalmazás miatt el is ítélte.

Oláh Gábor költeménykötetének megjelenése után **Tápay Szabó László** a Pesti Napló csillagos cikkében foglalkozott az esettel és nagyon megróttta **Oláh Gábort**, hogy egy nő nevével gyanúsító és sértő állításokkal kapcsolatban kiírta. Bár ez a cikk inkább erkölcsi és törvényszéki fejtegetés volt, **Dán Ilona** a csillagos cikke írója ellen is sajtópert indított, amelyet ma tárgyalta a törvényszék **Schadl** tanácsa.

A törvényszék **Tápay Szabó Lászlót** felmentette. **Dán Ilona** fellebbezett.

Felkérem a Tócsókert, Vargakert, Széchenyi kert, Tisztviselőtelep, Tégláskert és ezen környéken lakó katolikus testvéreket, hogy ma d. u. 4 órakor a szoboszlói úti kath. iskolában tartandó összejövetelen szíveskedjenek megjelenni. Halász Ferenc, népszövetségi körzeti elnök.

Betörés miatt eljárás a közismert álhirlapíró ellen

Megirtuk, hogy a nyiregyházi Szent Imre leányintézet főnöknője feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki behatolt az intézet irodájába és magával vitt onnan négyszáz pengőt. A nyomozás során Debrecenbe vezettek a szálak és az itteni rendőrség őrizetbe is vette a különböző szélhámoságokért már több ízben elítélt Szabó Lajos álhirlapírót, aki azonban tagadta, hogy ő követte el a Szent Imre leányintézetben történt lopást.

Az adatok azonban annyira terheltek voltak ellene, hogy a rendőrségen Szabó Lajost őrizetbe vették. Tekintettel azonban arra, hogy Szabó Lajosnak bejelentett lakása van Debrecenben, szombaton szabadlábra helyezték, de az eljárást tovább folytatják ellene.

Meghosszabbították a szellemi munkanélküliek összeírását

A szellemi munkanélküliek elhelyezése érdekében a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál történt jelentkezések nagy számából arra kell következtetni, hogy a jelentkezések határidejéül megállapított folyó évi június 30-ika rövidnek bizonyult. Ebből a célból tehát, hogy minden munkanélkülirek mód adassék a jelentkezésre, közli a hatóság, hogy a korábban megszabott jelentkezési határidőt folyó évi július 7-én déli 12 óráig bezárólag meghosszabbítja.

Ez alkalommal figyelmezteti a hatóság az érdekelteket arra is, hogy a jelentkezési határidő ismételt meghosszabbítva nem lesz, mindenkinek érdekében áll tehát, hogy a most megszabott határidőn belül a szellemi munkanélküli nyilvántartásba vétel végett a hivatalos órák alatt a város elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20.) főosztályán 34. számú hivatalos helyiségében jelentkezzenek.

Mindazok a szellemi munkanélküliek jelentkezhetnek, akik 1932. évi július hó 1. óta Debrecenben laknak.

Szellemi munkanélküliek tekintendők az állástalan diplomások, érettségizettek, négy középiskolát végzettek közül azok, akik igazolni tudják, hogy képesítésük megszerzése óta tényleg szellemi pályán működtek.

Minden jelentkező köteles a jelentkezés alkalmával bemutatni az iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt vagy oklevelet, ezenkívül mindazoktól a munkaadóktól, akiknél alkalmazva voltak, alkalmaztatásuk minőségét és időtartamát feltüntető munkaadói igazolványt.

Igazolni tartoznak mindezek felül a jelentkezők azt is, hogy 1932. évi július hó 1. óta állandóan Debrecenben laknak.

Debrecen, 1934. június hó 30-án.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Háztartási alkalmazottat keres?

keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése után találja meg.

Nyári esték!

Kedvelt szórakozó és vacsorázóhelyek Debrecenben. Az itt következő vendéglők kellemes kerthelyiségekkel, friss levegővel, kitűnő ételekkel, pompás italokkal várják a t. közönséget.

Angol Királynő

kerthelyisége. Cigányzene. SZABÓ DALÉNEKES

FEHÉR LÓ VENDEGLŐMET áthelyeztem Kigyó u. 12. Kitűnő kuglipálya. Állandó hideg és meleg ételek. Polgári árak. Finom hűsítő italok. Pontos, figyelmes kiszolgálás HAMBURG ARNOLD, a Fehér Ló volt tulajdonosa.

A KORONA ÉTTEREM konyhája és borai vezetnek. Tulajdonos TÓTH IMRE 5% kedvezmény e szelvény felmutatójának

Halló! Halló! FILLÉRES VENDEGLŐ Egy pár fillérért már izletes polgári ebédet lehet kapni. — Zóna állandóan kapható. Pontos, figyelmes kiszolgálás. POLGARNAL CSAPÓ UCCA 34

Bagolyvár vendéglő Híd ucca 14. Gázgyárral szemben. Kellemes, hangulatos, családias, vendéglő Kuglizó. Nyári lugások. Kitűnő konyha. Remek italok. Cigányzene

Orosz Laci régi hírnevű Zöldfa vendéglője Deák Ferenc ucca 24. Regge ig nyitva — Kitűnő italok ételek. — Cigányzene. — Olcsó árak. E hirdetés felmutatójának 10 százalékos engedmény

A presbiterium az üresedésben levő tanítói állások betöltésére engedélyt kér a minisztertől

A homokkerti templom ügye a presbiterium előtt — Az iskoák városában nem lehet jogosnak elismerni a tanítói állások csökkentését

A debreceni református egyház presbiteriuma pénteken délután dr. Vásáry István főgondnok és Uray Sándor lelkész elnöklete alatt ülést tartott, amelyen dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző ismertette az egyes ügyeket. Uray Sándor bibliaolvasás és ima után meleg szavakkal üdvözölte dr. Kesserü Lajos törvényszéki elnök, presbiter elnöksége húszéves jubileuma alkalmából. Az üdvözlést dr. Kesserü Lajos meghatottan köszönte meg, mondván: itt is az egyház és a haza javára fog dolgozni mindig.

Ezután dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző meghívta a presbiteriumot a Péterfia uccai egyházrész otthonának alapkövetélti ünnepségére, majd bejelentette, hogy az egyház-megye százbán állapította meg a presbiteriek számát. Bejelentette, hogy a város átirata értelmében a törvényhatósági bizottság megvette 2800 pengőért azt a telket, amelyet az egyház kért az újonnan építendő homokkerti templom helyéül.

Kalás Ferenc lelkész kérte, hogy a presbiterium

ne engedje elaludni a homokkerti templom évtizedes ügyét.

A lakosság lelkesedése most élénk, már fel is ajánlottak 4000 pengő készpénzt, 10,000 téglát és sok építőipari munkát.

Felolvasták ezután a gazdasági bizottság jelentését a Péterfia uccai egyházrész otthonának építésére vonatkozóan tartott versenytárgyalás eredményéről, amely szerint a munkálatok, amelyeket kisiparosok kaptak, 10,600 pengőbe kerülnek. Ebből az összegből 5000 pengőt az

egyházrész vállalt magára.

Kimondta a presbiterium, hogy a kamaráshalmi birtok jelenlegi bérletével, aki egyáltalán nem fizette a házonbért, a jogviszonyt megszünteti és a haszonbérletet Öry István és neje birtokosoknak adja ki 250 kiló búza haszonbérlet tizenkét évre.

Kimondta a presbiterium, hogy 1932—1933-ról fennálló bérhátralékokra fentartja ama kedvezményt, hogy

a búzahaszonbért mázsánként 11 pengőben számítja, ha szeptember 1-ig befizették a haszonbért,

azok a hátralékosok azonban, akik eddig nem fizették meg tartozásukat, a szerződésük szerint való bért tartoznak fizetni. Tudomásul vette a presbiterium, hogy a gazdasági bizottság a csépléshez ellenőrzőt rendelt ki és ezek a terményt rögtön beszállítják.

A lemondott Kalás Ferenc helyett a vallásoktató lelkészek testülete Kántor Ferencet választotta elnöké.

Ormos Lajos igazgató-tanító, iskolaszéki előadó bejelentette, hogy a miniszter által engedélyezett megüresedett 1 tanítói állásra augusztus hó elsejére kiírták a pályázatot, hogy szeptember elsejére a tanítói állás be legyen töltve. A többi tanítói állás betöltéséhez a miniszter nem járult hozzá, illetve azoktól a hozzájárulást megtagadta.

Dr. Juhász Nagy Sándor szólalt fel a kérdéshez és tartott igen tartalmas beszédet nagy figyelem közepette. Sajnálattal látja — mondta —, hogy a kultuszminiszter az üre-

sedésben levő négy tanítói állás betöltését nem engedélyezte. Elismeri, hogy a pénzügyi helyzet az államnál is nagyon nehéz és indokolt, hogy az állami kiadásokat csökkenteni igyekezzenek. De azt alig lehet elképzelni, hogy ezt

éppen Debrecenben az iskoláknál kell végrehajtani, amikor az utódállamokban rohamosan, ezrével létesítik a tanítói állásokat

és emelik a tanítók létszámát. Debrecenben, az iskolák városában a tanítói állások csökkentését jogosnak elismerni nem lehet. A lakosság területi elhelyezkedésénél fogva itt egyik távoleső városrészből a másikba kellene a gyermekeknek iskolába járni, ha csökkentenék a tanítók létszámát, ami arra vezetne, hogy a gyermekek pontatlanul járnának iskolába, vagy egyáltalán nem járnának. A viszonyok figyelembevétele mellett nem is lehet elvárni, hogy hatvan legyen a létszám az osztályokban.

Más elbánást igényelhet nem debreceni egyház, hanem Debrecen magyar népe.

A református egyház mindent elkövetett, hogy a tanítói állások betöltését keresztül vigye, a püspök maga is személyesen közbevetette magát, de nem sikerült a minisztériumot nem elhatározásra bírni. Azt javasolja, hogy a presbiterium minden tekintélyének és érveinek latbavetésével kérje mind a négy tanítói állás betöltésének engedélyezését.

Molnár Ferenc lelkész, az iskolaszéki elnöke hálás köszönettel fogadta dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző felszólalását, amelyben foglaltakat ő nem merete elmondani. Tudja, hogy nagy teher az egyházon az iskolai költség, ezért megérti, hogy egyes állások betöltésével várni kell a viszonyok megjavulásáig, de viszont nem lehet a tanítói állásokat így csökkenteni. A minisztérium folyton a létszámra hivatkozik. A létszám kérdést más iskolák létszáma rontja, a református iskolákban a létszám meg van mindenütt és ezek az iskolák a legnépesebbek.

Nem igazságos, hogy más iskolák rossz létszáma miatt a református egyház iskoláit sújtják.

A presbiterium dr. Juhász Nagy Sándor indítványát ezután egyhangúan elfogadta.

Háló Sándor, H. Nagy Lajos és Veress Gyula tanítók a szolgálati idő betöltésével nyugdíjba vonulnak. A presbiterium kimondta, hogy a püspök közbenjárásával a megüresedett tanítói állások betöltésére az engedélyt megkéri.

Néhány adminisztrációs ügy tárgyalása után a gyűlés véget ért.

— Az állami fa- és fémipari szakiskola 162. sz. „Irlinyi” cserkészcsapata július 1-én, vasárnap este 8 órai kezdettel táborúzi ünnepélyt rendez az intézet udvarán. Ugyanakkor délután 5 órától megtekinthető a közönség az intézet műhelyeit, rajz- és munkakiállítását. Úgy az intézet, mint a táborúzi megtekintése teljesen díjtalan. Az ünnepélyre ezúton hívja meg a parancsnokság az érdeklődő közönséget, a szülőket és a cserkészeket.

HALLOTT ÖN MÁR ILYEN ÁRAKAT?

Meg kell győződnie, hogy milyen kifogástalan, megbízható, jó minőséget adunk kevés pénzért

Divatárúk	
MINTAS CREPE DE CHINE imprimé a legújabb divatmintákban	3.80 2.40
KABAT MAROCAIN egész nehéz minőség fekete és fehér színben	4.50 3.60
SIMA CREPE DE CHINE minden színárnyalatban prima minőségben	2.80 2.50
CREP AMI divatmintás ruanyag sok új mintában	2.28
KÖPENYKELME szép divat szövessel kitűnően mosható	1.60 1.30
BURETTE PASTEL és nyars színekben egész nehéz minőség	1.30 0.88
AJOUR BURETTE prima minőség minden színben	1.80 1.30
MOSÓ MAROCAIN a legdivatosabb mintákban	1.28 1.20
MOSÓ SELYEM óriási választék az idej legújabb mintákból	1.20 0.98
MOSÓ DELAIN (voál) garantált szintartó új kimintázásban	0.96 0.68

Női fehéreneműk, harisnyák	
TÁNCNADRÁG sima vagy csikos műselyemből	1.45 0.98
SELYEMNADRÁG atlasz csikkal, nehéz műselyemből	1.28 1.15
RAYE csikos vagy sima kombiné píkózott széllel	1.98 1.80
SARMEUS COMBINÉ, himzett batétával csodaszép színekben	3.90 3.20
SARMEUS HALÓING divat fasonokban finom pastell színekben	5.20 2.90
HABSELYEM és batist melltartók kosaras fasonokban	1.20 0.66
BATIST COMBINÉ himzett crepe de chine batétával	2.35 1.98
SELYEM HARISNYA erős szálú műselyemből rekord ár	1.40 1.25
SELYEM HARISNYA ajour nyilas finom szálú műselyemből	1.90 1.78
NŐI TENNISZ SOKNI prima amerikai fonalból minden szim	0.36 0.30

Füredőruhák	
FÉRFI FÜRDŐTRIKÓ prima amerikai fonalból csak fekete színben	1.50 1.20
NŐI ÉS FÉRFI FÜRDŐDRESSZ prima makkó anyagból	3.60 3.00
NŐI ÉS FÉRFI FÜRDŐDRESSZ modern fasonokban	2.80 2.50
NŐI SZOKNYÁS FÜRDŐRUHA divatos fasonokban	5.10 4.40
NŐI ÉS FÉRFI FÜRDŐTRIKÓ finom gyapjuból	7.50 6.50
FÜRDŐKÖPENY nehéz frottír anyagból fess fasonokban hosszú ujjal	12.00 12.00
GUMMI FÜRDŐSAPKÁK póló fasonban	0.40 0.30
GUMMI FÜRDŐCIPŐK minden színben	1.30
GYERMEK NAPOZÓ TRIKÓ minden színben	1.20 0.78
FROTTIR KELME nehéz minőség 1.50 cm. széles	5.20

Uri divat	
KÖTÖTT SPORT ING szép színekben és mintákban 3-as	2.00 2.00
PANAMA ING sport és apacs fasonban elsőrangú szabás	3.90 3.20
OXFORD ING két gallérral prima mosott anyagból	3.60 3.60
FRESKÓ ING bélelt mellet 2 gallérral komplett méret	4.40 3.60
Puplinette ing bélelt elejrel 1 kemény, 1 puha gallérral legtökéletesebb munkával	5.20 5.20
HALÓING prima mosott siffonból többféle fasonban	3.90 3.20
RÖVID GOMBOS ALSÓNADRÁG prima freskóból vagy sefirből	1.80 1.20
ALSÓNADRÁG rövid gombos prima cérna vagy rajze köppetből	2.20 1.96
NYARI NYAKKENDŐ ujdonságok: csodaszép crepe de chineből	1.30 0.98
FÉRFI ÖVEK horgolt seilyem, entilop vagy bőr, fém csattal	1.50 0.68 0.68

Nyári kötött divatblousok
alkalmi árban
1-38 1-68 1-96

CSILLAG TESTVÉREK
Piac és Simonffy u. sarok

Juhász Nagy Sándor kéri az 1929. évi járdaburkolási költségek terheinek könnyítését

A belsőségi háztulajdonosok a járdaburkolás negyedét, a külsőségek felét fizetnék a mai rend szerint

A napokban járt le a kibocsátott hirdetmény szerint az 1929. évben teljesített járdaburkolások költségeihez való hozzájárulásról szóló kivetés közszemlére kitétele. A kivetés súlyos terhekkel sújtja különösen a kisebb háztulajdonosokat, akik épen a mai nehéz időkben a nagy kivetési összegeket a kitűzött rövid idő és magas kamat mellett megfizetni nem igen tudják. Mind ezekre tekintettel dr. Juhász Nagy Sándor törvényhatósági bizottsági tag a külsőségi kis háztulajdonosok sérelmeinek orvoslását kéri és erre vonatkozóan a következő indítványt nyújtotta be a városi közgyűléshez:

„A 154—1929. számú közgyűlési határozat folytán a város belsőségét körülvevő övezetben a nagyforgalmú utakon 50 km. hosszú gyalogjárda készült, melynek költségei címén az ott lakó kisháztulajdonosokra most történt meg a hozzájárulások kivetése. E kivetés több vonatkozásban sérelmes, mert a

költségek felét követelik a háztulajdonosoktól, holott a közgyűlés legújabb határozata értelmében a belsőségi háztulajdonosok már a költségeknek csak egynegyedét tartoznak megfizetni, továbbá sérelmes, mert a kivetett összegnek 2 év alatti megfizetését kívánják, holott a belsőségi hozzájárulás 15 év alatt is fizethető és végül sérelmes, mert a költségek többévi kamata is fel van számítva, holott a háztulajdonosok kivetés híján, tehát saját hibájukon kívül nem voltak abban a helyzetben, hogy fizet-hessenek.

Miután nehéz helyzetben levő kisemberekről van szó, akiknek az ő anyagi viszonyaikhoz mérten tetemes összegeket rövid időn belül kellene kifizetniük, tisztelettel indítványozom a következő határozat meghozatalát:

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés felkéri Polgármester urat, hogy a következő közgyűlésre méltóztatásuk javaslatot tenni a

kivetés által sújtott háztulajdonosok terheinek könnyítésére vonatkozóan.

Juhász Nagy Sándor.

Az indítványt, amely kétségtelenül a külsőségi szegény háztulajdonosok legégetőbbé vált problémáját érinti, már a legközelebbi közgyűlésen tárgyalják. Értesülésünk szerint a közgyűlést a közeli napokban hívja össze a főispán. Remélhetően a polgármester találni fog olyan megoldást, amely megfelel az indítvány amaz interpellációjának, hogy a kisháztulajdonosokat ne érje jóvátehetetlen sérelem.

♦♦♦

A nyilastelepek útát kérik a faraktár felé

A nyilastelepi lakosság azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy a faraktár felé vezető gyalogjárót ne árkoltassa fel, mivel az nekik közelebbi útvonaluk és arra szükségük van. A városi hatóság kijelentette, hogy hajlandó átjáró utat lé-

tesíteni, ha annak költségét, 180 pengőt a nyilastelepek garantáltan vállalják és azokat a területeket, amelyeken az út átvezet és amelyek városi tulajdon, megfizetik, illetve a törvényhatósági bizottságtól a területek árának elengedését kéri. A polgármester éppen ezért az ügyet a közgyűlés elé viszi, hogy az döntsön a nyilastelepek méltányos és szerény kérése felett.

Könyvkötéseket,
egyszerű és díszes kivitelben

* * *

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsolnárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai
könyvnyomda • könyvkötészet • vegyeltető intézet • üzleti könyv gyár, kiskönyvtár

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Két párt versengése és az inséges debreceni polgár érdeke a városi politikában

Írta: Thury Levente

Az aratás elég korán és elég rossz-
szat ígérvé megkezdődött tehát és tor-
lódva merülnek fel a kombinációk, hogy
miként rendezze a kormány az új ter-
més értékesítését. Éppen ma este, amíg
ezeket a sorokat írjuk, várjuk az új
híreket az új termésértékesítési rend-
szerről s talán vasárnapra meg is je-
lenik az a rendelet, amely szabályozza,
hogy miként, kinek és milyen áron adja
el a gazda, amit e szükös esztendőben
adtak neki az inséges mezők. Máskor
talán meg is kellene várni ennek az új
rendeletnek a megszületését, hogy az
ember erről a témáról elmélkedjék, ma
azonban, ebben az évben azonban olyan
közöny környezi itt, a Tiszántulon ezt
a rendeletet, annyira nem várja senki
s annyira nem vár tőle senki semmit,
hogy az aratás eredményéről s ennek
kapcsán jövőnkéről ennek a rendeletnek
a tekintetbevétele nélkül beszélget-
hetünk.

Furcsa is lenne csakugyan ez a kö-
zömbösség éppen nálunk, akik mindnyá-
jan vagy közvetlenül a földből, vagy
a gazdától, vagy attól a kereskedőtől,
iparostól, orvostól, ügyvédtől élünk,
aki a maga életének táplálására szük-
séges jövedelmet a gazdák adta forga-
lomból kapja. Furcsa lenne a közöm-
bösség, ha nem lenne igen egyszerű
oka: a tiszántuli gazda nagyon kevés
terményt s búzából és rozsból elenyé-
szően keveset adhat el az idén s így
— akármilyen lesz az új termésrende-
let — az ő sorsán igen keveset javít,
vagy igen keveset ront. A Tiszántuli
Mezőgazdasági Kamara igazgatója nyi-
latkozott úgy pár hét előtt, hogy bi-
zonyos milliméter számú eső még meg-
mentheti a tiszántuli mezőgazdaság
számára a vetőmagot, konvenciót és
a gazdák családjaiknak az élelmét. Az-
óta csakugyan esett le néhány millimé-
ter az idén ugyancsak meddőnek bizo-
nyult fellegekből, melyek nálunk a ta-
vaszon csak a festők, a fotografusok,
a költők és gyermekek számára szá-
guldoztak a kéklő egen, de a gazdának
nemigen adtak jó, kövércseppű, vagy
sűrűven szitáló, nevelő esőt. De ha le-
estek is a szükséges milliméter esők,
akkor sem történt más, minthogy jö-
vőre úgy-ahogy be tudjuk vetni a föl-
deket, nem hal éhen a konvenciócses-
léd s a kis tanyai családok. Am ahoz
bizonyosan nem adott eleget a föld és
a felleg, hogy eladni is jusson az élet-
ből, hogy fizetni lehessen az adót és
törleszteni az adósságot, amely a föl-
deket elnyeléssel fenyegeti. Hogy mi
lesz itt, a Tiszántulon, a gazdával s
velünk, akik tőle élünk, azt csak a jó
Isten tudja, aki nem könyörült meg
annyira rajtunk, hogy a legtöbbet szen-
vedett magyar országrész földjeire az
idén is termést hozott volna.

Mindezek ügyebár elégséges indo-
kul szolgáltak arra, hogy ne érdekel-
hessen tulságosan, legfeljebb a szemé-
lyi érdek nélküli kíváncsiság szempont-
jából, hogy lesz-e boletta, avagy nem
lesz s milyen áron adhatja el termését
az a magyar gazda, akinek termett bu-
zája. De annál inkább érdekel bennün-
ket az, hogy milyen formájú lesz a se-
gítség, amelyet most már kapunk kell,
kell, mindenáron az ország egészétől,
amelyben a Tiszántul az inségesek leg-
inségesebbje lett.

A segítség dolgában az egyik debre-
ceni párt, vagy inkább a közgyűlési ta-
gok szövetsége indított akciót, ame-
lyet leszerelt és lehetetlenné tett az
egységspárt, mert ez a maga preszti-
zsének a sérelmét látta abban, hogy a
városi szövetség kisajátítja magának a
segélykérő közgyűlés összehívásának
gondolatát. Amiből — attól tartunk —
az következik be, hogy az egység-
spárt most már magának sajátítja ki a
gondolatot s ezt a mindnyájunkra fon-
tos ügyet ebben a formában viszi
majd a közgyűlésen.

Nos, magunk, akik ellenzéki oldalon,
de pártok lankasztó kötelékén kívül ál-
lunk, tárgyilagosan mondjuk ki mind-
két félre terhelően, hogy az őszi tör-
vényhatósági választások közelsége lát-
szik ezen a taktikázáson. A városi szü-
vetség igen üdvös, nagyon helyes dol-
got indítványozott, de valóban olyan
módon, hogy annak a hasznából a tör-
vényhatósági választásokra valami nép-
szerűség-tejfélt le is szedhessen. Vi-
szont ugyanez járt a szemfüles egysé-
gesek eszébe s ezért bizonyították be,
hogy a városi szövetség maga nem
tudja a közgyűlést összehívni, ok azon-
ban összehívják, ha abból csak az ő
számukra lesz népszerűség-pecsenye.

Nos, a debreceni polgárt, aki aggód-
va nézi az inséges idők jeleit, nagyon
bántja és csüggeszti ez a különös játék
agy az egyik, mint a másik oldalról.
A mi könnyünk, a mi lelki háborgá-
sunk kétségei jövőnkért ne legyen sen-
kinek a politikai peccenyésütője s a
debreceni polgárnak alaposan bele kell
nyulnia mindkét csoport irányításába,

hogy mindakétfelől üdvös változások
következzenek be. Mert az ellenzéknek
nem engedhetjük meg ma azt a fény-
űzést, hogy erőszakkal tukmáljon az
egységspártra olyasvalami, mindnyá-
junk érdekében való dolgot, amit vi-
szont el kell fogadnia egynapi haloga-
tás nélkül, önként az egységspártnak
is, akárkitől jön az indítvány, a gon-
dolat. Amint nem engedhetjük meg az
egységspártnak a taktikázást, el kell
ítélnünk az ellenzéknek is, mert e pil-
lanatban másodrangú kérdés, olyan dol-
log, ami felől ráérünk majd az őszön
vitatkozni, hogy kik és milyen arány-
ban viselik képünket majd a városháza
közgyűlési termében. Felesleges az
ilyen akciókat bármelyik oldalról is
kisajátítani. Nem annyira kiskoru a
debreceni polgár, hogy ne tudná: ez a
gondolat a városi szövetségben szüle-
tett meg. Hogy ne tudná: ezzel a gon-
dolatmal szemben nagyon becsületös és
mindnyájunk érdekében való magatar-
tást tanúsított az egységspárt. Sza-
vazzon aztán majd belátása, politikai
pártállása szerint, szavazzon bármelyik
oldalra, még mindig előnyösebb lesz a
debreceni polgárra is, a versengő két
polgári pártra is, hogyha két jó párt,
mint ha két rossz párt között kell vá-
lasztania. Mert, igen tisztelt versengő
uraim, mi lesz, ha a debreceni polgár
úgy találja, hogy a két rossz polgári
párt helyett egy harmadikhoz kell csat-
lakoznia és azt meg is alakítja?

Ezért kérünk kevesebb taktikázást,
ezért kérjük az igen tisztelt városi po-
litikus urakat, kevesebbet gondoljanak
magukra s kissé többet miránk.

Lélekemelő ünnepség keretében folyt le a Péterfia uccai egyház- rész otthonának alapkövetétele

Szombaton délelőtt szép és ma-
gasztos ünnepség keretében helyez-
ték el a Kálvin-tér 5. szám alatt
levő telken a Péterfia-egyházrész
otthonának alapkövét. Az ünnepség
reggel kilenc órakor kezdődött köz-
énekekkel. Harsányi Gusztáv egyház-
részi gondnok nagyon szép beszéd-
ben méltatta az otthon és a mai ün-
nepség nagy jelentőségét bibliai
példázattal vezetvén be a beszédet.
Utána Siposs Imre lelkész, a köz-
ponti lelkészi hivatal vezetője mon-
dott magasztos imát, majd elhelyez-
ték az üvegbe zárt, szép magyar
motivumokkal készült, pergament-
lapra írt okmányt a téglalüregbe. Az
okmányon, amelyet nagyon ügyesen
és ízlésesen Siposs Magda készí-

tett, a következő szöveg áll:

„Ez a ház épült az Úrnak 1934.
évében, a református egyházi atya-
fiak áldozatkészségéből, a Péterfia
uccai egyházrész céljaira, emez igék
fénye mellett: A menynek Istene, ő
ad jó szerencsét nekünk és mi, mint
az ő szövetségesei, kelünk fel és
építünk.”

Az oklevelet dr. Baltázár Dezső
püspök, Harsányi Gusztáv presbi-
ter, egyházrészi gondnok, dr. Ju-
hász Nagy Sándor egyházi főjegyző,
Futó András püspöki titkár, Si-
poss Imre lelkész és igen sok egy-
háztanácsos és nők írták alá. A szép
ünnepség, amelyen rendkívül sokan
jelentek meg, a Szózat éneklésével
ért véget.

Ma már a lelkészi pálya sem „biztos”

A nagyvilágba sodródnak az abszolvált káplánok. — A múlt iskolai év-
ben kikerült friss káplánok közül 40 nem tudott elhelyezkedni. — A debre-
ceni tanárképzőintézet is csak 5 új tanárt tudott elhelyezni.

A jelen tanévben csaknem félszáz ne-
gyedéves teológus hagyta itt az ősi
kollégiumot. Az abszolvált teológusok,
a szeptemberi kápláni vizsgálat után lesz-

nek jogosultak „állásaikat” elfoglalni,
amennyiben ezt megtehetik. Az elhelye-
ződés azonban kétséges. Kétséges, hogy
a jövő tanévre megválasztott kollégiumi

NAPONTA FRISSEN CSAPOLT DRÉHER SÖR

Kitűnő asztali bor 1 l. P — 60
Zamatos kadarka 1 l. „ — 70
Kiváló finom zöldszilváni „ — 90
Hegyaljai szamorodni 1 l. „ 1.20
Gyöngyösi (vörös)
Carb la „ 1.20
Édes ürmös „ 1.60
Eredeti seprő v törköly
cca 52% „ 3.20

GUTTMANN LAJOS italmérésé-
ben, SAS U. 2.

szénioron kívül fog tudni-e valaki el-
helyezkedni, mivel a múlt tanévben vég-
zett segédlelkészek közül is csak egyné-
hány új káplánnak sikerült csekély fizé-
tés ellenében — elhelyezést adni. 40
(negyven) mult évben végzett káplán
pedig hivatal nélkül ténferog otthon vagy
a nagyvilágban. Mivel pedig a lelkész-
képzőintézet vezetősége a végzettség idő-
sorjában kívánja elhelyezni az utóbbi
időben végzett új káplánokat, legalább 8
év kell ahhoz, míg csak a most végzett
új segédlelkészek elhelyezését is meg-
kezdhetik.

Hogy mennyire bizonytalan az elhelye-
zett káplánok helyzete az utóbbi hetek-
ben történt egyik eset igazolja, amikor
az egyik igen agilis segédlelkész Debre-
ceni környékén — a fiatal szimpatikus
káplán és az egyházköztség egyöntetű
csodálkozására — máról-holnapra, min-
den előzetes felmondás és erkölcsi súlyu
indok nélkül elvesztette állását.

A végzett, debreceni bölcsészettanhall-
gatók, illetőleg fiatal tanárok helyzete
még kétségbeesettebb. Néhány száz, az
utóbbi évben Debrecenben végzett fiatal
tanár teng-leng állás nélkül. A következő
tanévben is Mitrovits Gyula dr. egyetemi
ny. r. tanár nyilatkozata szerint, — aki
mint a debreceni tanárvizsgálóbizottság
agilis elnöke maga jár közbe az el-
helyezések körül — csak öt fiatal debre-
ceni végzettségi középiskolai tanárt si-
került az egész országban elhelyezni.

KÖZGAZDASÁG

ÁREMELKEDÉSEK A TERMÉNYTÖZSDÉN.

Határidőüzlet:

Búza: október 15.83, 88, 92, 16.00,
15.90, 86, 91, 16.02, 15.99, zárlat
16.00—01.

Rozs: október 10.00, 9.98, 94, 90,
95, zárlat 9.90—92.

Tengeri: július 10.90, 86, zárlat
10.86—90, augusztus 10.92, 94, zár-
lat 10.92—94.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 12.50—12.85,
78 kg. 12.60—12.95, 78 kg. 12.70—
13.05, 80 kg. 12.80—13.15, ftiszai 77
kg. 12.70—12.65, 78 kg. 12.50—12.75,
79 kg. 12.60—12.85, 80 kg. 12.70—
12.95.

Rozs: 5.85—6.10, tak. árpa (6)
11.00—11.40, tak. árpa (új) 10.55—
10.75, zab 12.15—12.60, tengeri 10.95
—11.05, korpá 9.50—9.60.

A készárúvásáron búza 30 és
rozsa 10—25 fillérrel drágább, zab
nem változott, tengeri 15—20 fillér-
rel drágább, korpá 10—15 fillérrel
olcsóbb.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 15.00—14.50—14.00, rozs
8.00—7.50—7.00, árpa 11.00—10.50,
zab 13.00—12.50, tengeri 10.20—
10.00—9.50, hibás 8.00, lucerna 6.50
—6.40—6.00, széna 6.50—6.00—5.50
—5.00—4.80—4.50—4.00, lóhere 5.50,
büköny 4.00—3.50—3.20, alom-
szalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00.

Vásároljon hirdetőinknél.

CSAPOLT

- P — 60
- „ — 70
- „ — 90
- „ — 1.20
- „ — 1.20
- „ — 1.60

- „ — 3.20
- italmérésé-

valaki el-
anévben vég-
csak egyné-
csékely fiže
st adni. 40
zgett káplán
otthon vagy
g a lelkész-
gzzettség idő-
az utóbbi
at, legalább 8
most végzett
rését is meg-

an az elhelye-
utóbbi hetek-
oljja, amikor
elkész Debrec-
l szimpatikus
g egyöntetű
lnapra, min-
erkölcsi súlyu
lását.

csészettanhall-
rok helyzete
ny száz, az
végzett fiatal
. A következő
a dr. egyetemi
szerint, — aki
gsgalóbizottság
közbe az el-
öt fiatal deb-
colai tanárt si-
elhelyezni.

ASÁG

ÉSEK
ZSDÉN.

88, 92, 16.00,
15.99, zárlat

9.98, 94, 90,

90, 86, zárlat
0.92, 94, zár-

12.50—12.85,

8 kg. 12.70—

15, ftsizai 77
12.50—12.75,

30 kg. 12.70—

ak. árpa (6)
(új) 10.55—

tengeri 10.95
60.

búza 30 és
drágább, zab

15—20 fillér-
—15 fillérel

ERMÉNY-
IACI ÁRAK.

— 14.00, rozs
11.00—10.50,

tengeri 10.20—
0, lucerna 6.50

50—6.00—5.50
00, lóhere 5.50,

— 3.20, alom-
zsszalma 2.00.

etöinknél.

Excelsior Pensio

BUDAPEST, IV., Petöfi Sándor u. 9
Telefon 83-4-78. Belváros szívében.
Elegáns szobák hideg-meleg folyó-
vízzel. Pensió napi 5 pengőtől,
két személynek napi 10.— P-től.

Gyászrovat

Tóth Ferenc temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz Köztemetőben, Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Semula Lászlóné temetése hétfőn délelőtt 10 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Kovács István temetése hétfőn délelőtt 10 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Özv. Gombos Istvánné, született Ecsedi Erzsébet 47 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz ref. Nagytemplomból a Hatvan uccai temetőben levő családi sírboltba. Temetését Dankó temetkezési vállalata rendezi, Kossuth u. 3.

Özv. Bódy Sándorné temetését vasárnap délután félhárom órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Nagy István temetését vasárnap délután három órakor Köztemető terméből Bartha vállalata végzi.

Nagy Józsefné Eszenyi Zsuzsanna temetését vasárnap délután 2 órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Özv. Nagy Józsefné Gere Zsuzsanna temetését kedden délelőtt 11 órakor Köztemető ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

DANKÓ

temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetkezések, exhumálások, szállítások Díjtalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

Istentiszteleti rend

Istentiszteleti rend vasárnap, 1934 július 1-én a ref. templomban. Nagytemplom d. e. 10 óra: Molnár Ferenc, d. u. 5 óra: Kovács József. Kistemplom d. e. 9 óra: Kiss Antal Jenő, d. e. 11 óra: Nagy István, d. u. 5 óra: Kiss Antal Jenő. Kossuth ucca d. e. 10 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra: dr. Módos László. Árpádtér d. e. 10 óra: Baja Mihály, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispótyai d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Csiky Pál th. Kerekestelep d. e. 10 óra: Uray Sándor, d. u. 3 óra: V. Szabó Endre. Nyilastelep d. u. 3 óra: Papp Imre. Csapókeret d. e. 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 óra: Tömör Lajos th. Szegényház d. e. 10 óra: Kovács József. Egyek d. u. 3 óra: Siposs Imre. Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. Tégláskert d. u. 3 óra: Kulcsár Lajos th. Téglavető d. u. 3 óra: Benke Tibor.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3, szám) vasárnap d. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet ígéhirdetéssel. Prédikál: Pass László lelkész.

Vasárnap Istentisztelet sorrendje a gör. szert. rom. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szt. mise, a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatos-

ság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapiiskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig urvacsoraszítás. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra.

Tájékoztató értekezlet a fa-fázis ügyében

Megjelent a rendelet a fűrészelt faáruk és az ebből készült termékek, valamint az építkezési anyagok készletváltása tárgyában.

Erről a kereskedelmi és iparkamarában hétfőn, július hó 2-án délután 6 (hat) órakor egy tájékoztató értekezlet lesz, amely értekezletre az érdekelteket ezúton hívja meg a kereskedelmi és iparkamara.

A rendelet érdekli az összes építkező és építkezési anyagkereskedő-

KONCZ KELMEFESTŐ

32 év óta fennálló üzemének

árait mélyen leszállította

- Öltönytisztítás volt 5-6 most **3-4 pengő**
- Női ruha tisztítás volt 4-6 most **2-4 pengő**
- Gallértisztítás 10 helyett most **9 fillér**

Üzletek: Páterfia 30. sz., Simonffy u. 2. sz., Szent Anna u. 2. sz.

ket, továbbá az előállítókat, végül az összes építőiparosokat és mindazon kisiparosokat, akik épületfát dolgoznak fel, illetőleg mint építőiparosok dolgoznak. A rendeletet az értekezleten dr. Diczig Alajos kamarai h. titkár fogja ismertetni.

aetheren át kapott jelre — szelek szárnyán suhanó riadót fújnak, mire a hús hajnalban megjelenik a keleti láthatáron a Nap jóságos, meleg arca...

Megjelenik és mosolyogva üdvözlő dallás testőreit s a halkán ébredő világot végtelen, végtelen szeretetének aranyló sugárözönével csokolja arcon...

KALEIDOSZKÓP

Kaleidoszkóp...? Annyi. mint játék, látcsöves játék. Olyan látcső, melynek tükröire a beléje dobált apró semmiségek, színes papírok, üvegdarabkák kevert rendszertelenségét beszédesen változatos, rendezett képekben állítják szemünk elé.

Kaleidoszkópja mindenkinél van és pedig — a lelke. Ebben is, — mint ama mesterséges kép-csónél — a tükrök számán, csiszoltságán és beállításán van a hangsúly, azaz ettől függ a kép, a belső kép, amit ki is lehet vetíteni. Csakhogy itt az ugyanazon elemekből alkotott kép személyenként más és más lesz. Mert, ahány ház... azaz, hogy ahány személy, annyiféle a „tükör” — és annyiféle lesz a kivetített kép is. Igazság kedvéért még meg kell mondanunk, hogy ez a kép sohasem lesz pontosan az, amit a lelkünkben látunk. Ebből következik, hogy ezt az „eredeti képet” csak a tulajdonos láthatja s a szemlélő elé már egy kifejezési formában kerül. A lényeg benne van, csak éppen fel van öltöztetve.

Minden érzékgyöngyünk centrumában egy-egy tükör: az élet zajlik körülöttünk, a tükrök működnek, a képek peregnék... peregnék...

— Ime komolykás-játékos lelkem pár kivetített, parányi képe, meszeszerű, fúrca, mikánt az Élet...

Az út egyik oldalán vasúti sín dupla vonala fekszik el hosszan, staféta-az acél-oszlopok mentén. Villásan elágazó ikerpár hasad ki belőle, ferdén átfut a következő országúton és kanyarodva tűnik el egy túldoldali kapu hatalmas, csukott szárnyai alatt. A kövezeten két gyerek ácsorog tanakodva. Az egyik nagyobb a másik kisebb: két msztlábos fiúcska, foltos ruhában, fésületlen, csapzott hajjal. Tanakodnak. Most a kicsi nagy lendülettel fog kezét amazzal — bizonyára mondja is: — fogadjunk!... — a fejével nyakasan csap egyet s megindul az egyik acél-pózna felé, a másik utána. — Ott beáll a sínek közébe, sarkait a sín-pár egyikéhez érinti s kezdi „lelábaini” a kettő közötti távolságot: éppen kilencszer rakja bal és jobb lábát érintkezve egymáshoz elébe.

Bemondja: Kilenc... — azután int és mennek át a másik oldalra, a nagy-kapu elé. Ott is lábslái kezd a sínek között óvatos pontossággal s a végén dadalmas arccal jelenti ki magas pajtásának: „Nyóc, — látod e csak nyóc...” és mosolyog valami gyermekeken öntelt örömmel.

En is mosolyog belül, — a hosszú srác pedig fölényesen nevetve világozítja

fel a kis tudatlan bikficet: a kanyarbeli sín-pár duplán sín-pár... tehát a nyolc láb a külső sín-párra vonatkoztatva itt is kilenc.

— Így tanulta meg egy rövidnadrágos fiúcska, hogy a nyolc néha — kilenc...

Három ingujjas, fehérgatyás magyar ritmikusan hajladozva, párosan lengtetve karjait, párhuzamosan halad lefelé a dombról... Három jány rövid, ringó szoknyában, fehérendősen halad mögöttük hajladozva...

— Aratnak... Dől a rend, szaporán gyűnek a markok, melyekből kővék, — kereszték, osztagok, zsákos gabona, — liszt, magyaros házikenyerek, sok-sok szelelte „élet” lesz kicsiny magyarok kéro kezében... Az életből élet, magyar erő, fáradságos munka, megszámlálhatatlan hullott verejték árán...

Aratnak... Parányi fehér felhők vándorolnak az ég kék mezején Nyugatnak. A Nap süt... Megsímogatom a ringó-rengő aranykalászatokat. Bizony, bizony sovány, jüres igen sok... S úgy érzem, mintha sápadt kicsiny magyarok vézna kezeit fogná...

Két asszony halad a zuccán: beszélgetnek. Mögöttük járok mikor az egyik éppen ezt kérdi: És Magda... milyen tanuló a Magda?...

Pillanynyi csend, fúrca fúrca kacagás után hangzik a válasz: „Istenem, — egyáltalán nem erőlteti magát — elégséges...” S nem tudom, miért? — az az érzésem, mintha valahol laza kártyavár omlana össze...

Alacsony palánk, fölötte fonott drót-sövény. A palánkon túl hatalmas, fehér, lompos komondor járja a „rajjesürt” dühösen csaholva. Hogyisne dühösködne, mikor kívül az uccán egy kis mihaszna kuvasz grasszál csúfondáros pófával, — sőt nem átalakodik időnként szemtelenül vigyorogni reá, a hatalmasra, mivel tudja, hogy úgysem ugorhat át a kerítésen, hogy izekre szaggassa...

Igen, a kicsi kuvasz vigyorgott; szemtelenül, komizálva vigyorgott. Hányszor játszódik le hasonló jelenet emberek között is?!

Ni, amott a Kondoros-ér mentén, zöld mezők peremén karcú, magas jegenyék emelik büszke homlokukat a szelíden kék égbe...

Miként zöld-mentés, daliás testörök állanak gyönyörűen kiugazodott sorban, Keletre néző arccal s — mintegy az

Három szöke lány jön szembe velem uniformisszerűen hasonló, könnyű, virágos nyári ruhában. A legmagasabb közülök fiú oldalán jár karonfogva, valami szelíd, boldog mosollyal az arcán... A másik kettő előttük halad vidáman fecsgeve.

— Négy derűs fiatal kettősen tagozva: szép kép.

— De mennyivel szebb volna a három tagozódás! A három lány három tszban — három kar három karban — és... és... hatan volnának s úgy haladnának egymás mögött előre... Sőt még szebb volna, — ha kétoldalt mellettük kicsi, kicsi „lógósok” kocorásznának kacagva...

— Vigyem még tovább a képet...?

— Nem, nem... — viszi őket az Élet...

A napokban olvastam, hogy az Egyesült Államokban évente átlag 30 ember veszt el „én”-jét. Elfelejtí nevét, lakhelyét, — egész múltját.

Különösen amikor bizonytalanul kezdi magát érezni és ott áll — bírái előtt...

Ezek az urak azonban igen figyelmesek és — emlékeztetik...

Fehérhajú, feketeruhás bácsi halad lefelé a hídon: egyik kezében bot, — a másikban locsoló. Pár lépésre temető: csöndes gyülekezőhelye azoknak, akik voltak...

Csöndes a tájék: a Nap m'ndjárt lebukik a láthatáron.

A bácsika öreges tempóval ballag a temető felé. Rég kikísérte drága élettársát, — utoljára kísérte — ide. Rég volt, — hogy tűnnek az évek! — könnyei is elapadtak azóta... Most már csak a locsoló hullatja a kegyelet, az emlékezés hús permetjét a virágos hantra...

Hatalmas, oszlopos terem: menyezete fönt, fönt magasan... Alatta acél-gerendák, sínek futnak párhuzamosan a falakkal, az ajtók felé. Csigák, tologatható kampós csigák lógnak alá a sínekről annyira, hogy egy ember kézzel föléri. Ezeket szállítják a teremben kivágott, módosan feldarabolt sertések húsát, vastag, oldalas szalonnáját ide-oda: berakodásra, hűtőbe. Mert ez egy közbiztonsági vágóterem, ahol zsiros minden.

Vigyázatlan idegen, ha betéved, itt akaratlanul, könnyen leül, — olyan síkos a recés keramit...

Nagy itt a sürgés-forgás időnként. Csizmás, nekigyürkőzött henteslegények serénykednek megperzselt és saroglyán behordott sertések szanaszét hason heverő, kövér teteme körül. Kések villanak, csontvágó csapkod a sertések gerincén keresztül, a víz zuhog, mosókéfék sercegnek...

A falak mentén vaskádák tele vízzel — ide kerül a bélkövér és a fodorháj ázni — és kecskelábú vasasztalok, előttük aszszonyok állnak: bontják a belet.

Ott, az ajtó melletti asztal előtt, alacsony, zömök, asszony dolgozik kötösen nekigyürközve, gyakorlott szakértelemmel szedve széjjel az előtte heverő belszervek bonyolult sokaságát. Itt van nap, mint nap hosszú, hosszú évek óta. Dolgozik, harcol, küzd megalkuvás nélküli áldott kitarással télen-nyáron mióta, mióta már!... — érettünk... érettem...
Az Isten áldja meg az én drága, jó fűdesanyámat!...

Nagy Ferenc.

• SZINHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

Original „Super Flap-Jack” és fatükülönlegességek csak az „Ékszerház”-ban kaphatók. Flap-Jack egy pengő. Piac u. 40.

Vasárnap:

„RAKÓCZI INDULÓ”, a legszébb magyar hangosfilm Jávor Pál, Dayka Margit, Halmay főszereplésével. Megelőzi: „VELENCEI E.J”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

Önálló indítvány az Ujságíró Kamara felállításáról

Vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály főszerkesztő, az Ujságíró Egyesület elnöke, Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja a következő indítványt adta be a legközelebbi városi közgyűléshez:

Intézzen Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése sürgős feliratot a m. kir. kormányhoz azzal a kéressel, hogy az Ujságíró Kamara megvalósítására irányuló törvényjavaslat már az őszi parlamenti ülészakra tűzessék ki.

Kérje a törvényhatósági bizottság, hogy a törvényjavaslatban a vidéki hírlapírás érdekei megfelelő intézkedésekkel érvényesüljenek, így elsősorban azáltal, hogy a kamara-szervezet kerületi — budapesti, tiszántúli, alföldi, felvidéki, dunántúli — kamarákra tagozódjék, tekintettel a fővárosi és a vidéki sajtóviszonyok különbözőségére, nem egyszer érdekellentételre.

Az Ujságíró Kamara mellett a legutóbbi időkben teljes határozottsággal megnyilatkozott az ügy nemzeti jelentőségének tökéletes átértékelésével az egész magyar sajtó minden munkásának általános helyeslésétől kísérve vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök s hangoztatták a kamara felállításának sürgős szükségét dr. Antal István sajtófőnök és vitéz Kozma Miklós, a M. T. I. elnöke is. A hírlapírók erkölcsi és anyagi egzisztenciájának védelme országos közérdekű kérdés, különösen ma, amikor sajtóorgánumok keletkeznek a vidéken is, fizetés nélküli, elszánt individuumok közreműködésével, a magyar társadalom és a közélet véghetetlen kárára.

Kérem egyúttal a feliratot hasonló állásfoglalás céljából a társ-törvényhatóságoknak is megküldeni.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

Kétszobás modern öröklakások is épülnek a Poroszlay uton

Felhívjuk a közönség figyelmét Tóth és Sebestyén cég mai hirdetésére.

A cég most már nemcsak 3 és 4, hanem 2 szobás modern, fürdőszobával ellátott lakásokat is fog építeni a Poroszlai út 59. számú tel-

kén.

Ezen lakások már 2,000 pengő lefizetése mellett megvásárolhatók s a hátralékos összegre 20 éves kölcsönt biztosít a vállalat 5.5% kamatozás mellett. A lakások 30 éves adómentességet fognak kapni.

Huszáros bravurral gázolta le a Fradi a cseh-mumust

FERENCVÁROS — KLADNO 6 : 0 (3 : 0)

Budapest, június 30. Középeurópai serlegmérkőzés. Bíró Caironi (Olaszország), 14 ezer néző, Üllői úti pálya.

Az első támadást a Kladno vezette, de már a 3. percben magyar gól esett. Sáros—Toldi összjátékából Sárosi Toldinak kapufáról viszapattanó lövését ismét a kapura fejelte, Tichy már csak kiütni tudta és Sárosi félig fekvő helyzetből bekanalazta, 1:0. A Ferencváros továbbra is támadott s már a 6 percben Bouska kezeléséből szabadrugás esett a Kladno kapuja ellen. Sárosi a labdát Toldi elé tálalta, akinek a lövése csak hajszálra ment mellé. A magyar fölény változatlanul tartott s a támadásokat csak Kemény lesállása akasztotta meg ismételten. A 9. percben a cseh védelem Sárosit elnyomta. A szabadrugás Toldi elé került, aki futtában 30 m-ről éles, pompás gólt lőtt. 2:0. A 12. percben a Kladno balszárnya indított támadást, de a villámgyors Ferencváros ellenakciójából újból Toldi bombázott, ami azonban alig a kapu mellé ment. A 14. percben Klocs veszélyeztetett, majd 1 perc múlva Laky bombáját tolt ki Tichy szögletugásra. Rátkai gyengén rugta, Neyedli a mezőnybe továbbított, de közben megugrott Toldi, gyors mezőnyjáték folyt. Sárosi feltűnően bizonytalanul mozgott. A Kladno is feljött s a 19. percben Bán az utolsó pillanatban tette be Junek lövésébe a lábát. A 28. percben Kemény indított pompás akciót, majd a 31. percben Sárosi tört ki, de a két védőjátékos közrefogta és elbukott. Caironi haladéktalanul 11-est ítélt s a labdát Sárosi belötte. 3:0. A 32. percben Toldi összefutott Bouskeval s mindkét játékos rövid időre harcképtelenné vált. A 35. percben Sárosi hátulról véletlenül belekaszált Bouskeba, aki ismét elterült. A féldő végéig a Ferencváros állandó támadásával telt el, de az akciók vérszegények voltak s különösen feltűnt Rátkai lassúsága. A 44. percben Toldi közvetlen közélről mellé sodorta a labdát, majd Tichy védett egy szögletugást. A 3:0-ás féldő után a II. féldőben a Ferencváros kissé kényelmesen kezdett. Inkább csak a balszárny támadott, míg a jobbszárny s a fedezet-sor igen gyenge volt. Már a 3. percben Klocs veszélyes támadását Bán csak nehezen szerelte, a 6. percben a veszélyes cseh támadást Klocs lesállása akasztotta meg. A 8. percben ugyancsak Klocs hibázott biztos helyzetből. A 11. percben

Bouska kezelt 16-on belül. A haladéktalanul megítélt 11-est Sárosi belötte. Az első negyedőrai kényelmes játék után a Ferencváros erősített s Móri is feljavult. A csatársor leggyengébb embere Polgár volt, aki közvetlen közélről hibázott. A 20—25. percig még rohamozott a Kladno, azután a játékidő hátralevő részében a Ferencváros uralta a mezőnyt. A 24. percben szögletugásból Polgár gólt fejel, 2 perc múlva Toldi biztos helyzetből hibázott. Állandó Ferencváros támadás után a 35. percben Lázár pompásan szöktette Keményt, akinek lövése védhetetlen volt. A 42. percben esett szögletugást Tichy nagynehezen mentette, majd a labdával Klocs kitör, de a zúgó bombát Háda pompásan fogta. Bán térfoglaló rugásával ért véget a mérkőzés.

ZSÁRY ARPÁD RENDŐRFELÜGYELŐ SZÉP SPORTSIKERE

Nemrégiben zajlott le Budapesten az Országos Rendőrbajnokság, amelynek során az országos rendőrtiszt mini-türcéllövőbajnokságot Zsáry Árpád rendőrfelügyelő, a debreceni kapitányság tisztje nyerte. A pisztolycéllövőbajnokságban pedig a második díjat nyerte el Zsáry Árpád. A kitűnő rendőrtiszt eredménye annál bravurosabb és figyelemreméltóbb, mert első ízben történt meg, hogy a miniatűr céllövő verseny vándordíját vidéki versenyző nyerte el.

Felhívás. Felkérem a DMTE ifj. alatt felsorolt játékosait, hogy vasárnap d. e. fél 9 órára a dohánygyári pályán a DKASE ifj. elleni mérkőzésre jelenjenek meg: Szabó I., Török, Almássy, Szilágyi, Kozma, Rácz, Hajdu III., Szabó II., Tu-nyoghy, Varga, Kiss, Nagy. Intéző.

Felhívás. Felkérem a DKASE kölyök futballcsapatát, hogy a DMTE ifj. ellen vasárnap fél 9 órára jelenjenek meg a dohánygyári pályán. Intéző.

KÁVEHAZBAN ÉTTEREMBEN CUKRASZDÁBAN BORBÉLYNAL

kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

A TIKÁV köszönete a sajtónak

A TIKÁV elnöksége, amely sá-lyos, de igen szép eredményt produkáló munkájában természetesen a sajtót és annak mindenkor kész szolgálatait is igénybe vette, a következő levelet intézte szerkesztőségünkhöz:

Debreceni Független Ujság
tekintetes Szerkesztősége
Debrecen.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár kapuzárása után kedves kötelességünknek tartjuk azt, hogy mindazokhoz, akik a kiállítás igazgatóságát nehéz és fáradságos munkájában támogatták, hálával és köszönettel forduljunk.

Annak a sikernek a kivívásában, amelyet a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Áruminta vásár aratott döntő része volt a sajtópropagandának.

Köszönjük a tekintetes Szerkesztőségnek, hogy b. lapjának hasábjain a nagyközönség figyelmét kiállításunkra terelte, annak jelentőségét méltatta s segítette a kiállítás igazgatóságának abban, hogy olyan kiállítást és árumintavásárt teremtsen, amely nemcsak Debrecen város és a debreceni kereskedelmi és iparkamara kerületén belül, hanem az egész országban kivívta az elismerést és dicséretet.

Ebben az elismerésben és dicséretben osztozkodnunk kell a sajtóval is és kérjük a tekintetes Szerkesztőséget, hogy intézményünket a jövőben is jóindulatú támogatásban részesíteni méltóztatassék.

Fogadja a tekintetes Szerkesztőség öszinte tiszteletünk és nagybecsülésünk nyilvánítását.

Dr. Radó Rezső,
ügyv. elnöke.
Sesztina Jenő,
TIKÁV elnöke.

Nem állandó foglalkozás az erdőtelepítés

Egyes erdőrészekben az erdősítés már befejezéshez közeledik és így az erdőtelepítők munkája megszűnik. Különösen így van ez a Haláp és Csere erdőkben, ahonnan 50 családot más erdősegekbe, a Fancsikára helyeznek át. Az erdősítés előrehaladásával megcsökken, illetve meg is szűnt sok tisztás, amelyeket az erdősítés megkezdésekor a telepítők részére engedtek át a munkabéren felüli mértékben a járandóságukon felül, mert akkor még 6000 holdnyi erdősítési hátralék állott fenn és az erdőkezelőség minél nagyobb értékű munkára akarta buzdítani az erdőtelepítőket. A tisztások megszüntetésével, illetve csökkenésével előállott az a helyzet, hogy a telepítők nem legeltethették szabadon jószágait és az erdőigazgatóság elrendelte, hogy az állatok csak kipányvázza vagy istállóban tarthatók. Ez ellen az erdőtelepítők felszólaltak és azt kérték a várostól, hogy vagy adjon nekik roszföldet használatra, vagy engedje meg, hogy állataikat a 15 éven aluli erdőrészekben legeltethessék. Mivel azonban a városnak ilyen földje nincsen, a 15 éven aluli erdősegekben az ültetvények biztonsága szempontjából seholy sem szabad legeltetni, a város egyik kért sem tudta teljesíteni. A város megjegyezte a kéressel kapcsolatban, hogy az erdőtelepítés nem állandó foglalkozás.

— A Hármaskerti Kispolgárok Olvasóköriében ma délután 4 órától Bartha József énekel. Ez a fiatal, kellemes bariton méltán megérdemli a nagy érdeklődést.

Ujság

amely szá-
ményt pro-
észetesen a
nkor kész-
ette, a kö-
szerkesztő-

Ujság
ősége
Debrecen.

ítás és Áru-
án kedves
azt, hogy
ítás igazga-
os munkájá-
és köszönet-

ktiválásban,
ari Kiállítás
döntő része
ak.

Szerkesztő-
hasábjain a
kiállításunk-
égét méltata-
gatóságának
ítás és áru-
amely nem-
a debreceni
mara kerüle-
sz országban
dicséretet.

és dicséret-
a sajtóval is
Szerkesztőse-
et a jövőben
an részésíteni

Szerkesztőség
agyrabecstülé-

Rezső,
elnöke.
ina Jenő,
AV elnöke.

alkozás az
és

az erdősítés
ledik és így
rája megszü-
n ez a Haláp
onnan 50 csa-
a Fancsiká-
dősítés előre-
kent, illetve
ás, amelyeket
esekor a tele-
át a munka-
a járandósá-
kor még 6000
átralék állott
ség minél na-
a akarta buz-
ket. A tisztá-
illetve csök-
z a helyzet,
legeltethették
s az erdőigaz-
gy az állatok
gy istállóban
erdőtelepítők
rték a város-
nekik roszfö-
engedje meg,
ven aluli erdő-
essék. Mivel
ven földje nin-
erdőségekben
nsága szem-
zabad legeltet-
ést sem tudta
megjegyezze a
hogy az erdő-
ó foglalkozás.

Kispolgárok
után 4 órától
Ez a fiatal, kel-
megérdemli a

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

☉ Mindentudó ☉

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45. Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Felhős idő, sok helyen závaros esők, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RADIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, július 1.

9.15: Hírek. 10—10.55-ig: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész, 11—12.15-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari várplébánia templomból. — Szentbeszédet mond P. Hemm János Jézustársasági atya, 12.30: Időjelzés, időjárás. és vízállásjelentés, 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar, Vezényel Rajter Lajos, Szünetben „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 2: Hanglemek, 3: Dr. Gábor Dénes: „A magyar mangalica belterjes tenyésztése”. 3.45: Berend Endre szalonzenekara. 4.30: „Erdély természeti kincsei”. Dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozat.) 5: „Magyar bokréta a Hegyalján”. Néprajzi közvetítés Sátoraljújhegyről. Vezeti Paulini Béla. Beszélő: Dallos Sándor. 6: Lugossy István tárogatózik zongorakísérettel. 6.30: Közvetítés az új ügétőversenypályáról, a „Hadsereg Sportversenyek” befejező ünnepségéről. Beszélők: vitéz Berkó István ezredes és Paulini István. 7.30: A rádió tárgysorsjáték húzása. 8.30: Vízipólo kupadöntő mérkőzés közvetítés a Császárfürdőből. Beszélő Machán Tibor. 9.16: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 9.40: Operétrészetek. Előadja Szabó Lujza, Szedő Miklós ((ének) és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Nagypál Béla. 11.10: Közvetítés a Kovacevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, július 2.

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. — 10: 1. Képek a jobbágyvilágból. 2. A napozásról. (Felolvasás.) Közben: Le-

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

hár-lemez. 12.05: ungvári Szalay Lajos és cigányzenekara. 1.30: Weingarten József zongorázik, Déry Margit énekel zongorakísérettel. 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfelőrája. Kik voltak a trubadúrok. 4: Asszonyok tanácsadója ((Arányi Mária előadása). 5: Budapesti Koncert szalonzenekar. 6: A rádió tárgysorsjáték húzása. 7: Szatmári Tibor zongorázik. 7.40: Az elfelejtett sziget (Szardínia). Megyery Ella előadása énekszámokkal. Közreműködők: Lánzy Margit, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.20: Lortzing: Cár és ács című operájának rövidített felvétele hanglemekzen. 8.55: Kossuth titkos írású levele. Dr. Hegedüs Loránt előadása. 9.20: Hírek, időjárás-jelentés. 9.45: A Budapesti Hangverseny

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 JULIUS 1. CSÜTÖRTÖK. Egy társaság vállalkozott arra, hogy Debrecen és Arad között közvetlen vasúti összeköttetést létesít. Az előkészítő munkákat máris megkezdtek.

A kereskedelmi miniszter, a debreceni fémipari szakiskolához Fennes János gépészmérnököt, a temesvári szakiskola tanárát helyezte át. Nagy részvét mellett temették el Morvay Sőtér nagyiparos városatyát. Stern Péter szegedvári nagybérlő bájos és nagyműveltségű leányát, Ilonkát, eljegyezte Győri Elek szesz-nagykereskedő, Győri Ödön miskolci ier. hitközségjének fia.

1909. JULIUS 2. PÉNTEK. A kultusz-miniszter az 1909. évre a városi muzeumnak 2700 korona, a kollégiumi könyvtárnak 1800 korona segélyt utalt ki.

Szépe Lajos üzletbirt. egy méter pepita szövet 40 krajcár, 1 méter melé szövet 70 krajcár, 1 méter kraton 27 krajcár, francia gyapjú delin 50 krajcár.

1914. JULIUS 1. SZERDA. Debrecen közgyűlésén Domahidy Elemér főispán megható gyászbeszéddel parantálta el a tragikus sorsú Ferenc Ferdinánd trónörökösét és feleségét. Kovács József polgármester javaslatára a város részvétlétáviratot intéz a királyhoz és a temetésen a város színeivel díszített koszorút helyezik a ravatalra.

A király Kulin Imre debreceni törvényszéki elnököt a kassai táblához tanácselnöknek, Keszler Lajos főügyész helyettesét a debreceni törvényszék elnökének, Jeney László csik-szeredai ügyészt pedig debreceni főügyész helyettesévé nevezte ki.

1914. JULIUS 2. CSÜTÖRTÖK. Debrecen város tanácsa úgy intézkedett, hogy szombaton, a trónörökös-pár temetésének napján valamennyi felekezet gyásztiszteletet tartson.

— **Evangélikus egyházi közgyűlés.** Az evangélikus egyházközség vasárnap d. e. 11 órakor a Miklós uca 3. szám alatt levő templomban közgyűlést tart.

— **100 napos tengeri, szudáni fű, muharmag, köles, bükköny vetőmag legolcsóbban beszerezhetők** Schäfer Testvéreknél, Bádogos uca 2.

— **Beiratkozás a zsidó reál-gimnáziumban.** A zsidó reál-gimnáziumba az 1934—5. iskolai évre ma, vasárnap és holnap, hétfőn délelőtt 9—12-ig lehet beiratkozni. Aki az I. osztályba akar iratkozni, igyekezzék minél hamarabb jelentkezni, mert a legújabb miniszteri rendelkezés ennek az osztálynak a létszámát erősen korlátozta.

— **Debreceniek Budapestben Anker pensióban.** Deák tér 6. négy pengőért teljes úr-pensiót kaphatnak. (Tulaj-

Benzin, petroleum, gázolaj és kenőolajok legutányosabban, legjobb minőségben

NYIRBOGDANYI PETROLLUNGYÁR R. T.

debreceni kirendeltségénél, Déli sor 4-b.,
(telefon 12-90) **szerezhetők be.**

Zenekar műsorának közvetítése a székesfővárosi Allat- és Növénykertből. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 11: Kálmán Mikszáth. Dr. Mohácsi Jenő németnyelvű előadása. 11.15: Közvetítés a Dénes-étteremből. Kolompár Laci és cigányzenekara muzsikál. Horti Lajos énekel.

120 tagú kiránduló csoport a Hortobágyon és Debrecenben

Pénteken délelőtt a Magyar Vasúti és Hajózási Klub 120 tagú kiránduló csoportja látogatta meg a Hortobágyot. Itt Ujhelyi Sándor debreceni Máv. üzletvezető, Hajdu László, Péntes Géza felügyelők és Csobán Endre főfelügyelő Debrecen város nevében fogadták a vendégeket. Csobán Endre üdvözölte a kiránduló csoportot, amelyet Hegyi Imre Máv. főfelügyelő vezetett. Az üdvözlő beszédben ismertette Csobán Endre a Hortobágyot, annak történetét, majd bemutatta a Petőfi-emléket, a Hortobágy-múzeumot, a törzsménest és törzsgyűlést és a Hortobágy egyéb nevezetességeit.

Délben a csárdában ebéd volt, amelynek kedélyes hangulatban több felköszöntő hangzott el. Délután a társaság a városba jött, ahol a Héví. külön villamoson szállította a vendégeket. A kirándulók kimentek a Nagyerdőre, ahol megtekintették a parkokat, a strandot. Este bankett volt, amelyen a Máv. Filharmónikus Zenekar nagyszerű hangversenyt adott a vendégek tiszteletére. A vacsorán megjelentek dr. Vásáry István és Zöld József tb. h. polgármester is. Szombaton megtekintették a vendégek a Stadiont, a csolnakázó tavat, az egyetemi klinikákat, a köztemetőt, a ravatalozót, majd villamoson bejöttek a városba és itt megtekintették a Csokonai-szobrot, a Kollégiumot, a kollégiumi nagykönyvtárt, a Nagytemplomot és a Déri-múzeumot. A kiránduló társaság tagjai a legnagyobb elismeréssel és elragadtatással szóltak a látottakról. A vendégek a délutáni gyorsvonattal utaztak el Debrecenből.

— **A női felső kereskedelmi iskolába** beiratkozni július 2—4. napján 9—12 óráig is lehet a beíródíj 31.50 P, a havonként fizethető legmagasabb tandíj évi 162.— P.

— **Női, férfi fehérneműket** olcsón készírt Berkovits, Szent Anna uca 5.

— **Ma avatják az iparosság kerthelyiségét.** Az iparostületi székház (Kossuth u. 28. szám) udvarán nyári helyiséget létesített az iparostület és azt az Iparoskörnek bérbeadta. E nyári helyiséget ma, vasárnap este 8 órakor családias jellegű társaságcsoport keretében avatják fel. Vacsorajegy ára 80 fillér. Szórakozásról, zenéről, hangulatról gondoskodás történt.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Beiratások a statusquo izr. elemi iskolában** július hó 1-én és 2-án, vasárnap s hétfőn, d. e. 9—12 óráig. Az I. osztályba irandó gyermekek születési „Tanusítvány”-a az anyakönyvi hivatalban díjmentesen szerezhető be.

— **A vásári szabóiparosok** vasárnap, július 1-én d. e. 10 órakor igen fontos megbeszélés céljából az iparostület helyiségében szíveskedjenek megjelenni.

Mezei Böske (Debrecen) és Kende Henrik (Budapest) jegyesek. Stréter Gizikét (Debrecen) eljegyezte Fischer Gyula rabbi (Csikágó).

1924. JULIUS 2. SZERDA. Klár Erzsébet (Nyiregyháza) és Feldmann Sándor bankigazgató (Debrecen) házasságot kötöttek.

— **A Nyilaslepi Ref. Olvasókör** ünnepélyes megnyitása július 1-én, vasárnap este 7 órakor lesz, amelyre a tagokat és a kebelbeli egyesületeket szeretettel hívja és látja a vezetőség.

— **Kata varrodában** divatos nyári ruhák 3 pengőtől készülnek. Varga u. 24.

— **Famunkások nagygyűlése.** Az asztalosok, kefések, kefégyári munkások és munkások, kártyások, továbbá a székgyári munkások és munkások, valamint a kerékgyártók, kocsártonók és a faiparban dolgozó munkások július 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Munkás-Otthon (Margit-fürdő) nagytermében nyilvános famunkások nagygyűlést tartanak a következő napirenddel: A famunkások gazdasági helyzete. A gyűlés előadójak Reisinger Ferenc országgyűlési képviselő.

A JEZSUITÁK SZŰZ MÁRIÁS OLTÁRA EGY HÉTSZÁZ ÉVES ÖREG ZSINAGÓGÁBAN

AHOL MÉG MINDIG FERENC JÓZSEF ALAPITVÁNYBÓL
FIZETIK A RABBIT. — HOGYAN JUTOTTAK A KÖNIGSWARTI
ZSIDÓK A HARMINC ÉVES HÁBORÚ ALATT A KATHOLIKUS
OLTÁRHOZ. — MEGHATÓ TÖRTÉNET A HALÁLRA ÍTELT
PÁTEREK MEGMENTÉSÉRŐL.

Marienbad, 1934. június közepén.

Azt mondja nekem a prementrei rend klostromának tudós könyvtárosa, Nendwich-nek hívják, akárcsak a pécsi polgármestert, hogyha felette érdekeset akarok látni, menjek ki Königswartra, ahol sérülten áll még mindig egy hétszáz éves öreg zsinagóga és megbámulhatok benne egy tipikus középkori, barokk-stílusú jezsuita oltárt. Ennek is meg van a maga érdekes története, a königswarti zsidók majd elmesélik...

Igy kerültem ki Königswartra. Talán tíz percre van Marienbadból, a KOG szellős autocarjai hamar odavisznek.

A falu határában áll a Metternich kastélya. Metternich Kelemen, a Napoleon idők nagy kancellárja restauráltatta. Valamikor elpusztították a svédek, akik harminc éves háború idején sok várat felgyújtottak ezen a vidéken. A nyomukat még ma is látni. Ma is a Metternich laknak a gastélyban és a nyári hónapokat itt szokta eltölteni XIII. Alfonzó. A földszinten, a család muzeumában őrzik Mátyás király pecsétgyűrűjét és a botot, aminek segítségével Szent Ilona szigetén sétált Buonaparte Napoleon, a franciák számkivetésbe küldött császára.

ÉVSZÁZADOS ZSIDÓ SZENT-IRÁSOK EGY KERESZTÉNY OLTÁRBAN.

A königswarti zsidó hitközség — ezt mesélik nekem a faluban — legöregebb hitközsége volt a régi monarchiának. Öregebb, mint a híres prágai. A templomát 1270-ben építették, akkor még sok zsidó élt itt. Legrégibb feljegyzésük 1418-ból való: 180 zsidó család kereskedett Königswarton. Valamennyi gazdag, tekintélyes. Innen kerültek ki a báró Königswarterek is. Középeurópa nagy bankárjai.

Ma mindössze négy család él Königswarton. De ezek is tartanak rabbit. Papjukat abból az alapból fizetik, amelyet még 1870-ben ajándékozott a königswarti zsidóknak I. Ferenc József, aki nagy jóakarattal segítette mindig a königswarti zsidókat.

... Ebben a faluban született Schrott Katarina, a Burgteater kiváló művésznője és mesélik, hogy szülei — egyszerű parasztek voltak — sokat köszönhettek a königswarti zsidóknak.

Keskeny uccákból kiszögellő apró térség sarkában áll a zsinagóga. Boltozatán ott van a Metternich címe. Évszázadokon keresztül ők voltak a zsidók „Schutzherr”-jei.

A templom közepén áll az oltár. Zsidó templomban nem lehet ilyen látni.

Tarka, élénk színekre van festve. Oldalán, vékony láncon örök mécses lóg le. Az ezüstláncos egy szív tartja. Jézus Szent Szívét ábrázolják így meghitt kápolnák ájtatos félhomályában...

A barokk oltáron felül arany korona van. És alatta három félkörből álló üres nyílás. Mindenki megállapíthatja: egykoron a Szent Szűz glóriával díszített képmása állott ebben a nyílásban. Az üresen maradt sötét háttérben látni még az eltávolított szobor nyomainak maradványát...

Csavart oszlopok, a tizenhatodik század tipikus templomi dekorációi, szaladnak az oltár jobb és baloldalán. Fából Faragták az oltárt, amely remeke a barokk-kor templom-művészetének. Faragott griffmadarak állnak kitárt az oszlopok fölött és cserepekben nyiló virágok — fából. Rikító, élénk színekkel.

Fiókos szekrány nyílik az oltár-ból, de ezt már később építették hozzá. És a szekrényben a zsidók szent törvényei: a tóratekersek... azdag arany és ezüst ékszerekkel díszítve...

A MEGMENTETT JEZSUITÁK HALÁS ADOMÁNYA

A königswarti zsinagóga katolikus eredetű oltárának történetét így mesélte el nekem Zipser Miksa, a königswarti rabbi:

— A harmincéves háború idején történt. Wallentein harcolt Gusztáv Adolf csapataival. Akkor is a vallásukért ölték egymást az emberek...

— A hadi szerencse hol az egyiknek, hol a másiknak kedvezett. És bosszút lehegett mindegyik hadviselő fél. Puskalövésnyire tőlünk, a szász határon a friedlandi herceg csapatai állottak, itt a protestánsok részére kedvezett a szerencse. Ide, Königswartra hozták a foglyokat. Ma is „Galgenberg”-nek hívják a hegyet, ahol a monda szerint beakrított réten állott a máglya és az akasztófa. Szent ünnepeink, az engesztelés napja előtt ide hozták a környékről tizenegy jezsuita pátert, akit foglyul ejtettek a katonák. Halálra ítélték őket és a kivégzésüknek az engesztelés napján kellett volna megtörténnie.

— A königswarti zsidók elhatározták, hogy megmentik őket...

— De hogyan?

— Már akkor nagy volt az összeköttetésük.

— Különösen Reb Jozsef Hoffmann, a hitközség elnöke — tekintélyes kereskedő, kocsiszínének udvarán állandóan hetven szekér állott — ismert mindenkit a vidéken. Ő mentette meg a pátereket is. Éjszaka idején felöltöztette őket kocsisainak ruhájába és átcsémpészte a halálra ítélt lelkészeket Szászországba, Nürnbergbe.

— Pontosan harminchat évvel később érkezett ide az oltár. A megmentett papok ajándéka. Ők úgy találták, hogy a legszebb hála, ha elküldik nekünk a maguk templomának szent ereklyéjét a mi zsinagógánk számára. Hálával fogadtuk az ajándékot és oda tettük, ahová való: a templomunkba...

KIRÁLYI AJÁNDÉK A RÉGI KUPOLÁN

De van még más keresztény eredetű emléktárgy is a régi zsinagógában.

Egy bronzból kovácsolt csillár.

Itt csüng előttem, a kupoláról, amelyet a Metternich hercegek ősi címere ékesít.

Zipser rabbi úr, aki magyar ember, Eperjes vidékéről való, így mondja el ennek a történetét:

IV. Vencel cseh király, a akinek nagy szolgálatot tettek a königswarti

zsidók, ajándékozta a zsinagóga számára ezta csillárt. De nagy baj volt az ajándékkal. A csillár ugyanis emberi figurát ábrázol. Kitárt szárnyú sas hátán ül egy bátor tekintetű lovag. Ugy mondják: maga a király. Zsidó templomokban nem lehetnek tárgyak, amiknek emberi formájuk van. A király ajándékát azonban nem szabad visszautasítani. Ugy segítettek a dolgon, hogy titokban leereszték a szobor jobb kezének hüvelykujját. Bölcs rabbik azt mondták, hogy ezáltal az ajándéknak nem volt már emberi formája. És így maradt itt a csillár is, emlékezősül régen mult időkre...

Ámde ezeken kívül is rengeteg kincsel rendelkezik még az öreg zsinagóga. Üveg alatt frigszekrénytakarók lógnak. Arannyal himzettek. A legtöbbjén meglátszik még a nyom a drágaköveknek. Ezek most hiányzanak. Van itt egy takaró, a bá-

„Csendes” ügyelet délután kettőtől éjtélég a rendőrségen

némi lármával, izgalommal
és unalommal körítve

Délután 2 óra.

Ilyenkor már csendes a rendőrségi palota. Az ügyeletes fogalmazó regényt olvas, a két beosztott detektív pedig csendesen latolgatja az eshetőségeket: kicsoda futballdelikateszben lehetett volna része a debreceni közönségnek „ha a Bocskay kis szerencsével tovább jut a Kupában. Egyéb-ként kábító a hőség, a nap éppen besüt az ablakon. Egy kis léghűzést akarnak csinálni és kinyitják az összes ajtókat. A fogalmazó kikapcsolja galériáját, zsebkendővel törli homlokát, aztán felsóhajt:

— Na, nincs olyan rossz, amiből haszon ne lenne. Ebben a fullasztó melegben még csak lopásra se igen lesz kedve senkinek.

— Csendes központunk lesz! — mondja optimizmussal az egyik detektív.

Beszélgés. A téma változik. Az imént még arról beszéltek, hogy Romániában tilos az öngyújtó használata, most meg odaperdül a szó, hogy Braziliában megint a tengerbe fordítottak néhány hajórakomány kávé. Hogy-hogynem, az egyik detektív éppen harctéri élményeit kezdi mesélni „amikor belép valaki. Sovány fiatalember, iparossegéd. Ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját. Nagyon dühös és folyton hangoztatja „fene a pofáját, aki elloptal”, de odabenn hivatalos komolysággal veszik fel a panaszt. Mindennapos dolog, sőt: naponta több kerékpárt szoktak ellopni és minél többet lopnak, a kerékpárok gazdái annál gondatlanabbak.

— Meglesz a gép? — kérde kicsit reménytelenül a fiú, aztán mikor közlik, hogyha a tolvaj meglesz, akkor biztosan előkelül a gép is, búsan kiballag.

Az akta félrekerül, másnap osztják ki a nyomozó detektívnek. A diskurzus tovább folyik. A fogalmazó bemegy a szobájába, leeresztí a függönyt, mert már türelmetlen a meleg. A kabátját teljesen szétgombolja, aztán meggondolja magát és leveszi az egész zubbonyt.

— Nna, mégis csak más így! — és becsukja a könyvet, elővesz egy aktacsomót s belemélyed.

Az idő azonban mulik, ugylátszik tényleg csendes nap lesz. Már 4 óra

Mielőtt téli tüzelési

anyagszükségletét beszerzi,
kérjen ajánlatot

Prohászka és Társa

cégtől

Bethlen u. 44 és Eötvös u. 18. szám.
Telefon 11-61.

ró Königswarterek ajándéka, amely egeyten a maga nemében. A régi jreuzsálemi szentély berendezéseit ábrázolja. Ugy mesélik, hogy a háború előtt a londoni Rotschild fantasztikus árat ígért érte, de a königswarti zsidók nem adták oda...

Nem kellett nekik a pénz... Az emlékeiket többre becsülték a csengő aranyánál...

PAAL JÓB

is elmúlt, amikor betoppan a második látogató. Egy vékony asszonyka, fekete ruhában és fehér kalappal. Nem elegáns. Ez azonban most nem volna baj, mert a baj most az, hogy az ura gonoszul elbánt vele; utolsó fráter és megérdemli, hogy a börtönben pusztuljon el. Nincs szíve, nincs lelke, rútol kijátszott egy hiszékeny asszonyt, becsapta, tönkretette, elhagyta. De nem úgy van ám, mert ő nem hagyja annyiban a dolgot. De nem ám! Feljelenti biz ő csalásért, mert hogy csalást vitt véghez az a nyomoru, mégpedig a saját feleségével szemben. Nem amolyan csalás, egészen másfajta: pénzbeli. Kereskedősegéd az ura, szegény fereg volt, amikor hozzám hét hónappal ezelőtt és háromezer pengő hozományt vitt magával. De nem becsülte meg magát az az ember, hanem elitta, elmulatta a sok pénzt, mind az utolsó fillérig. Most meg, hogy már elfogyott, otthagya őt is és visszaköltözött ahoz a condrához, a legénykori szeretőjéhez. Hát ha ez nem csalás, akkor mi a csalás?

A detektívek udvariasan végighallgatják a félórás előadást, aztán igyekeznek megmagyarázni, hogy ezért nem lehet feljelentést tenni, ellenben adja be a válókeresetet férje ellen, majd megítéli a tartásdíjat a bíróság.

— Hahaha — nevet fel hitetlenül a vékony nő. — Hogy majd ő pénzt ad nekem? Nahát akkor nem ismerik őt az urak!

A detektívek bölintanak. Ők nem ismerik.

— Inkább otthagya az állását — folytatja rendületlenül az asszony — csak hogy nekem ne kelljen pénzt adni!

De semmi sem tart örökké. Az asszony is elment egy óra múlva. Am a folyosóról még visszakiáltotta, hogy kitekeri annak a gazembernek a nyakát, mert nem türi, hogy most a szeretőjével együtt röhögjenek rajta.

Odaát a rádiófülkében búgni kezd a jelzőkészülék. A rádiótisztviselő fejére akasztja a kagylót, kapcsol, jegyez, aztán odabenn jelentkezik.

Budapesti értesítés. Rádió tudatják, hogy Abdul Hasszan Mohamed török állampolgárt, amiért a fővárosban nőkkal szemben erkölcsstelen ma-

ükör

KÉS DÓK

Balzac köl-
ó el is küldte
mervényét meg-

em, hogy 800
úrnak azért a
00 tallért köl-

volt híres, hogy
és senkinek se
meglátogatta Sa-
bókok után ezt

kérem. En X.
alán nem ismer-
ek öntől.

elelt:
csodálkozni, gróf
... kölcsön adok

z olasz püspök,
stnemével dicse-
serlege, melyet
látatos remekmű.
óbról ismerte, el-
azzal, hogy meg-

évig tartotta ma-
etett.

arátja kölcsön-
y rákot ábrázolt.
em adta kölcsön

den állatok közül
om hónapig jött
tok, hogy a rák,
llat, három év
Ennélfogva nem

gatartást tanúsított, örökre kitiltották az ország területéről. Most rádióon kéri a debreceni kapitányságot: ha a török Debrecenbe jönne, azonnal kapcsolják le és toloncolják ki.

A rádiógramról jelentést írnak, bejegyzik a vaskos ügyeleti naplóba, aztán a detektívek kikönyökölnék az ablakon. De gyorsan visszahúzódnak, mert éppen a fejüket perzseli a nap.

Cseng a telefon. A mentők jelentkeznek. A Szoboszlai-uton egy kilenc éves fiú felmászott az eperfára, megcsúszott, leesett és karját törte. Bevitték a klinikára. Gondatlanságért szerintük senkit sem terhel a felelősség.

Ez is bekerült a naplóba. Aztán megint csend, már a beszélgetést is unják és az idő lassan múlik. Hét óra körül egy fiatal lány szalad be, lélekzen is alig tud és izgatottan panaszkolja, hogy ellopták a retiküljét, 1 puderpamaccsal, kompakttal, kézitükörrel, fésűvel, ollóval, zöldselem zsebkeendővel, két fényképpel (a nyomozáshoz szükségesek az adatok: az egyik egy fiut ábrázol, a másikon pedig ő van rajta ugyanazzal a fiúval), két kulccsal, két penkalával és egy pengő harminckét fillér pénzzel. A kezét tördeli, ideges, alig lehet megvizsgálni.

— Jaj, csak a fényképek megkerüljenek — mondja, amikor elmegy.

Két kakastollas csendőr dobban be kemény léptekkel. Egy fiut hoznak maguk előtt, megszőkött valamelyik vidék elmeógyógyintézetből és közben egy kerékpárt lopott, azon menekült. A csendőrök, alássan jelentik, elfogták a debreceni határban.

A detektívek tanácsalanok, bemennek a fogalmazóért, az kijön, szemügyre veszi a félkegyelmű fiut, aztán megvakarja a fejét. Nem tudja mitévő legyen, egy örültet nem helyezhet el sem közös cellában, sem pedig zártban. Aztán megkérdi:

— De miért nem vitték a csendőrparancsnokságra?

A csendőrök alássan jelentik, odavitték, de onnan ideküldték őket a fiúval. Nincs más hátra, a fogalmazó telefonál az ügyeletes rendőrorvosért, aztán hallani lehet a kagylóból, hogy a rendőrorvos mondja: „pont vacsorázom”, de azért pár perc múlva már itt van és megkezdi a vizsgálatot. A dilikülejű fiú azonban meglepően okos válaszokat ad, például kitünően számol tizenötötől páratlanonként visszafelé és remekül tudja becsukott szemmel az orrára illeszteni mutatóujját. Kiderül, hogy nem is hülye, mire az egész vonalon nagy a megkönnyebbülés.

— Na, most már le lehet csukni — mondja a fogalmazó és leutalja az idegyógyintézetből szökött kerékpártolvajt a fogdába.

A csendőrök alássan jelentik, hogy eltávoznak.

A következő félórának az az eseménye hogy a fiatal lány rohan vissza lélekszakadva azzal, hogy ne keresék a retiküljét, mert már megvan, mert csak a Muki lopta ki tréfából az ablakon keresztül és a Muki jó fiú és nem gondolta, hogy ilyen kellemetlenség lesz belőle, hogy ő mindjárt a rendőrségre fog szaladni, de hát ő nagyon megijedt és ne tessenek haragudni, de hát ő igazán nem akart felesleges munkát.

Megint csend, megint unalom, az egyik detektív behurcolkodik a szomszédos szobába, ott alszik éjjel után kettőtig s akkor majd felváltja társát. De nincs is esemény, csak a mentők jelentkeznek ismét 10 óra tájban. Valamelyik korcsmában verekedés volt, két réz napzármas betörte egymás fejét.

Ejfélig még behoznak négy nőt a

ABBZIA PALACE HOTEL BELLEVUE

Közvetlenül a tengerparton a strandfürdő átellenében. — Leszállított pensió árak. Hosszabb tartózkodásnál és családoknál kedvezmény. — Teljes pensió összes mellékköltségekkel már napi 11 pengőtől. — Pengőbefizetés. — Felvilágosítás és szobarendelés Budapesten, az állandó irodában, Carlton szálló. (Telefon 889-70.)

detektívek, akiket csavargáson kaptak rajta. A lányok nem tudják igazolni magukat, mind vidékiek, legtöbbször pincérlánynak mondja magát. A fogalmazó a fogdába küldi őket. Egészen jókedvűen mennek a bajszos rendőrfőtörzsormesterrel, — most néhány napig semmi gondjuk

sem lesz. Még kuncognak is útközben, mire a főtörzsormester bajusza alól rájuk mordul.

Ez egy csendes ügyelet délután kettőtől éjfélig.

REMÉNYI GYÖRGY.

Írja: H. FARKAS ILONA.

A lehunytszemű élet

elefántcsonttornyából, az otthon zárt négy fala közül a huszadik század asszonya kiszabadította magát!

A haladó gondolat és a szociális nyomorúság kényszerítette, hogy abbahagyja a végnélküli sütes-főzést, a céltalan kézimunkásokat, a reszkető és renyhe álmodozások téltenségeit, azt az elfecsérelt, munkátlan életet, amit elmúlt évtizedek morálja, mint egyedül lehetséges képzelt el és parancsolt rá a lányokra és asszonyokra.

Erről az úgynevezett felszabaduláslásról, vagy kiszabaduláslásról az utolsó években szinte a megunásig hallottunk, helyeslő, vagy erősen ellenző véleményeket. És ezek a vélemények zengtek és döngtek, csaholtak és hurráztak! A vélemények, érvek és bizonyítékok felsorakoztak az újságok hasábjain, népszerű előadások professzoros mondanivalóiban, a pszichológusok kedvenc témájaként. A mozi-filmek vásznán a mai lány szerelmi élete hasogatója a szíveket, a magazinnok címlapján az új szilűtt néz farkasszemet az olvasóval, a szindarabok, regények, hősnője, a XX. század új asszonya, aki fitos profiljával, hajlékony vonalaival érthetetlen és izgalmas keveréke a gyermekes naivságnak és a démoni mindenttudásnak. Ez az új nő, más; ez az új nő másképpen néz, másképpen lát, másképpen ért meg mindent. Ez az új nő másképpen gondolkodik, él, másképpen szeret. Ezt az új nőt, aki egyben emberre akart válni, észre kellett venni!

Hogy bizalmatlanság fogadta mindenütt, az természetes! De ez a bizalmatlanság a legszűkebb otthonában is körülvette, mert bizalmatlan volt hozzá az apja; az anyja minden lépését reszkette próbálta számontartani. A nagybácsi, aki eddig boldogan hordta a csokoládékat, most fejcsóválva jelentette ki, hogy érthetetlen, ez a taknyos mi mindenbe bele nem üti az orrát.

És közben a XX. század friss leánya tudományos kutatásokat folytat, sportrekordokat javít, repülőgép volánja mellé ül, a gyárak mérnöki szobáiban a férfiak már tisztelik benne a szorgalmas és tehetséges munkatársat. A laboratóriumok bunsellámpáinak sárgás-lilás fénye mellett majdnem elfeledkeznek arról, hogy fiatal nő, akinek ilyenkor a nyár forró derekán, egy könnyű flört narkozisa is kijár, mint nyári ajándék. Az írógép mellett görnyedve reggeltől estig tisztá kis bluzában, sima, rövid hajával, komoly és megbízható munkatárs.

Ez a mai nő komolyan dolgozik, magától értetődően eltartja magát és a családját is. Megtanulta az érvényesülés előretartás könyöklő útját, megtanult összeráncolt homlokkal gondolkodni, megtanult beosztani, megtanult figyelni.

Ezt a nőtust sokszor gáncsolta el előítélet és nem utolsósorban a férfi ijedt védekezése a mindjobban előretörő frisserejű riválistól. És legyünk csak őszinték, elgáncsolta saját maga is, mert riktó, éles túlzásokba esett. Mindenáron és mindenben túl modern akart lenni!

Ezeket a riktó, kapkodó túlzásokat lesimította, kiegyenlítette, letörte az örlő és bölcs malomkő: az élet! A hétköznapok egyforma szürke robotja, az ájult fáradságok, a megszeppent ijedt mérték, megtörték, kiegyensúlyozták, emberré tették ezt az új nőt, aki már nem ünneplő öntelten magát nőkongresszusok szónoklataiban, női klubok mély foteljeiben cigarettafüst és feketetés közben és kivilágított parkettek jazz-bandes estéin.

Ez az agyonvitázott, agyonkritizált, ezer hajsza tűzkeresztjén diadalmasan keresztüljutott mai nő a XX. század hisztérikus tülekedéséből egészségesen megmenekült új nő, megmondhatjuk őszintén, már nem is új. Megszoktuk, természetes lett. A néneji még úttörők, de ő már nem megbámulni való friss szenzáció. Minden egyénisége mellett is magától értetődő egészséges séma lett. Tipus! A mai nő. Sőt csak így egyszerűen „a nő”.

Nem bámuljuk meg, mert tud helyesen írni és nem zavarodik bele, az egyszerűbe. Nem csodáljuk meg, mert összefüggően fejezi ki magát. Nem jövőnk tőle zavarba, ha lázasan vitázva Einsteinre hivatkozik. Nem mondjuk angyalinak, mert helyesen ejti ki külföldi politikusok neveit. Nem állunk előtte tátott szájjal, mert elfelejtette a ciróka-marókat, a csipogást és a pirulást és emberien beszél.

Tudomásul vesszük, hogy öntudatosan jár, nyitott szemmel tervez és friss akaratát keresztül is tudja vinni.

Tudomásul vesszük az agyát, számolunk a logikájával, szeretjük az ötleteit, a merészségeit.

Tudjuk, hogy számítani lehet rá, mert gerinces és a szava megbízható.

A nőessége nem raffinált és a szerelme nem hazug.

Nem hozsanánk neki és kitüntetést sem tűzünk nagy komédiával a szíve fölé.

Ennél mindennél többet ér, több az, hogy „tauglich” lett. A nagy Sorozóbizottság: az Élet, besorozta, elfogadta.

Tehát nem modern nő, nem új nő, hanem csak egyszerűen a „nő”.

És mert megbocsájtani a legszenyebb erény, így tanultuk az elemiben...

... bocsássák meg neki azt a gyengeségét, hogy száz év előtti kozmetikával karcsúsítja a derekát, kemény fűzőbe szorítva; és mint a kislány a színes babaruhának, úgy örül a toilletnek nevezett színes rongyainak és hogy nem tud leszokni a piros karminról, amivel éles vonallá iveli a száját.

◆◆◆

Tízperc kozmetika

1. Naponta fürödj, este lefekvés előtt. A fürdőt előzze meg tízperces szobatorna. Ez többet használ vonalidnak, mint minden koplalás. Meleg fürdőt használj, neutrális szappant, fürdőkefét és frofir mosdó kesztyűt. A meleg fürdőt langyos vagy hideg zuhany fejezze be.

2. Hajadat hetenként egyszer mosd! Fodrásznál magad fésűjevel fésüljenek. Hajadat ne festesd, nincs csúnyább a festett hajnál, amikor fakulni kezd a színe.

3. Kezedet ápd. A női kéz legyen fehér és finom bőrű. Ha kesztyűidet lehúzd, kezed és ujjaid ne legyenek illuziórontók.

4. Bokádra ügyelj. Otthon lapos-sarkú, esetleg fűzőcipőt hordjál.

5. Sminkelésnél vigyázz. Érzékeny arcborodet idő előtt teheti tönkre a túlzott sminkelés. Használj finom őrlésű pudert, jó porisztót. A puder ne üssön el bőröd színétől.

6. Legyél egészséges. Az egészség szépséget jelent. Tartózkodjál sokat levegőn, mert a bőr igazi színét, üdőségét, a szemek csillogását a friss levegő, a napsütés adja meg.

7. Legyél derűs, bizakodó és vidám. A jó gondolat a legigazibb kozmetikai eszköz, biztosan szépít!

◆◆◆

Divat notesz

A forró nyár divatszíne a fehér. Praktikus és egyben elegáns viselet is. Rendszerint mindenkorú, minden alakú hölgynek jól áll. Az idei nyári divatra különben nincs mit panaszkodni; a délelőtti vászonruhák sima vonala, a háromnegyedes kabátok bő szabása, a délutáni ruhák szűk rövid bluz-része, a testhez simuló és mégis lenge, bokáig érő szoknya végtelenül előnyös, mondhatjuk majdnem minden alakú nőnek. Az amúgy is karcú nő jó alakját szépen érvényesíti. A kicsit teltebb nő vonalait megnyújtja és finom hatást, jó megjelölést biztosít.

A fehér szín mellett a nyári divat nem hanyagolja el az élénk színeket sem. Sok szép rózsaszín, halványkék és sárga délutáni és esti ruhát látunk, nem is beszélve a szebbnél-szebb mintás selymekről és lenge álomszerű muszlinokról.

A kalapok lapos teteje jó néhány centiméterrel megnőtt és a karima széle is nyúlik végnélkül, nem annyira a masamódok, mint a viselőjük izlésére és belátására bízva, vajjon meddig?

HÁZAT KERESNEK MEGVETELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

Vasárnapi terefere

RÉTES-MIZÉRIAK

Utóvégre nevetséges lenne tagadni, hogy nékem is van egy gyengém. Persze, nem vagyok angyal és ha a világtörténelem legragyogóbb nevű szereplőinek lehettek gyengéi tucatszámra, nálam is el lehet nézni egy kis jellembeli kilengést. Nem szaporítom a szót, máris bevallom: halálos, siritartó, igaz szerelemmel csüngök a rétesen. Lehet, tán jobb lett volna elhallgatni ezt a fogatékosságot, amelynek alapján falánk gyomoremberre minősíthetnek le az ismerőseim, de higgyék el, hogy a legszigorúbb kritika és a legnyersebb megszólás is hidegen hagy, ha behúnyom a szememet, elmélázva hátradőlök a széken és a füledt délutáni csendben Fantázia lovag kedves segítségével lelki szemem elé varázsolok három imponálóan széles és lenyűgöző hosszúságú porcellántálat, amelyeknek szív-sajdítóan illatoznak a tepsiből alig három perce kivett rétescsodák. Az egyik tál édeskés, fahajas illata elárulja, hogy a habfehér, túllszerűen kivasaltnak látszó, illendően megporcukrozott tésztalevélteger alma töltelékét takar. A szomszéd tálon hasonló küllemű tésztagöngyölegben cseresznye és meggytöltelék büszkélkedik édes-csipős ízeinek vegyes aromájában faldokolva. És a harmadik tál, óh jaj, fontos tál ez, kissé elkülönítve kínálja az élvek dús tárházát felém. Ez az elkülönítés felettébb indokolt, hiszen az előző két tál cukrozott alapízeivel szemben a harmadik tál tartalma sós jellegű, tehát leglényegében más s ezenkívül a töltelékéből áradó illatfelhő is oly nagyon különbözik a gyümölcsök fűszeres zamatától, hogy a szagló és érzőidegeknek egész más billentyűin játsza a gyomor örök szerenádját és úgy az inynek, mint a bázsingnak és bélbolyhoknak kimondottan más emóciót okoz. Ilyen bevezetés után nem nehéz rájönni, ugyebár, hogy abban a bizonyos harmadik tálban káposztás-rétesek gözölögnek, melegen, de nem túlforrón, nehogy a töltelék megsüsse nyelvemet. Bizony, káposztás-rétesek sorakoznak a harmadik tálban s bár ez is rétes, testvére az előbbi két tál rétesének, mégis egy egészen külön világ. Legalább húsz levélzirom között bújjik a mennyei zamatú töltelék, amelyben egy csipet törött borsnak is van helye. Az áttetsző, leheletvékony levelekkel csoda, hogy el nem repül valamennyi. Mert könnyű ez a rétes és mégis kompakt s mikor az első falat szétomlik a számban, olyan érzés hatalmasodik el a szerencsés halandón, mint amit az istenek érezhettek az Olympuson, mikor Zeus, a bőkezű házigazda, friss és ropogós ambróziával kínálta őket, amelyet a tündéri Junó sajátkezüleg gyurt és sütött. A káposztás-rétesben évszázadok konyhai örömei és diadalai oldódnak fel s utoljára tizenhétvével ezelőtt, mikor az utolsó jó káposztás-rétest ettem, — Anyám készítette — megfogadtam, hogy ha valaha megnősülök és a szabadságot odaadom egy kis illuzióért, sok mindenről

hajlandó leszek lemondani, de rétest csinálni s főleg a káposztás-rétes című konyhai költeményt ihleni feltétlenül tudni kell majd a menyecskének.

Nászúton voltunk. Nem akartam elsietni a dolgot, tehát csak a negyedik nap kérdeztem meg, minden apropós nélkül:

— Ugye, életem, tud rétest sütni?
Szemeire ködfüggöny ereszkedett:

— Nem értem... oly különös... az előbb még... a csillagokról beszélt... hogy lehozná, ha akar-nám... azt a vadállat nevű csillagot is... csak egy szavamba kerülne...
— No igen, a Nagy-Medvéről volt szó, de az életben, drágám, a csillagok, a holdvilág és az addaszád-addaszád mellett a rétesféléknek is van bizonyos szerepük — magyaráztam.

— A rétesféléknek?... — kérdezte csodálattal, mintegy megborzongva. Hát maga tud most a rétesre gondolni?

— Tudok-e? Nem is olyan rossz gondolat az, édesem.

— Óh, maguk férfiak! — legyintett, mint egy kiábrándult feminista. — De azért megtanulom a módját. Az első otthoni ebédünkön rétes lesz, de holnap vegyen egy szakácskönyvet.

— Drágám! — kiáltottam meghatva, — életem a magáé és nézze, ott fent magasan, ott a párás fényben tündöklő vén hold felett azt a szikrázó ezüst nyakláncot, az a Fiaszttyúk s ha akarja, lehozom magának...

Az első otthoni ebéd bizonyos ünnepélyes külsőségek között zajlott le. Virággal mentem haza. dícsértem a levest, el voltam ragadtatva a hústól. Hátradőltem. No most!... most!...

Behozták a tortát. Szép kövér, friss csokoládétorta volt. Gusztusos, látványos, dúsan töltött.

Ránéztem a ténsasszonyra, Elpirult.

— Ja igaz... — hebegte —... a rétesrel egy kis baj volt... tudniillik... ugyanis látja, itt a szakácskönyvben az áll, hogy 16 deka liszt és mikor megcsináltuk, akkor jöttünk rá, hogy sajtóhiba, 61 deka liszt kellett volna...

— No és hol a rétes? — kérdeztem villámló szemekkel.

— A folyosón...

Kirohantam. A folyosó végén lakott egy ládában a pénzügyi tanácsosék skót terrierje, Floki. Épen habzsolta a sajtóhiba következményeit.

Búsan visszafordultam. Floki este rosszul lett, reggel kimult, délben temették. Szerettem volna koszorút küldeni, a szalagon ezzel a felírással:
„Mártirunknak”.

Félévig nyugalom volt. Ekkor egy banketten rétesrel kínáltak. Középfinom vendéglői rétesrel. Számokat most nem írok, de annyit

szent, hogy rekordot javítottam.

Másnap vittem egy könyvet haza. Diszkötésben tíz pengő volt, temérdek szakácsművészeti ábrával.

— Tessék, szívem — adtam át a ténsasszonynak. Finom könyv, drága könyv, ebben nem lesz sajtóhiba. Megértett.

— Szegénykém, mióta vár már a rétesre? Fogadom, vasárnap nem lesz semmi hiba.

Pukkerlit csináltam.

— Milyet? — kérdezte.

— Káposztást, meggyeset és almásat — adtam ki az ordrt.

Szorongva foglaltam el vasárnap délelben az egyik asztalfőt az ebédlőben. Nálunk ugyanis két asztalfő van: az egyiket a ténsasszony okkupálta, a másikat én, ilyenformán teljes egyenjogúság dühöng a háztartásomban.

Elismerem, hogy az ebéd jól kezdődött. Jégbehűtött meggyleves volt a nyitány. Utána egy ökor főtt részei következtek almamártással és párolt káposztakörítéssel. A lakomát pogácsa zárta be. Mikor a pogácsa megjelent, a fejemből a vér a lábamba sülyedt.

— Jaj, de elsápadt!... Mi baja, fiacskám? — kérdezte a ténsasszony.

Nem szóltam. Hallgattam. De ez a hallgatás felért egy mennydörgéssel.

— Persze... persze... — mondta a menyecske elszontyolodva —... a rétes... Most csak részletekben sikerült.

— Részletekben? Hahaha! — nyertem keserű kacajjal. Hogy érti ezt?

— Igazán ne haragudjon, fiacskám. A meggyből leves lett, az almából mártás, a káposztából körítés, a tésztából pogácsa.

— Tudniillik a tészta nem nyúlt, hanem szakadt. Olyan lett, mint egy toprongyos pantalló.

— Tudniillik most már rájöttem, Kulcsárné a szomszédból felvilágosított, hogy rossz volt a liszt. Becsapott a fűszeres. Holnap rendelék a szentesi Csipcsala malomból öt kilót. Ott van az ország legfinomabb réteslisztje. Majd meglátja, a jövő héten olyan rétes lesz, hogy a halottak is feltámadnak tőle!

Csütörtökön megjött Szentesről a liszt. Csipcsala remekelt, olyan árút küldött, hogy az összes szomszédasszonyok egész nap csettingettek. Vasárnap korán reggel elmentem sétálni, délig marathoni tempóban csatangoltam s mire hazahérvem, olyan éhes voltam, hogy a kiskredencet nagybögőnek, a nagykredencet kisbögőnek láttam.

— Jöhet a leves!

A ténsasszony idegesen feszengett. A cseléd letette a tálat. Alma-leves gözölgött benne. Tagjaimat hülni éreztem, de nem szóltam, hátha tévedek.

— Jöhet a hús!

Egy özvegy tehén főtt tetemréseket hozták. Meggyoszósszal. A lidércnyomás egyre fojtogatóbbá vált. Még mindig nem mukkantam, hátha blamiroznom magam.

— Jöhet a tészta!

A cseléd hozza a tálat, leteszi. Püff! Káposztáskocka!

Kitörtem, mint a Vezúv a pompeii-ramazuri idején:

Cséplési idényre alacskaiszenet

ajánlunk elsőrendű
vagontételben, vagy kimérve is feltűnően olcsó árban
Prohászka és Társa
Bethlen ucca 44. Telefon 11-61.

— Azt a hétszentséges...
A ténsasszony esdekelve szólt Wotan-nyelvén:

— Nicht vor der Dienstbot...
Lehültem. A leányzó nyiharászott.

— Mondtam a nagyságának, hogy a tésztát nyújtás előtt legalább húsz percig csapkodni kell a nyújtófához...

Estére azért kibékültünk, de megígérte, hogy a jövő héten feltétlenül...

Azóta, bizony, sok-sok jövőhét telt el, közel ötven szakácskönyvünk van már, s nincs az országban olyan malom, ahonnan utánvétellel ne érkezett volna legalább öt kiló prima primissima rétesliszt, horribilis sikértartalommal. Sikér van a lisztben, csak siker nincs, mert az almásrétesből legjobb esetben almáspite lesz, mire kiveszik a tepsiből, a káposztás-réteseket pedig töltöttkáposzta gyanánt szoktuk bekebelezni. Időközben jártak már a házamnál püspöki konyhában is megfordult szakácsnék, művészei a mesterségüknek, akiknek föjtje után még a walesi herceg is megnyaldoshatná az ujjait, de mindhiába, a rétesekkel felsültek. Valami szörnyű átok ül a gáztüzhelyem felett, úgy látszik, hogy egy pajkos kobold incselkedik velem. Nem tudom, mi öröme telhet feleségem kétségbeesett kísérletezéseiben, de az bizonyos, hogy Marconi ennyi próbálkozással már régen feltalálhatta volna az orrfúvással hajtható tengeraltjáró papendekli repülőgépet.

Azért nem adjuk meg magunkat a vak-sorsnak. Én egyre követelem a rétest, a mániákus szerelmes oltahatatlan epekedésével, a menyecske pedig a háziasszonyi mivoltában vérgisértett dáma makacs dühével minden vasárnap újból és újból megpróbálja átugrani a nagy gátat. Az erős akarat mindent legyőz! — tartja a közmondás és én hiszem, tudom, hogy az ezüstlakodalmunkra mégis csak elkészül az első komoly rétes házunktáján.

FARKAS LAJOS

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kir. Járásbírósnak 1934. évi 306. sz. végzése folytán dr. Bagó Géza Bpest, VII., Miksa ucca 8. sz. alatti ügyvéd által képviselt Magyar Könyvterjesztő Vállalat javára alperes egyeki lakos ellen hátr. 36.— pengő tőke, 19.28 pengő és jár. behajtása végett 1934. július hó 6. napján délután fél 4 órakor az egyeki határban, Félhalom tanyán 2550 pengőre becsült ingók, u. m. butorok, zongora, tehének nyilvános bírói árverésen a leg többet ígérőnek, esetleg becsáron alul is, eladatnak.

Debrecen, 1934. június 11.

Szilágyi Lajos
m. kir. bir. végrehajtó.

Tiszántúli Közgazdaság

Devalorizációs tünetek a joggyakorlatban

Írta: Dr. BALÁZS JENŐ ügyvéd

A polgári jog feladatát a gazdasági élet szolgálatában és szabályozásában látják. Ma pedig a gazdasági élet olyan háborgó tenger, hogy hullámhegy után hullámvölgy jön és a folytonos háborgásban veszélyes táncot jár rajta a szegény honpolgár sok vihartól megviselt bárkjára. Képzeltető, hogy nehéz ezt a háborgást úgy szabályozni, hogy minél kevesebb hajóban essen kár s bizony a hullámok játéka olyan szeszélyes és kiszámíthatatlan, hogy soha ilyen nehéz dolga nem volt a jogi szabályozásnak, mint ma van. Nem is csoda, hogy az ilyen lázas mozgáshoz nem szokott jogalkotás és a jogalkalmazás, tökéletes nem lehet. Világos, hogy az élet normális menetéhez alkotott jogszabályok és abból fakadó jogelvek bizonyos módosulást szenvednek és rendíthetetleneknek hajt jogelvek a rendkívüli viszonyok mellett megrendülnek és megváltoznak.

Igy a pacta sunt servanda elve t. i. hogy a szerződést kötő feleket a szerződés kötelezi, mindinkább nagyobb rést szenved a gazdasági lehetetlenülés fogalmának a jog által való kényszerű elismerésével. A gazdasági viszonyok változása olyan eleven elementáris erő, amely előtt a legszilárdabb jogelvek is meghajolnia kell.

Ujabb joggyakorlatunk szerint gazdaságilag lehetetlenül a teljesítés, ha a szerződés megkötése után az általános gazdasági viszonyokban, a szokásos szerződési kockázatot tetemesen meghaladó olyan mélyreható változás állott be, amellyel a felek előre okszerűen nem vehettek számot s amelynek következtében a szolgáltatásnak és ellenszolgáltatásnak a felek részéről szem előtt tartott egyensúlya borul fel. (Curia P. VI. 989/1931.)

Ime ez egy olyan formula, amelybe sok minden belefér. Ezen az alapon más viszonyok mellett vállalt kötelezettségek alól a mentesülés lehetősége van adva. Igaz, hogy ez az emberek jogi beidegződésével ellentétes, mert ennek alapján azt, amit vállalt az adós, a kötelezettségvállalás ellenére, a változott viszonyokra hivatkozással nem teljesíti vagy nem a vállalt mértékben és módon teljesíti. Viszont azonban a gazdasági viszonyok is oly módon változtak a kötelezettségvállalás óta, amilyen változásra az ember nem számíthatott. A formulát tehát a változás kényszere igazolja. Ennek az alkalmazásánál mutatkozik meg azután a bírói ítélkezés bölcsessége abban, hogy a gazdasági lehetetlenülés ne egyszerű sablon legyen a kötelezettség alóli mentesülésre, viszont ott, ahol a helyzet tényleg megkívánja, az alkalmaztassék is. Az inflációs idők pénzének értékcsökkenésével beállott helyzetváltozást az átértékelésről szóló tételes törvény szabályozza. Most azonban a deflációs idő hozott elő olyan helyzeteket, amelyekre tételes törvény általánosan nem intézkedik és így a kirívó eseteket és igazságtalanságokat, csak a gazdasági lehetetlenülés jogi formulájával kapcsolatos ítélkezések orvosolják. — Csak haszonbérék csökkentéséről van törvényes felhatalmazás alapuló rendelet, amely azok megfelel leszállítását teszi lehetővé fennálló szerződés dacára, de más pénztartozás tekintetében még ilyen tételes rendelkezés nincs. A lakbérék és üzletbérék leszállítására sincs tételes intézkedés és érdekes volt megfigyelni, hogy a joggyakorlat eleinte teljes elutasító álláspontja után lassan lépésről lépésre, hogy acceptálta ebben a kérdésben, bizonyos megszorításokkal, a gazdasági lehetetlenülés formuláját. Egyelőre a pénztartoz-

zásokra a legnagyobb tartózkodással alkalmazták a változott helyzet consequenciáját az adós javára, ha tételes törvény vagy rendelet nincs. A gazdasági rendeletek a helyzet előre nem látott leromlását csak a gazdákkal szemben és csak moratorium formájában honorálják, de még nem érkeztek el a pénzkötelezettségek megszerzésének arányos és különösen általános csökkentéséhez. — A devalorizáció, melyet Bethlen István is emleget, valójában nem helyes elnevezés ugyan, mert állandó pénzürtékben vállalt kötelezettségek módosításáról van szó, de lényegében olyan kívánság, amely a joggyakorlatban már alkalmazott gazdasági lehetetlenülés formuláját akarja kiterjeszteni és ennek következményeként széles körben az adósságok névértékének leértékelését keresztülvinni. Mindnyájan értjük, hogy miről van szó s ezért itt csak az ilyen irányú legújabb bírói döntésre és ezzel kapcsolatban a Curia-nak e tárgyban eddigi álláspontjára hívom fel a figyelmet, mely újabb előrelépészen a téren.

A peres felek között 1927. október 25-én létrejött ingatlanadósvételi szerződésben megállapított 14,000 pengős vételáról a felperes vevők 9600 pengős vételárhátralékkal maradtak tartozásban, amely hátralékokat évi 960 pengős részletben tartoztak volna az alperesek részére megfizetni. A felperesek ennek a kötelezettségüknek eleinte eleget is tettek, később azonban keresetet indítottak a vételárhátralék mérséklése iránt, azt vitatva, hogy jövedelmük időközi csökkenése és a földárak időközi megváltozása következtében reájuk nézve az eredeti vételár megfizetése gazdaságilag lehetetlenné vált. A felebbezési bíróság azon az alapon, hogy a kereseti ingatlan értékében mintegy 40%-os csökkenés állott be, a keresetnek részben helyt adott és az 1932. évi november 1. napjától esedékes vételárrészeket 960 pengőről 600 pengőre szállította le. A Curia sem utasította el a keresetet azzal, hogy a szerződés köti a feleket, hanem nem helyezkedvén ugyan azonnal a felebbezési bíróság álláspontjára, előbb bizonyos körülmények tisztázására rendelte el, amelyek szerinte döntő jelentőségűek abban a tekintetben, hogy megállapítható-e a gazdasági lehetetlenülés vagy nem. A Curia szerint ugyanis az ingatlan értékcsökkenésének és a jövedelemcsökkenésnek egy-egy nagykban nincs oly jelentőségük, hogy kizárólag ezek alapján a gazdasági lehetetlenülés megállapítható volna s tisztázatlannak találja azt a kérdést, hogy felperesek jövedelmük csökkenése dacára is gazdasági megrendülésük nélkül a szerződéses kötelezettség teljesítésére képesek-e vagy sem? Elrendelte továbbá, hogy állapíttassék meg a kérdéses ingatlan forgalmi értéke a szerződéskötés idején és mi azok hozzávetőleges értéke ma, befolyásolta-e a szerződéses 14,000 pengős eladási árat a részletfizetés kedvezménye s ha igen, mennyiben; mi volt felperesek jövedelme a szerződés utáni első éveiben, mikor rendszeren teljesítettek és 1932. évben és attól fogva mi okból és mennyiben csökkent; képesek-e felperesek jövedelmükből vagy más vagyonukból gazdasági megrendülés nélkül szerződéses kötelezettségüknek eleget tenni: milyen a felek vagyoni viszonya és mi az alperesek jövedelme, a szerződéses szolgáltatások teljesítésével az alperesek a méltányossággal és jóhiszeműséggel ellentétben nem várt aránytalan nyereségre tesznek-e szert és felperesek ugyanilyen veszteséget szenvednek-e? Tisztá-

zandónak találja a Curia azt a kérdést, vajjon a peres felek a szerződés felbonthatására az eredeti állapot visszaállításával mellett hajlandók-e? (Curia V. 2928—1933. sz.) Ebből kitünőleg, ha alkalmas lesz a megállapítandó tényállás, úgy a gazdasági lehetetlenülés megállapítást nyer és ilyenkor a bíróság egy régebbi curiai határozat szerint két intézkedést tehet: a felek kölcsönös kötelezettségeit a méltányosságnak megfelelően módosíthatja vagy az egyik felet esetleg a kár méltányos megosztásával is elállásra jogosíthatja fel. (C. VI. 989/1931. sz.)

Pénztartozások leértékelésének kérdésére egyúttel bírálási perben a Curia a következő kijelentésekkel világít reá a kérdés lényegére: A koronaérték romlása idejében a dolog forgalmi értéke volt a szilárd érték a pénzürtékkel szemben és ebben az időszakban éppen ezért csak a dologszolgáltató és nem egyben a pénztartozásra kötelezett javára volt alkalmazható a lehetetlenülés szabályainak az alkalmazása. Azonban a gazdasági viszonyok másirányú alakulása mellett, amikor a pénzürték mutatja a nagyobb viszonylagos állandóságot és ezzel szemben a forgalmi ügyletek bizonyos területén a dolog használati értéke mutat erősen hanyatló irányzatot és a pénzadós részére ekként előálló súlyos, az ő tönkrejutását is előidézhető helyzetből való kiszabadulásra más megfelelő törvényes eszköz és mód nem áll rendelkezésre, indokolt, hogy a gazdasági lehetetlenülés szabályai az ilyen pénzadós részére, így a bérleti viszonyban a bérleti javára is, alkalmazást nyerjenek. Ez az álláspont nincs ellentétben azzal a szabállyal, hogy a pénzfizetésre kötelezett vagyoni helyzetében beállott kedvezőtlen változás az ő kötelezettségének a fennállását és terjedelmét nem érinti, mert stb. a gazdasági lehetetlenülés vizsgálataiban a kölcsönös szolgáltatások értékbeli egyensúlya felborulásának van döntő jelentősége és esetleg megállapítható akkor is, ha az adós különben is fizetőkép-telen. (C. VI. 149/1933. sz.)

Ezekről a megállapításokról már nem messze van az az álláspont, amelyre a mezőgazdák hivatkoznak, hogy t. i. 40 pengős buzaárak és 2000 pengős földárak mellett felvett kölcsönöket 10 pengős buzaárak és 500 pengős földárak mellett változatlan névértékben visszafizetni szintén kimeríti a gazdasági lehetetlenülés fogalmát minden további körülmény fennforgása nélkül. Soká nem lehet szemethunyni az előtt a tény előtt, hogy a záz adós, a ma egy százassal fizet az nem 3—4 év előtt vagy pláne még előbb kapott százast ad vissza a hitelezőjének, hanem annál annyiszorosán többet, amennyivel a hitelező a mai százassért a normális áringadozásokon felül, többszörösen többet vásárolhat magának.

Ma még a pénztartozások leértékelése csak a gazdasági lehetetlenülés formulájának számos fentismertett feltétele esetén lehetséges, de nem késhet soká egy, nem a joggyakorlatra bízott, nem individuális, hanem generális törvényes rendelkezés, amely a deflációs idők gazdasági zavarában e tekintetben tiszta helyzetet teremt. A jog nem öncél, csak egy függvény és az elementáris erővel jelentkező gazdasági földrengésekkel szemben nem tarthatja a normális viszonyokra szabott szabályokat. Már eddig is lépésről lépésre hátrált a pacta sunt servanda ezen a téren. A Curia bölcs ítélkezése gondoskodott arról, hogy ez a hátrálás a jog által reprezentált erkölcsi szempontok és

örök emberi igazság jegyében történjen és a joggyakorlat egyre jobban készíti elő a talajt a beidegződéssel szemben a deflációs idők zavara folytán eltolódott kötelezettségeknek ugyanilyen szempontok szerinti tételes törvényi általános rendezésére.

Mezőgazdaság

Jelentsék be a gazdák a növénybetegségeket

Minden néven nevezendő termelvényeknek rengeteg állati és növényi elensége van s nem a kellő erővel védekezünk a kártevők ellen, mely körülmény természetesen a termelvények rovására megy, — úgy mennyiségileg, mint minőségileg.

Mint már ismerttettem, az ország 42 növényvédelmi körzetre van felosztva, — ezek között a debreceni a 10-ik körzet. A növényvédelmi szolgálat vezetőség, helyi megbízottak útján vesz tudomást, a kártevők kisebb vagy nagyobb fellépéséről és az okozott károkról, — ezért ha a megbízottak megjelennek a tanyákon és a földeken, felkérem a földbirtokos vagy bérleti gazdákat, — hogy ne ellenségesen, hanem szívélyesen fogadják a megbízottakat és őket fáradságos, önzetlen, fontos és közérdekű szolgálatukban mindenképpen a legmesszebbmennyőig támogassák. Tárják fel és ne titkolják a bajokat, legyen az akár a mezőgazdaságban, szőlőben vagy gyümölcsösben. Közöljék a megbízottakkal minden a kártevőkkel kapcsolatos megfigyeléseiket, tapasztalataikat vagy kárszenvedésüket. Továbbá a tanyai kutyák támadásaitól védjék meg a megbízottakat, — nehogy kellemetlen-ségek és bajok származzanak ebből.

Azon reményben, hogy a gazdák meg fogják érteni a növényvédelmi szolgálat fontosságát és szükségességét, — úgy a saját, mint a közérdekében járuljanak hozzá ezen fontos növényvédelmi és nemzetvédelmi szolgálatához, — olyformán, hogy a megbízottaknak hozzák tudomásukra a fertőzéseket, bajokat és károkat.

NAGYLAKI KÁROLY
kértész.

növényvédelmi megbízott,

Dr. GULYÁS ANTAL
akad. növénytan tanár,
a 10. sz. növényvédelmi
körzet vezetője.

Földművelésügyi Minisztérium által engedélyezett
gyümöcsvédelmi és permetező-szerek
gyári áron beszerezhetők
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE ÜZLETÉBEN,
Debrecen, Hunyadi ucca 13.

23927—1934. aü.

HIRDETMÉNY

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1934. évi 5600 sz. rendeletével a m. kir. minisztérium a gabonajegy intézményét 1934. július hó 1. napjától további rendelkezésig felfüggesztette. A felfüggesztés következtében a m. kir. pénzügyminiszter úr 1934. évi 98,600 számú rendeletével a gabonajegy bevonása és a felhasználatlan gabonajegyek pénzre beváltása, valamint a termelők birtokában levő gabonajegyzelvények felhasználása tárgyában következőket rendelte el.

A balmok kivételével mindenki, aki-nek birtokában 1933. évi kibocsátású gabonalevél van, 1934. június 30. napjának letelével a birtokában levő gabonalevelekről, — a gabonalevelek darabszámát

en történjen
bban készí
szemben a
n eltolódott
szempon-
i általános

aság

azdák
geket

ő termelvé-
növényi el-
eréllyel véde-
ly körülmény
ek rovására
mint minő-

z ország 42
felosztva, —
-ik körzet. A
zetőség, helyi
omást, a kár-
b fellépéséről
ezért ha a
tanyákon és
birtokos vagy
ellenségesen,
a megbízot-
önzeten, fon-
kban minden-
kig támogás-
ják a bajokat,
áságban, szó-
l. Közöljük a
kértveőkkel
et, tapasztala-
ret. Továbbá
ól védjük meg
y kellemetlen-
ak ebből.

a gazdák meg-
elmi szolgálat
gét, — úgy a
n járuljanak
nyvédelmi és
z, — olyfor-
ak hozzák tu-
bajokat és ká-

I KAROLY
ész.

mi megbízott,
AS ANTAL
vénytani tanár,
növényvédelmi
et vezetője.

stórium által
itt
delmi

zö-
k
rehozók
AZDÁK
ZLETÉBEN,
ucca 13.

NY

rosi adóhivatal,
z, rendelkezé-
gabonajegy in-
hó 1. napjától
üggesztette. A
en a m. kir.
évi 98,600 szá-
ajegyek bevoná-
gabonajegyek
int a termelők
ajegyszelvények
következőket

mindenki, aki-
kibocsátású ga-
us 30. napjának
vő gabonaleve-
ek darabszámát

és értékét címletek szerinti részletezés-
si feltüntetést — jegyzéket köteles készí-
teni és a jegyzék kíséretében a gabona-
leveleket az 1934. évi július 7. napjáig
bezárólag a gabona tárolási helye sze-
rint illetékes központi forgalmi adóhiva-
tal malomosztályhoz beszoigáltatni tarto-
zik. A malmok az 1934. június 30-án bir-
tokukban levő gabonaleveleket a gabona
és örlemény készleteiknek megállapítása
alkalmával tartoznak beszoigáltatni. —
Amennyiben a gabonalevél beszoigálta-
tására kötelezett gabonának külföldre el-
adásával is foglalkozik s az 1934. július
30-ig külföldre igazoltan kiléptetett egyes
gabonaszállítmány után a gabonajegy ér-
tékének megtérítését 1934. június 30.
napjának leteltéig még nem kérte, ennek
a gabonamennyiségnek megfelelő értékű
gabonalevelet beszoigáltatni nem köteles.
A jegyzékben azonban tartozik a vissza-
tartott gabonalevelek értékét is meg-
felelő részletezéssel feltüntetni.

Az 1933. évi kibocsátású felhasználá-
lan gabonajegyek 1934. évi július 15-éig
a m. kir. postahivataloknál pénzre be-
válthatók. Az olyan 1933. évi kibocsá-
tású gabonajegy, melynek szelvénye a
gabonalevéltől el van választva, csak ak-
kor lehet pénzre beváltani, ha a gabona-
jegyszelvény száma a gabonalevél számá-
val egyezik, 1934. július 15. után az 1933.
évi kibocsátású gabonajegyek értéktelen-
né válnak és azok térítés nélkül fognak
bevonatni.

1933. évi kibocsátású gabonajegyek
szelvényeit az arra jogosult termelő 1934.
évi augusztus hó 15. napjáig köztartozá-
saiik fizetésére felhasználhatják, illetve
pénzre beválthatják. E határidőn túl a
gabonajegyszelvények pénz gyanánt nem
fogadhatók el.

Debrecen, 1934. június hó 25.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur
17342-1934. F. M. rendelete értelmében
értesitem az érdekelteket, hogy a hely-
ben kiállított marhalevelek a helybeli ál-
latfelhajtással kapcsolatos hetivásárokra
a 14. napi idő letelte után, az állategész-
ségügyi bizonyítvány megújítása nélkül
is érvényesek.

Az országos vásárookra ez a renndel-
kezés nem vonatkozik.

Debrecen, 1934. június hó 18.

Polgármester.

PÁLYÁZAT

A Szabolcska Irodalmi Társaság vers-
re és novellára pályázatot hirdet. A le-
járati napja: július hó 8.

A pályázatra, az eddigiektől eltérőleg,
pályadíjak nincsenek kifizetve. Az ered-
mény tisztán az erkölcsi sikerre támasz-
kodik. Az elfogadott munkák szerzőit a
társaság tagjává választja. A pályázaton
részt vehet mindenki.

Akik a versenypályázaton vesznek
részt, azoknak legalább 3 verset kell be-
küldeni. A vers lírai költemény legyen,
melynek tárgya szabadon választható.
Terjedelme 2 szakasznál rövidebb és 5
szakasznál hosszabb nem lehet.

Akik a novellapályázaton vesznek
részt, legalább 2 novellát kötelesek be-
küldeni. Ezeknek a tárgya is szabadon
választható.

A beküldött munkák gépirással legye-
nek írva és zárt borítékban dr. Fráter
Sándor, Piac u. 68. sz. alatti címére kü-
lendők. A pályázó neve és lakása pontos-
sán megjelölendő. A beküldött munkákat
a társaság által választott bizottság bir-
álja el. Az eredményt e lap július hó
29-iki száma fogja közölni.

**LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.**

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTEKOK 1934.

„AZ EMBER TRAGÉDIÁJA”

A SZEGEDI DÓM-TÉREN,

FÖRENDEZŐ: gróf BANFFY MIKLÓS.

ADAM: SOMLAY ARTHUR

LUCIFER: CSORTOS GYULA

EVA: TÖKES ANNA

Felejthetetlen élmény, izgalmasan művészi esemény.

500 szereplő, mozgalmas látványosság, páratlan fényhatások,
költői hangképek.

Augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15.

**Budapestten elfogták
a sebészeti klinika két
fiatalkorú betörőjét**

Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt
ismeretlen tettesek behatoltak a sebé-
szeti klinika röntgentermébe és há-
romszáz pengőt zsákmányoltak. — A
rendőrségi nyomozás megállapította,
hogy a betörők munkája nem is volt
nehéz, amennyiben a röntgenterem aj-
taja nyitva volt és a bűnözőknek ilyen-
formán semmi sem állotta útjukat. Ké-
nyelmesen bementek a helyiségbe, ahol
csak az egyszerű zárral ellátott pénz-
tárfiókat kellett felfeszíteniök és hoz-
zájutottak a pénzhez.

A nyomozás során a gyanu két fia-
talkoru tolvajra terelődött. A rendőr-
ség igyekezett kézrekeríteni a fiatal
tolvajokat, de eredménytelenül. Orszá-
gos rádiókörözést adtak ki ellenük, de
az ügyben ezidáig semmi jelentés nem
érkezett. Szombaton délelőtt aztán a bu-
dapesti főkapitányság értesítette a deb-
receni rendőrséget, hogy a két fiatal-
korú betörőt a fővárosban elfogták. —
Hétfőn délelőtt hozzák őket Debrecen-
be, ahol megkezdik kihallgatásukat.

**Humoros történet:
hogyan végzett a srác
a konkurrens céggel is**

A férj az ablak alatt állott. Az
ablakban pedig életpárja volt lát-
ható. A férj zavarodottan köhécselt.
Az ablakból viszont hatalmas szó-
áradat zuhogott le plékkalappal
megborított, enyhén kopaszodó ko-
bakjára. Hogy aszongya:

— Magának persze beszélhet az em-
ber amennyi belefér, én kibeszélhetem
a tüdőmet, magának az anyi,
mint falra a borsó. Az esőnek lóg
a lába és maga így egy szál kabát-
ba akar elrohanni. Persze, hiszen
poharazásról van szó, maga akár
hálóingben is elmenne. Mikor az-
tán megnáthásodva hazajön, akkor
én hallgassam a nyöszörgéseit, dug-
jam ágyba, mérjem a lázát, rakjak
vizes ruhát a fejére, meleg fedőt
a hasára, reszelt tormát a tarkójára,
főzök teát, sok rummal persze,
szaladjak orvosér, persze ez magá-
nak semmi. Esernyőt és felöltőt
visz. Punktum! Vagy nekem akár
haza se jöjjön többet.

Mikor eme harsány szóáradat
végső akkordjai elhangzottak, a férj
lágy, fuvolahangon megszólalt:

— De fiacskám, hiszen tudja,
hogy Béla is ott lesz a kocsival és
már tegnap megígérte, hogy vala-
mennyiünket hazahoz.

— Jól van — harsant fel az
előbbi hang az ablakból. Azt azon-
ban várhatja, míg én utána küldöm
az esernyőt, meg a kabátot. Egy
frászt!

— De drágám — ömlengett a
papucshős, miközben tetszelegve
nézegette frissen vasalt fehérnad-
ragját —, egyetlen kis madaram,
mondom, hogy erre nem lesz szük-
ség. Béla igen szavatartó ember és
amit ő megígér, az úgy van. Kü-
lönben, hogy magát is megnyugtás-

am, haza fogok üzenni, hogy ott
van-e Béla, meg a kocsi, hogy maga
aranyom ne aggódjék. Láska, én
erre is gondolok — mekegte meg-
hatóan.

A szívhez, egyetlen madárkához
s más ilyesmihez címzett élettárs
erre úgy becsapta az ablakot, hogy
majdnem odacsipette vele férje disz-
kréten borvirágos szaglószervét.
Még valami affélet is mondott eme
művelet közben, hogy felőle akár a
nyavalya nevezetű kellemetlen kö-
rülmény is bátran törési viszonyba
léphet kedves férjével, meg az
egész kompániával. Az így kegye-
sen elbocsátott férj megkönnyeb-
bülten felsóhajtott, elszántan fülére
rántotta keménykalapját és elbak-
tatott. Valószínűleg a tervbe vett
borkóstolási expedíció megejtése
végett. A szomszédos sötét kapu-
aljból ekkor ártatlan ábrázattal ki-
lépett a srác. Körülnézett, felpil-
lantott a közeli toronyóra, kétfil-
lért kért egy arra ballagó öregúrtól,
aki azonban láthatólag süket volt,
erre a srác melabúsan oldalba ru-
gott egy kóbor kutyát és fülre-
pesztő fütyüléssel utána iramodott
az immár tovatűnő férjnek.

Egy jó félóra múlva tért vissza.
Beható megfigyelés alá vette a há-
zat. Gondosan megtörülte az orrát
mindkét kabátujjába és benyitott.
Bement és miután színe elé jutott
a haragosból gondossá vált feleség-
nek, aki éppen akkor akarta férje
után meneszteni a háztartási alkal-
mazottat egy malaclopóval és egy
családi esernyővel, a srác nagy bő-
beszédűséggel előadta, hogy őt a
nagyságos úr küldte, a nagyságos
asszony férje, hogy ne tessék ag-
gódni, a nagyságos úr nem fog

megázni, mert ott van a Béla nagy-
ságos úr is a szőlőben a kocsi-
val és azon fognak hazajönni.

Mindezt rettentő illedelmesen
előadta, a végén kezét is csókolt s
zsebében a meglágyult szívű nagy-
ságától kapott húsz ficcsel eleblá-
bolt. A srác betért a közeli cuk-
rászdába. Nagy tölcser fagyaltot
vásárolt s annak nyalogatásában el-
mélyedve, ólálkodott tovább a ház
körüli. Az idő melán borongott, bús
fellegek marakodtak fent az égen s
csakhamar sírva is fakadtak. Potty,
potty. A srácot orron találta egy
kövér esőcsepp. Összekuporodott
egy kapu küszöbén, mint a macska
s óvatossággal nyalta a fagy-
laltot, óvatossággal, hogy minél tovább
tartson. Tartott is igen sokáig,
már javában esteledett és szakadt az
eső, mikor arra gondolt a srác,
hogy pazarlóan egyszerűen kapja-e
be a megmaradt tölcservéget, vagy
folytassa a kétségkívül gazdaságo-
sabb körünyalogatási módszert.
Tűnődése közben pillantotta meg
a hazatérő férjét. Ahogy az kiné-
zett. A srác is előbb elálmélkodva
nézett rá, csak azután kezdett el
röhögni rajta. Valóban ijesztő lát-
vány volt a férj. A srác kiröhögte
magát, a bőrígazott férj pedig be-
botorkált a kapun. Ekkor az esőben
egy másik alak tűnt fel, melynek
láltára a srác igyekezett minél
jobban eltűnni a kapualj jótékony
homályában. De meggondolta a
dolgát. Sőt felállt és elébe nyuj-
totta a jövevénynek a fagyaltos
tölcser romjait. A jövevény átvette
és szónéklül lenyelte a romokat. A
jövevény körülbelül kétszer akkora
idős lehetett, mint a srác. Éleme-
detteb korú srác volt. Nagy kortyo-
gással nyelt egyet a tölcser után és
így szólt:

— Guba?

— Simon — lehelte cérnavéko-
nyan a srác. Aztán hozzátette kis-
vártatva: üzentek — s mutatóujjá-
val a ház felé bökött —, az úr a
nagyságának, hogy küldjön ernyőt,
az úrtól kaptam.

— A nagysága? — horkant fel
a másik.

— Nem voltam benn — pislogott
bűnbánóan a srác —, hogy Béla úr-
nak küldje az ernyőt a nagysága.

— Marha — mondta a másik és
már iramodott a ház felé. Bement.
A srác megnézte a megmaradt tiz-
fillérest s gondterhelten arccal be-
ballagott ismét a cukrászdába. Ez-
alatt kint a következők történtek.
Illetve a történet már a kapun
belül megtörtént, erre engedett kö-
vetkeztetni az ott felharsanó bösz
otrdítás. A kapu szédületes gyor-
sasággal feltárult s azon kirepült a
slapaj, azaz a korosabb srác. Rep-
tében hatalmasat koppan a fején
két virágcserep. Egy tenyeres-tal-
pas cseléd pedig hatvágás szerű
suhintásokat végzett utána egy
kétrőfös porolóval. A srác a cuk-
rászdába ezalatt nagy szívbeli gyö-
nyörűséggel nyalogatta a fagyalal-
tot, melynek helyszíni elfogyasztá-
sát külön kikérvenyezte, tekintettel
a zivataros időre. Emellet kies kár-
örömmel kukkantgatott kifele az
ajtó üvegjén, úgy hogy laposra
nyomta rajta az orrát.

Sz. M. J.

ARVERÉS.

Elárverezek f. évi július hó 4-én d.
e. fél 4 órakor Debrecen, Külsővásártér
17. sz. a. 1896 P 18 f becsértékű tex-
tiláru, burgonyaliszt és egyéb ingósá-
gokat.
Debrecen, 1934. június 4.
Dr. Tormássy Dezső,
kir. bir. vgható.

Vásároljon hirdetőinknél.

KÖNYVESHAZ

Tolnai Gábor:
Erdély Magyar irodalmi élete

(A szegedi fiatalok Művészi Kollégiumának kiadása.)

Tabéry Géza Napló-ja óta ime a leg-egységesebb nagyobb tanulmány az elszakított erdélyi magyarság szellemi életéről. És nem kétséges, hogy mint tudományos rendszerbe foglalt írás: talán kevésbé lírai, de legalább olyan értékes munka, mint a Tabéryé.

Kár, hogy menekül az állásfoglalásoktól, amikor éppen a legszigorúbb véleményyt igénylő zónák közé sodródik. Altalában az erős értékeléstől és erős ítéletől egyébként óvakodik Tolnai. Ezt a hiányt nem menti a szándék, hogy t. i. a tanulmány kritikai értékeléseket kerülő irodalmi seregszemle kíván lenni. Főveti pl. a transzilvánizmus gondolatát, anélkül, hogy kellő erővel és az eddig is ismert általánosságokon túl megfogalmazta volna az erdélyiség értelmét.

Erőtlenül és hiányosan jellemzi az új erdélyi népi irodalmat, holott éppen Tamási Aron és Nyirő József új népi szépprózája jelenti az új, egyetemesebb arcú magyar romantika teljességét.

A 20 nemzedék erdélyi fiataljai immár erőteljesebben egy új irodalmi találmány fölvetésére, Tolnai szerint ez a hiány nyere-

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

séget jelent. Az erdélyi fiatalok szociális építő munkája áttolódott a művészeti jellegből tudományos jellegűvé.

N. T.

MALRAUX ANDRÉ: A HÓDITÓK

Kb. 256 oldal. Fordította: Németh Andor. A „Jó könyvek II. sorozatának első kötete. Ára füzve P 1.50, kötve P 2.40. június 25-én.

Az író, André Malraux-nak a mostanában sokat emlegetett fiatal francia író-nak hírneve aránylag friss keletű. A szélesebb értelemben vett olvasóközönség 1933. őszén vett róla tudomást, amikor

megnyerte a Goncourt-díjat és ezzel megindult világhódító útjára.

A regény színhelye Honkong, az angol imperailizmus keletázsiai fellelegvára, amelyet néhány izgalmas hónapra ostrom alá vesz az orosz pénzen szított kínai nemzeti-bolsevista mozgalom. Malraux szemtanuja volt a páratlan drámai eseményeknek, így a könyve irodalmi jelentőségén túl tulajdonképpen egy világtörténelmi epizód megkapó riportja. A regény egyik főszereplője Borodin, aki Stalin megbízásából működött Kínában. Az egymást villámgyorsan követő eseményekből kirajzolódik egy ismeretlen világ monumentális éposza.

NÉMETH LÁSZLÓ a rádió irodalmi intézője

Napok óta olyan hírek keltek lábra kulturális körökben, hogy a Magyar Rádió igazgatósága leszerződött Németh Lászlóval, a legkiválóbb élő magyar irodalmi és művészeti kritikust a rádió irodalmi részének teljhatalmú intézőjévé. A hír nagy örömet keltett nemcsak a fővárosban és itt, Debrecenben, de ország-szerte. Hiszen Németh László az Ady-Móricz-Szabó Dezso utáni írói nemzedék legszintetikusabb, legklasszikussá finomodottabb, legműveltebb és egyben legerkölcsebb személyisége. Éppen Németh László adminisztrációja lenne a legalkalmasabb ahhoz, hogy a Magyar Rádió irodalmi része és műsora — minden szürke, tizedrangú irodalmi jelenségtől és írói álnagyságtól megtisztulva — a kor színvonalát szolgálja maradék nélkül.

Főlekerestük Gulyás Pált, a kiváló fiatal debreceni lírikust, aki tudvalevően a Válasz folyóiratban szerkesztőtársra Németh Lászlónak és egyben legbensőbb

barátja. Gulyás Pál megerősítette a hírt. Közölte azt, hogy Németh minden anyagi igény nélkül vállalta el a rádió irodalmi ügyeinek intézőségét, illetőleg az ezen tisztségéből nyerendő havi 600 pengő honoráriumát egy korszerű szellemi vállalkozás anyagi céljaira kívánja ajánlani.

Bizony Berzeviczy Albert tanulhatna egy kevés, nemes áldozatos gesztust a fiatal, tehetségesebb, műveltebb, szintetikusabb látókörű Németh Lászlótól, aki nem álláshalmozó és mégis tud áldozni. Nálunk már ez a világ sorja: aki igazán hivatott, annak kell végtelenül áldozni, aki pedig csak hivatalos, de nem nagyobb lumen a hivatott igazi lumeneknél: azé az akadémiai elnökség, a szénnagykereskedőség, az álláshalmozás más gyönyörűség „terhe”. Azért Németh László mégis közelebb áll az Akadémia-alapító Széchenyi Istvánhoz, mint nevezett Elnök úr.

A körtegyémánt

Amerikai bűnügyi regény. Írta: RICHARD E. ENRIGHT,
Vécsey Léo fordítása. Newyork volt rendőrfőnöke. oo

(22)

— Neked! Ha nem lennél gyáva, Macartyt már régen elintéztet volna egy késszúrással. De ezt is ránk szeretnéd bízni! Lássuk hát, ha olyan nagy legény vagy, hurcold ki őt a kamrából és nyisszantsd el a torkát!

— Rendben van. De ti segíteni fogtok! Én megölöm, ha ti tartjátok őt! Benne lesztek az ügyben ti is velem együtt!

Isabel elfutott az ajtóhoz és a kamrához sietett. Lélek szakadva nyitotta ki az ajtaját s beszólt rajta:

— Egy hangot se szóljon! Meg akarom menteni magát! Az életére törnek!

Macarty nem látott, de a hangból és a fiatal leány illatából megállapította, hogy nő beszél hozzá. Szájából kirántották a pecket, fejről lekerült a párna. Első szava ez volt:

— Mellényzebenben van egy bicska! Gyorsan!

Isabel ügyes ujjai pillanatok alatt fölvdagosták a detektív köteleit.

— Most pedig lassan, csöndben menjen föl a legfelső emeletre! — suttogta. — kapun nem mehet ki, csak a háztetőn távozhatik. Jobbra van egy csapóajtó. Ne várja be ezeket az embereket, mert ugyanis halálra keresik magát!

— Cadmisset el kell fognom! — mondta Macarty sötét elhatározottsággal.

Megdörzsölte dermedt tagjait, majd újra így szólt:

— Nem mehetek el innen Cadmise nélkül!

— Megőrült? — suttogta vissza Isabel az izgalom tetőfokán. — Lenn egy egész csorda tör az élete ellen! Gyilkos banda, akik a vérét szomjazák! Fusson fel a háztetőre és meneküljön!

— Ki fog csúszni a kezeim közül megint! Nem megyek!

— Hát azt akarja, hogy mindketőnket megöljenek? Biztosítom róla, hogy nem tettekörülnak sokat, ha itt találunk bennünket.

A detektív erre már belátta, hogy nem hozhat ilyen veszélyt a megmentője fejére.

— Igaza van, — mondta. — Köszönöm, amit értem tett.

És megindult a háztető felé. A csapóajtó mellett volt egy nagy láda, abba bújt bele.

XXV. FEJEZET

Menekül a banda.

Isabel erre futott vissza az ajtóhoz, mely mögül még mindig kihallatszott a veszekedés. Bekopogott. Erre nyomban halálos csönd lett. A leány bátran belépett a likörtől felhevült arcú férfiak közé, akik harsogó kacagással fogadták. A kopogásra valamennyien megijedtek s csak mikor látták, hogy Cadmise cinkostársnője

jön, könnyebbültek meg.

— Na, itt a pénz! — kiabálták köröskörül.

— Lássuk a medvét! — mondta röhögve Bimbó és már előrenyújtotta a kezét.

Cadmise is megkönnyebülten fogadta a leányt, mert csöpp kedve se volt tanúk előtt leszúrni a híres detektívet és legkevésbé a saját kedves komái szeme előtt.

— Gyere ide! — mondta Isabelnek, aki eedőhözva nézett rá és alig akarta megismerni őt elváltozott külsejében. A mindig elegáns világfi most munkássá vedlett át.

— Add ide az ötvenezer dollárt!

— Előbb a kötelezvényt kérem, — mondta Isabel.

— Jól van no! Nesze! De most hamar ide a pénzzel!

Mohó, pénzsóvár kezek kaptak utána, de Cadmise alig, hogy elvette a pénzt, egy asztal mögé ugrott, ahová nem fértek hozzá oly könnyen. Isabel ezalatt megnézte a kötelezvényt. A végén utóiratot vett észre, melyet azóta függesztettek hozzá, mióta először látta. Ez állt benne:

„Ez az egyezés semmis az esetben, ha engem három napon belül elfognak. Dátum. Laurence Cadmise.”
— Gazember! Utolsó schonnai gazember! — zokogott fel Isabel kétségbeesetten.

Cadmise egy gúnyos pillantásra méltatta csak, Isabel azt hitte, meghal szegényletében és dühében. Hirtelen felvillant a szeme:

— Jobb lenne, ha szednétek az irhátokat valamennyien! — kiáltotta közéjük. — A kamraajtó nyitva volt, amikor jöttem. Macarty kiszabadult. Rémület lett úrrá valamennyi je-

Meghalt az a nóta

Ha eddig hazudtam életet a holtba,
szerelmet a soha-sohanemvoltha,
nótát a csürdibe,
kacajt a siralomba,
hittel elhigyjétek:
meghalt az a nóta.

Meghalt az a nóta, soh' se hallom

többet,
Rózsadomb, július: most búcsúszom

tőled,
most... és ha ez emlék
szinarannyá válna,
drágakövé, kincscé
nem nyúlnék utána.

Nem nyúlnék utána, nem fordulnék

hátra,
s ha e pár emlékke
volna minden zárva,
amiért énnekem
érdemes volt élni:
azt a nótát tőlem
nem hallja már senki.

GAL ANNA.

**Iparosok,
kereskedők**

rendelőket,
vevőket találnak,
ha lapunkban

hirdetnek!

lenlővön. Egymás hegyén-hátán tolongtak a kijárat felé. Káromkodtak, átkozódtak, tépték egymást... A kamrába rohantak s ott a földön heverő elvágott kötelekből látták, hogy Macarty valóban elmenekült.

— Mért nem szóltál előbb? Akasztófára akarsz juttatni valamennyiünket! — ordította Cadmise.

— Nem veszett még el minden! — mondta dr. Pascal. — Fele a kapuhoz, fele a mellékkijáratához! Föl a fejfel! Nem lógtok meg!

A pirkadó reggeli szürkületben óvatosan szállingóztak ki kétfélel is a gazemberek az Akropolis klubból.

Isabel most Rick Hazardra gondolt. Az még most is összekötözve fekszik bizonyára a padlásszobában, szegény. Meg kell őt is szabadítani!

Halkan kinyitotta a padlásszoba ajtaját és a következő pillanatban meglepetve hőkölt vissza. A szegény összekötözött Rick helyett Macarty félelmes alakja állt eléje. Igaz, hogy hátulról bukkant fel a folyosón.

— Hol van Cadmise? — kérdezte izgatottan.

— Ön az? Hát hogy került ide?

— Az az én dolgom, kisasszony. Nem mehetek el innen Cadmise nélkül.

— De hiszen fegyvere sincs!

— Nem baj. Hol van Cadmise? Isabel nem felelt.

— Feleljen, kisasszony! Hol van Cadmise?

Az ajtó most kinyílt félig. Isabel ijedten nézett a detektívre, majd alig hallható hangon, Rick ajtajára mutatva szólt:

— Talán ott benn van

És lefutott a lépcsőkör-

(Folytatás)

nóta
t a holtba,

se hallom
többit,
t búcsúzom
tőled,

m fordulnék
hátra,

L ANNA.

dők

alálnak,
kban

ek!

yen-hátán to-
Káromkodiak,
gymást... A
t a földön he-
ől látták, hogy
nekült.

előbb? Akasz-
valamennyiön-
mise.

el minden! —
Fele a kapu-
árához! Föl a
g!

szürkülőben
k ki kétfélől is
ropolis klubból.

azardra gondolt.
ekötözve fekszik
bában, szegény.

ítani!
padlásszoba aj-
pillanatban meg-
a. A szegény

helyett Macarty
léje. Igaz, hogy
a folyosón.

ise? — kérdezte
gy került ide?
gom, kisasszony.

en Cadmise nél-
yvere sincs!
van Cadmise?

szony! Hol van

ült félig.
zett a detektívre,
hangon, Rick aj-

n van
dők

Egy apróhirdetés egyszeri köz-
lése 10 szög két napilapban,
a Debreceni Független Ujság-
ban, a Debreceni Ujságban
HÉTKÖZNAP 40 FILLER,
VASARNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számítanak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Fel-
világosítással készüléssel szolgá-
lunk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Bagolyvár
műkedvelő uriszakácsa ma este
flekent süt és bográcsgulyást a
Bagolyvár vendéglő kertjében.
Hid ucca 14. sz. Gázgyárral
szemben. 423

Margit-
szálloda (pensio) megnyílt a
Halász-féle vendéglőben (Margit-
fürdő mellett). Olcsó, ké-
nyelmes szobák, bőséges étkez-
zés. Nyaralóknak, üdülőknak,
sportolóknak kedvezmény. Köz-
rel a gyógyfürdőkhöz. Stadion-
hoz villamos megállónál. Tele-
fon 10-24. 373

Ki
hívna meg nyaralni egy 25 éves
független kis barna úrlányt?
Jelige: „Hasznossá teszem ma-
gam”. 430

Napfényfürdő
— ruganyosságot, szépülést
eredményez. Napégés — ránc-
képződést, szeplosódést. Szava-
tooltan megakadályozhatja: „Vi-
tamenthoillal”. Földes vegyész,
Bikaépület, Vigmozinál. 11

Hallatlan
árt fizetek aranyért, ezüstért,
zalogcéduláért. Braun, Piac 31.
5532

Betöltendő állás

Bejárónő
hosszú bizonyítvánnyal fölve-
tik iPac 49. sz. I. em. kereszt-
épület. 428

Kifutót
lehetőleg biciklivel felveszek —
Öhlbaum fűszerüzletű Pac ucca
73. Jelentkezni Széchenyi u. 23.
399

Házartásomba
jó bizonyítvánnyal rendelkező
középkorú nőt keresek. Huszár
ucca 13. sz. Kocsák. 393

14-16 éves
kifutófiú azonnal felvétetik
Zafir, Deák Ferenc ucca 26. 14

Bejáró
takarítónő délelőttre jó bizo-
nyítvánnyal felvétetik. Jelent-
kezni szombat és vasárnap:
Piac u. 34., I. em. 10

Mindenes
vagy bejárónő hosszú bizonyít-
vánnyal, felvétetik Hatvan ucca
42. uccai lakás. 411

Mindeneslány
hosszú bizonyítvánnyal jelent-
kezhettek Weinberger igazgató-
nál József kir. herceg 35. I. em.
12

Mindenes
cselédleány azonnal felvétetik
Zafir, Deák Ferenc ucca 26. 15

Bejárónő
parketthez értő, jó bizonyít-
vánnyal egész napra felvétetik.
Kossuth u. 61., I. em. Jelentke-
zés reggel 8-tól 10-ig, délután
2-től 3-ig. 2876

Börkesztyű
szabász felvétetik. Ajánlatok ki-
adóba „Elsőrendű szakember”
jellegre. 408

Bejárónő
keresünk. Grünberger, József
kir. herceg ucca 35. 439

Mindenes
leány azonnaira felvétetik. Klein
étkezdé, Piac ucca 70. udvar-
ban. 415

Házvezetőnő
felvétetik kisebb magános zsidó
háztartáshoz Grünfeld, Szepes-
ségi ucca 30. 427

Négy
középiskolát végzett fiút tanu-
lónak felveszek. Frisch ékszer-
rész, Szent Anna 5. 446

Mindenes
bejáróleányt keresek jó bizo-
nyítvánnyal. Rothermere u. 9.,
balra. 566

Nagyobb
ügyes kifizetőleány felvesz —
Frishmann bodage Piac ucca
19. 394

Tanuló
és kifizetőfiú felvétetik. Szol-
nok vasúzet, Piac u. 17. 3030

Fehérnemű
varróleányt, aki teljes gyakor-
lattal rendelkezik, felvesz Sző-
nyiné Széchenyi 3. 440

Főzõmindenes
éves bizonyítvánnyal, megbíz-
ható, jó erkölcsű azonnal felvé-
tetik. Orvosi rendelő, Szent
Anna ucca 52. 571

Varróleányt,
ki többévi gyakorlattal bír, fel-
veszek. Schreiber, Piac ucca 19.
sz. 3029

Ragasztó
cipőfelsőrészkesztéshez felvé-
tetik. Értekezni lehet: Kassa út
4. szám. Vértesi István. 570

Hölgyfodrászkisasszony
üzletbe felvétetik. Jelentkezés:
Csokonai u. 26., III. lépcső. 3025

Fodrásztanuló
felvétetik úri. és nőfodrászüz-
letbe. Nyomató ucca 2. 3026

Bejáró
asszony mindeneknek azonnaira
felvétetik. Arany János 56., ke-
resztépület balra. 3046

Parkettkészítéshez,
főzéshez értő mindenest jó
bizonyítványokkal azonnal fel-
veszek. József királyi herceg
ucca 6. sz., I. em. 3042

Kifutó
és kifizetőleány felvétetik. Vasár-
nap vagy hétfőn, Olimpia, Nyu-
gatú 48. szám. 588

Pékségbe
kifutót saját biciklijével felvesz
Berger, Bundi u. 8. 436

Feliskertész,
kinek felszerelése van, jövőre
felveszek. Házörző komondor
kutya eladó. Homok u. 72. 563

Mindenes
bejáróleány jó bizonyítvánnyal
felvétetik. Püspöki palota I.
szám, I. emelet 46. 3014

Bejárónőt
azonnaira felveszek. Werner,
Magoss György tér 24. Jelent-
kezés hétfőn reggel.

Fiatal
bejáróleányt keresek július 1-re.
Dr. Benedekné, Kertész u. 6. 21

Mindenes
kocsis kintkosztással felvétetik. —
Kassa út 60. szám, július else-
jére. 584

Állást keresők

Idősebb
úrhölgy, ki a háztartás minden
ágában jártas, délután varr, ke-
res megfelelő állást vidékre, na-
gyobb uradalomba, német órát
ad, vagy árvaházba, hol a
leányokat varrára tanítja. —
Napi 1 pengőért házhoz megy
varrni, paplankészítésben is jár-
tas. Cím: Kigyó u. 34. sz. 67

Házmesterséget
keres megbízható házaspár in-
gatlan biztosítékkal, — esetleg
sofförnek vidékre. Alföldi Jó-
zsef, István út 3. 3011

Üzletek

Üzletnek,
műhelynek világos helyiség for-
galmas helyen októberre átadó.
Cím a kiadóban. 417

Üzlethelyiség
kiadó Csapó ucca 29. alatt. Ér-
teklődni az udvarban keersz-
épület. 13

Fűszerüzlet
berendezéssel, italmérséssel, —
nagy vevőkörrel azonnal kiadó.
Árpádtér 5. sz. 3049

Ingatlan

Tégláskertben
két uccára nyíló, konyhakerti-
szetre kiválóan alkalmas 2000
négyzetöbl föld gyümölcsösrel
és megfelelő lakással eladó. —
Értekezni: Piac ucca 73., eme-
let. 437

Házasszéleség
Szabó Kálmán ucca 20-a. sz.
alatt 3 szoba, konyha, kamara,
műhely- és mellékhelyiséggel
kedvező fizetési feltételek mel-
lett eladó. Bővebbet Tiszántúli
Hitelintézet, Kossuth u. 8. 2752

Üzletház
Degenfeld téren eladó. Értekez-
ni: dr. Friedmann ügyvédnél,
Werbőczy u. 12. 429

Gyümölcsöskert,
780 öl eladó. Értekezhetni:
Sesztina ucca 4. 2877

Eladó ház,
szoba, konyha, speiz, 317 négy-
zetöbl szőlővel beültetve. Érte-
kezni lehet a helyszínen, Kon-
dor u. 17. 443

Öndódi
14 hold gyümölcsös tanyával
bérbeadó. Nap ucca 1. 3018

Boldogkert,
Egyletkert ucca 36. szám eladó
egy ház 978 kvadrát földdel.
3020

Megvételre
keresek 2-6 kat. hold tanyás,
vagy tanya nélküli földet. Cím
a kiadóhivatalban. 567

Eladó
Simonyi út 5. szám alatt telek
két lakóházzal, értekezni lehet
Thaly Kálmán u. 2., emelet. 3045

Eladó
Rákóczi u. 26., Lehel u. 19. és
24. sz. alatti házak, illetve sző-
lők minden elfogadható árt.
Értekezhetni: Szikszay ügy-
véd, Kossuth u. 102. sz. 3003

Kiadó lakás

Hatvan ucca 6. számú
legmodernebb bérházban kiadó
egy négyszobás lakás augusztus
hó elsejére, több üzlethelyiség
azonnalra. Értekezni a hitközség
ügyészi hivatalában, József kir.
herceg u. 26. I. Telefon 22-31.
Lift, meleg víz, központi fűtés.

Uccai
szép, nagy szoba, konyha, speiz
és egy uvrarra nyíló szoba
azonnal kiadó. Zsák ucca 15. sz.
408

2 szoba,
előszoba, konyha, speiz augusz-
tus 1-re, 1 szoba, konyha, speiz
azonnalra kiadó. Domb ucca
22-a. 424

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Érdek-
lődni: Kisállomás vendéglő-
ben. 20

Egyszobás,
előszobás csak garzon úrnak,
vagy hölgynek kiadó. Maróthy
24., augusztustól. 3024

Bútorozott:
szoba, különbejárattal, uccai ki-
adó Kölcsey u. 1. sz. Csapó u.
sarok. 18

Olcsó
lakások kiadók. Meszena u. 2.
sz. alatt kettő szoba, konyhás
és egy 1 szoba, konyhás, sze-
résny igényeknek megfelelő. Ér-
tekezni lehet dr. Papp Endre
zárgondnoknál, Batthyány u.
14. alatt. 3051

Különbejárattal
nagyon szép bútorozott uccai
szoba kiadó. József kir. herceg
25. I., jobboldal. 117

Egyszobás
modernebb, kétszobás kisebb
lakás augusztusra, Csendes, v-
rágos udvar. Lorántffy u. 13.
3017

Szép
nagy szoba, konyha, speiz azon-
nal kiadó. Zúgó u. 4., reálisko-
lánál. 587

Hunyadi
ucca 9. szám alatt 5 szobás,
komfortos, úrilakás gyönyörű
parkkal november 1-re kiadó.
Megtékinthető délelőtt 10-
11-ig, délután fél 5-től fél 6-ig.
3005

Azonnalra
avagy későbbre ötszobás föld-
szinti uccai úrilakás kiadó. —
Arany János 20. Értekezni az
emeleti lakásokban. 452

Kiadó,
esetleg eladó augusztusra ker-
tes villa, ugyanott villatelek el-
adó. Megnézhető d. u. fél 4-től
6-ig. Kardos ucca 21. 2876

Háromszobás
verandás modern kerti lakás
tágas mellékhelyiségekkel aug.
1-re kiadó. István út 49. 559

Kiadó
augusztus 1-re a Simonyi út 10.
számú villa. Megtekinthető hét-
köznaponként délelőtt. Értekez-
ni Kaszanyitzky üzletében. 2839

Különbejárattal
szép bútorozott szoba azonnal
kiadó. Monti ezredes (Magoss)
ucca 17. 2999

Kétszobás
fürdőszobás lakás augusztus
1-től, üzlethelyiség azonnal ki-
adó. Arany János 15. 409

Bútorozott
uccai szoba, előszoba, fürdő-
szoba használatlaltal elsejére ki-
adó. Arany János 19. 389

Háromszobás
udvari lakás külön kerttel, víz-
vezetékekkel, fürdőszoba nélküli,
kiadó. Arany János ucca 29.
370

Különbejárattal
szoba kiadó. Püspöki palota,
I. kapu II. 5. 401

Garzon
úriembernek kiadó elegánsan
bútorozott kapualatti bejárattal
két szoba, fürdőszoba, előszo-
bás lakás. Vigkedvő Mihály u.
34. 2995

Különbejárattal
csinosan bútorozott szoba 1-re
kiadó. Simonffy u. 9. 412

Árpádtér
közeliében szoba, konyha, spei-
zos lakások újonnan festve ju-
tányosan azonnaira is kiadók.
Patai ucca 18. szám. 572

Különbejárattal
bútorozott szép világos, vízveze-
télés szoba kiadó. Piac ucca
73., emelet. 438

Modern
2 szobás uccai lakás fürdőszo-
bával Garai ucca 25. sz. alatt
kiadó. Értekezhetni ugyanott. 586

Tokajban
nyaralásra keres udvarban két
szoba jutányos áron kiadó. Cím
a kiadóban. 442

Kiadó
különbejárattal uccai bútorozott
szoba. Thaly Kálmán ucca 2.,
emelet. 3041

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, mosó-
konyha. Ebédőszekrény eladó.
Teleki 32. 400

Kiadó
uccai kétszobás lakás mellékhely-
iségekkel. Kigyó ucca 37. sz.
3015

Különbejárattal
uccai bútorozott szoba azonnal
kiadó. Honvéd u. 9-c. 450

Kiadó
különbejárattal szépen bútoro-
zott szoba. Batthyány ucca 5.
3013

Kétszobás
uccai komfortos lakás, I. eme-
leten átadó. 10-12. Cím a ki-
adóban. 453

Egyszobás
modernebb, kétszobás kisebb
lakás augusztusra kiadó. Parki-
rozott udvar. Lorántffy u. 13.
558

Háromszobás
földszintes, modern parkettes
lakás kiadó augusztus elsejére.
Szent Anna u. 22. 2870

Bútorozott
szoba bútorral vagy bútor nél-
kül olcsón kiadó. Széchenyi 6.
Kohnné.

Különbejárattal
bútorozott szoba olcsón kiadó.
Püspöki palota, I. kapu, II. 5.

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás a város központjában — Bethlen u. 50. szám alatt kiadó.

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejárattal, kiadó. Esetleg nyaralóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

Szent Anna ucca 66.
alatt egész különbejárattal uccai egy szoba, előszobával, jelenleg orvosi rendelő azonnal kiadó. 414

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha szép fás udvarban kiadó. Apaffy ucca 20. Apaffy ucca 20. 106

Kiadó
különbejárattal bútorozott szoba azonnal. Csapó ucca 19., baloldal. 444

Különbejárattal
csinosan bútorozott uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 12. 527

Erkélyes szoba
Széchenyi kertben olcsón kiadó Zelemér u. 5. Sketnéma intézet mellett. 431

Két szoba,
konyha Simonffy ucca 48. alatt kiadó. Értekezni dr. Arvay ügyvédnél Ferenc József út 22. 358

Teljesen
tiszta szoba, konyha lakás azonnalra kiadó. Bethlen ucca 14. 432

Különbejárattal
bútorozott szoba légfűtéses házban kiadó. Werbőczy ucca 4., III. em. 5. 360

Villalaks
öt szoba teljes komforttal Poroszlay ut 22. Kenézy villa novemberre kiadó. Farkas ügyvéd Hungária palota. 421

Uccai
két- és egyszobás lakások olcsó bérrel kiadók. Hadházi ucca 27. szám. 359

4 szobás
földszinti és emeleti komfortos lakások Hungária palotában kiadók. 420

Kiadó
kettőszobás, előszobás, fürdőszobás modern villalaks — augusztusra, Széchenyi út 76.

Kettőszobás
újjonnan átalakított erkélyes lakás augusztusra kiadó. Rákóczi 4. 2973

Kétszobás
udvari lakás (féregmentes), — mellékhelyiségekkel, csendes, virágos udvarban kiadó. Gázfűzővel ellátva. Szent Anna 34. 568

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fűtés, lift, Szent Anna és Varga ucca sarak. 3038

Lakást keresők

Kétszobás
mellékhelyiséges lakást keresek a Piac uccán, vagy közelében. Címet a Független Ujsághoz kérem leadni. 5

Ellátás

Házikoszt
kapható az Ujságíró Club vendéglőjében. 4 fogásos menü 1 pengő. Piac ucca 26., I. em. 3053

Oktatás

Szünidei
német nyelvtanfolyam. Gyermekeknek, csoportos tanítás. Olcsó tandíj. Garantáltan biztos eredmény. Jelentkezés elsejéig. Kiadó ucca 34. 570

Kitűnően
vizsgázott bölcsész elvállal olcsón minden vizsgára előkészítést vidéken is. Érdeklődés: Központi egyetem, Molnár főkapus. 569

Naményi
gyorsíró- és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, állami bizonyítvány. Helyesírástanítás, — szepirástanítás külön órákban is. Miklós u. 8. 240

Eladás

Sámsoni ut
28. szám alatt homok van eladó. Értekezni ugyanott. 395

Perzsaszőnyeg
három darab, egyenként is olcsón eladó. Érdeklődni telefon 31-30. 410

Tégla és cserép
legjobb minőségben kapható Tóth és Sebestyén téglyagyárból, Fürdő u. 2. Telefon 2610. 5008

Fajborok
nem vinkó aratáshoz csépléshez mélyen leszállított árban termelőnél Széchenyi ucca 29. 398

Félfák
világos tölgy (garzonnak), — konyhakredenc és asztal, függönyrudak, edények, mosókablan üsttel eladók. Kishegyesi út 29. 562

Bicikli
eladó. Teheneket fejésre kiadok Friedmann, Rákosi Jenő u. 5. 403

Eladó
egy porcelán mosdókészlet és filz, szőnyegek, Kishegyesi út 29. 1

Mérlegek,
súlyok, takaréktűzhelyek olcsón beszerezhetők. Kigyó ucca 57. Javításokat felelősséggel. 309

Tűzifa,
száraz, cser-, tölgy-, akác-, nyár hasábból aprítva, 100 kg-ot már haza szállítva, míg a készlet tart. 3.20-ért számít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4295

BOR
jóízű, nem savanyús liter vételnél 40 fillér Dénés borpince, Cegléd u. 22. 426

Egy
szép szürke cserépkályha nikkel ajtókkal eladó. Arany János u. 63. 447

4x2
padlólinóleum, két sodrony ágybetét eladó. Ferenc József út 43., III. lépcső, II. em. 10. Megtekinthető 1-2 óra között. 3031

Motalko
literje 39, könnyű benzín 52 fillér. Padlóolaj kilója 48, speciális autó- és motorkerékpárolajok, valamint felszerelési cikkek legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz). Telefon: 16-09. Az angol Dimlop pneumatik lerakata. 433

Fekete
rövid keresztűros zongora, — szalon garnitúra, réz háló, íróasztal eladó. Degenfeld tér 8. 3052

Eladó
kerékpár, konyhasztal, mosóteknő, mosdókredenc fodrásznak alkalmas. Piac 58. Házfelügyelő. 425

Érdekes csigagyűjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

500-as
kitűnő Méray motorkerékpár eladó Bartha késesnél, Széchenyi 1. 416

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Olcsó
keprasztott baromfi, új liba, új ruca kilója 1 P és 1 P 10, naponta friss. Csapó u. 33. sz. Ipariskola-épület. 364

Fajbarack,
zamatos, csemege kapható Széchenyi kert, Huszár u. 11. 2994

Kerékpárok,
motorkerékpárok, autószerelési műszaki cikkek, kenőolajok, — üzemanyagok nagyraktára. Királynál, Royal-épület. 396

Fajgalombok
tűzszaporodás és — helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladó. Apaffy ucca 20. 144

Jégszekrény,
keveset használt, eladó. Széchenyi ucca 8. szám. 451

Jégszekrényeket
henteseknek, háztársoknak, sörpultok kedvező fizetéssel olcsón Püspöki palota, Hatvan ucca 1. 2424

Méhek
kis én nagy Boczonádi kaptárban, műlépítés, 32-ös mézpergető eladók. Nyulas, Hadik ucca 20. Veressnél. Korán reggel és este. 449

Piano,
világmarkás, keresztűros, kitűnő hangú, olcsón eladó. Piac 42., ajtó 13. 19

Nehéz
linóleum szőnyeg és keményfa háló eladó. Török Bálint ucca 15. 446

Egy
jókarban levő zsalus olajengelyes kocsis és egy borfejítő gép felszerelve eladó. Széchenyi ucca 45. sz. 561

Barack,
befőzni, válogatott, kézzel szedett kapható. Böszörményi út 22. 3012

100 kötet
Jókai Nemzeti kiadás, egy gramofon 50 lemezzel eladó. Kölesséry Sámuel ucca 28. sz. 2873

Konkurrenciamentes
műszaki cikk szabadalma egész agyarszág részére eladó. — Utazók előnyben. Közelebbi ma 11-3 óra között Ferenc József út 66. 418

Ujlétai
sajáttermésű boraimat literenként 44 fillérért csak Széchenyi ucca 45. szám alatt árusítom. Tóby József. 562

Takaréktűzhely,
nagy, kifőzéshez is alkalmas, eladó. Hunyadi 17. 2987

Eladó
2 darab 12 rámás ablak, méret: 160x170, 3 darab 8 rámás ablak, méret: 90x160. Zápolya u. 17. 3016

Kosarak,
kerti bútorok szép kivitelben, olcsó árban Kubik kosárfőnök. Kossuth 22. sz. 577

Bútor

Gyermekkoszit
csak a debreceni Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmányát vegyük. Beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakokban, Piac ucca 70. 4339

Szalongarnitúra
selyemhuzattal, vitrinnel, előszobaberendezés eladó. Értekezni Hungária házmeztérnél. 419

Bútorok
komplett hálószobaberendezés, konyha, háztartási cikkek, edények, elköltözés miatt igen olcsón eladók. Megtekinthető Simonffy u. 7. III. e. 2. ajtó, lehetőleg délután 2-4 óráig. 566

Recamiék,
hencserek, hármas szekrények, vívőfelszerelések, állófogasok, asztalok, Schöberl fotellek, konyhabútorok igen olcsó árban lesznek elárulva Ingóságközvetítőben. 3050

Egy
háromajtós barna előszobaszekrény eladó. Széchenyi ucca 100. 564

Vétel

Csepel
teljesen jókarban levő, üzemképes motorkerékpárt keresek. Sürgős ajánlatot ármegelőléssel „Jó Csepel” jellegre kiadók. 16

Boroshordókat
használtak keresek háromszáz hektóig megvételre. Címeiket a kiadóba kérem. 378

Fürdőkádat
fürdőkályhát jó állapotban vennék. Telefon 21-25. 422

Tankönyvet
zsidó gimnázium III. osztályába megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 3

Használt
írógépet megvételre olcsó árban keresek. Lugossy detektív, — Rendőrség, II. emelet 85. 17

Anyarozsot
és körisbogararat szárított állapotban legmagasabb napi árban vesz „Tisza” gyógyszerár, — Debrecen, Magoss György tér 9. sz. 2672

Megvételre
keresek 2-6 kat. hold tanya, vagy tanya nélküli földet. Cím a kiadóhivatalban. 406

Társzeker,
használt, megvételre kerestetik. Böszörményi út 2-a. 576

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nippel, vázak javítása szakszerűen, olcsón Bányai Rádióházban, Szent Anna 1. Kiegészítő villanygépeket vásárlásnál beszámítok 24-30 fillérbe. — Rádiók, villanycikk, csillárok barmulatos olcsón. 4383

Poloskáltást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. — Kiss, Méliusz-tér 7. 2913

Legelőszőrűbb
kelengye rajzolását, himzését, monogramozását, függönykészítést „Favorit” kézimunka szaküzletben megrendelni. Kérlésekben nagy választék, himzés kézen, gépen, olcsón és szépen. Csapó 18.

Nyolcas
magánjáró s négyes húzatós gőzgépre jutányosan vállalkozást. Arany János ucca 10. Keresztépület. 441

Magánpénzt
keresek, 500 P-t, tíz hónapra nyugdíjfedezettel és életbiztosítással. Ajánlatokat a kiadóba „Magánpénz” címen. 445

Bútor
mázolást legmodernebb kivitelben legolcsóbban vállal Schulter Hatvan u. 23. Telefon 32-06. 405

Varroda
angol és francia munkát a legzebb kivitelben és a legolcsóbb árban készít. Barta Ferencné (Gizi vezetésével). Péterfia 31. 76

Autó,
motorkerékpárgumik új futó felületezése 48 óra alatt, javítások garanciával készülnek. — Tóth gumiuzem, Rákosi Jenő 5. Telefon: 17-05. 434

Cséplést
vállalok fiatal húzatós vagy magánjáró gőzgarnitúrával. Király Hunyadi ucca 2. 397

Függőnyeit,
ágyterítőjét meghímézi, összeállítja olcsón, ízlésesen Nagy Gyula műhírnő, Debrecen, — Püspöki palota. 267

Kölesönt,
4-6000 pengőt magas kamatra, esetleg társat biztos vállalkozáshoz keresek. Cím: Bihary János hentes, Hatvan u. 15. 435

Poloskáltást
cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkánysejt kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 177

Gallértisztítás
magas fényű hófehérre 7 fillértől, ruhafestés, vegytisztítás legolcsóbban Libádnál, Péterfia ucca 4. szám. 2871

Csipkék
divatgombok, összes rövidárak legolcsóbban óriási választék — Csipkeszaküzlet, Püspöki palota 302

Visszaköltöztem
Batthyány u. 2. szám alá. — Pauló vésnők és bélyegző készítő. Telefon: 13-65. 2822

Uriszabóság
Piac u. 56. Menetjegyroda mellett. Tropical öltönyök 55 pengő. 328

Egy
daru madár elveszett, megtaláló vagy nyomravezető kellő jutalomban részesül. Apaffy ucca 20. 549

Kilos maradékok
krepdesin és bembergek ruhákkal, megérkeztek. Tiszapalota, Degenfeld-tér. 194

1000 pengős
kölesönt keresek jó biztosíték mellett. Cím a kiadóban. 3043

Fülleres
varrodában készülnek a legolcsóbb, legszebb ruhák. Kandia ucca 15. 3027

Csecsemőt
szoptatásra elvállalok. Cím a kiadóban. 21

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt.